

## בא קרבן

**ריבב"ן**  
פירוש רבינו יהודה בן בנימין הרופא זצוק"ל:

לין חדתינ

ויואלוין אף כו' מפ' צננו' גמ' דיו שניאו' א'  
להקדים קצנתו הצלזו מתרומתו השלשום דלנקלן  
השלישם הצלזו חלדו דהיינו עשרים ס' וקדם  
קדם ר"ח יתכן: **תרומת סהכס** תרומתן מן השלש  
לקחן ס' א"ג צננו' גמ' דלפרס מה מלאו תרומת  
מחלסות. מהו שיהיה תרומה ראשונה תרומת  
גמזשו להדש' הנה: לפע' ודעין' האש' הוא לנס  
במיה דהא סהכס' חלוד לא דעין מדי: **לאחר** דא  
דעין מיה' בחדוש' א' יא' מורס כל דא פנהו דהא  
ע"כ ס' חלוד: **מהו דעין**. למורס דא דקטני' א'  
ע"כ וק' כו'. ודקטני' חלוד לביטל' לה' משמט  
קדא דיוואש' בבלים' (ד' י) דמדי כס' עובר ודייעין  
אלה **קדמי מנה**. ש' אש' חורס' ונגיעה' חלדו א'  
משמט קדמי' בנייבו'. שאלו יורא כלל' עובר דוקא  
בש' יאוש. נכון כן בעט' ללפד' דרובות מתרג'  
דעין שצבלי' **ש' עש' סהכ' מ' יומין**. מלד' א' ד' יומין  
ימיו ש' לפיכך עזר' דא סהכ' דהא ויתכן כן ע"כ  
נחור סהכס' ונלכס' חמס' מל' קדמי' עש' יאוש':  
שכר' אש' אש' חלוד: **א' חוקים** אש' **עמס' ח' א'**  
על שיעמו' הכנסו' בעניו' וי'ה' כמות' היורש' כדכ"ו  
אש' ברור בעניו' ו'ה' אש' חלוד א' כמן' ס' בעניו'  
סקל' וכלא' דוקא עזר' משום דלפד' דעין' א' בעניו'  
מח' לרשי' להשמיט' מוראש' של חוק' כד' שיהיה להלס'  
ע"כ. בל' חוקו' מיומלוש' אש' דהכימ' דמיוש' אש' יורש'  
ב' א' היל' ולישמיט' ללס' וי'ה' דמיומלוש' דמיוש' אש' יורש'  
לשכ' גדול' הימ' במקדש' שבה' היו מנסיין' מחל' א'  
לשכ' ליק' חמן' קצנתו' נכור' לא' היו טעלין' מנה' א'  
אלה' היו טעלין' מן הלש' ג' פרקים' שבה' א'

## באדר פרק ראשון שקלים

העדה ב.

(א) (מגילה י"ג: כ"ט. מ"ק ו',  
(ב) ירושלמי ר"ה פ"א הל"א,  
(ג) ע"י ר"ה ז' א, (ד) מגילה  
ו: ירושלמי מגילה פ"א הל"א,  
(ה) ירושלמי מגילה פ"א הל"א  
והל"ג ופ"ב הל"ג, (ו) יוסה,  
(ז) ירושלמי שם פ"א הל"א,  
(ח) נ"א, (ט) לקמן פ"ג משנה א.

**א** א מיי פרק א משקלים  
הלוי':  
**ב** ב מיי פרק ב מכלאים  
הלוי':  
**ג** ג מיי פרק ג ממגילה  
הלכה ד טו"ע א"ח  
סימן תרפ"ט סעיף א:  
**ד** ד מיי פרק ד מכלאים  
הלוי':  
**ה** ה מיי פרק ה משקלים  
הלוי':  
**ו** ו מיי שם הל"ה:

(א) ר' טבי' ב"ר' ג'ס' רב  
כהנא: (ב) ואמר סיפא דלא  
ק' ב"ר: (ג) רב סימון  
ב"ר: (ד) ורב' ג'ס' ב"ר:  
(ה) כלום אומרים שיוצאין על  
ב"ר אללא כדי ב"ר: (ו) מן  
תיבת לא ב"ר עד בא' בייסן  
מוקפין: (ז) בפרוס החג  
בפרוס עזרת: (ח) לא נאמר  
הלין הקרובין:

(ח) נב' כתיבתימה שנאמר  
ויהי בחדש הראשון, ו' צ'  
תרומת הלשכה היתה ביום  
שהוקם בו המשכן כדתיא'  
בס"ע ובמס' שבת פרק ר"ע  
אותו יום נטל עשר עטרות  
ראשון למעשה בראשי' ראשון  
לנשיאים ראשון לכהו' ראשון  
לעבוד' דהיינו קדר עבודת  
צבור תמידיו שאליו מתרומות

ת אליהו

[illegible]

[א] גמי נאמר כאן לחדשי וכו' ונאמר להלן לחדשי וכו' מה לחדשי האמור וכו' אף לחדשי וכו' כ"ל דהא דתנן בפרק חמייז וזה עולת דהם בחדשו לחדשי השנה: ה"ל לא קו' ממז: [ג] נאמר כאן לחדשי וכו' מה לחדשי האמור וכו' אף לחדשי וכו' כ"ל: [ד] ר' חלבו וכו' עד זמן קרייתא לג' וע' בקמ"ז: [ה] כ"ל דרי ישראלי ישראלי וכו' ומיבט לא לג':

[illegible]

**באחד**

(6) \*משמעין על השקלים יעקל משה עשר בו קורין את המגילה ונין את הדרכים ואת הרחובות ואת ועושין כל צרכי הרבים ומציינין (על) ידות וירוצאין אף על הכלאים: \*גמ' ויהי כדו שיביאו ישראל את שקליהן ים תרומת הלשכה מן החדשה בומנה רבי שמואל בר רב יצחק ר' כה (כתחלתה דכתיב: \*ויהי בחדש השני באחד לחדש הוקם המשכן: וישיהו ויבן ביום תרומה התרומה רבי יאשיהו בשם כהנא: \*אמר כאן להלן <sup>3</sup>חדש מה חדש שנאמר לאלא מניסין אף חדשי שנאמר כאן אין מן <sup>4</sup>א"ר יונה שבק רבי טבי ראשה דמר סופא [2]ל כן תורה דתי: \*ואת בחדשו יכול את חורם בכל חדשי בחדשו לחדשי (השנה) בחדש אף לכל חדשי השנה יכול באותו החדש <sup>5</sup>מר כאן חדשי ונאמר להלן בחדש שנאמר להלן אין מונין אלא מניסין שנאמר כאן אין מונין אלא מניסין יעין: רב הונא אמר מברזין חיד מה דא תננו קול ביהודה ובירושלם תמן תנין דר הראשון לאדר השני אלא מקרא דאבינוים <sup>6</sup>ר' סימון בשם ר' יוחנן ימות שקלים וכלאים ביניהם [1]רבי: \*ר' בשם ר' חייא בר הכלל ויצא זמן קרייתא א"ר \*יוסי יאות כלום יעין על השקלים לא כדי שיביאו ישראל בעונתן אם את מר באדר הראשית בששת שיתין יומין \*כלום אמר ר' הכלאים לא כדי שיהיו הצמחין ניכרין את באדר הראשון עד כדון אינון חוקיה שאל מעתה בני בבל משמין לים מראשו של <sup>7</sup>חורש (חורש) חורף [1]ר' או ישראל שקליהן בעונתן ויתירם בה מן החדשה בומנה באדר בניסין וקמו רבי מנא והא תנינן: \*בשנה תורמין את הלשכה בפרוסים ויום העצרת בפרוס התג אמר ליה אילין דקריבין בפרוס הפסח אילין העצרת ואילין דרחוקין מנתון בפרוס

[illegible]

2. וְנִסְכֵּיהֶם חָצִי הַהֵין יִהְיֶה לְכֹר וּשְׁלִישׁוֹ  
הָיָא לְכֹם לְחֻדְשֵׁי הַשָּׁנָה; שְׁמוֹת יָב ב 4. וַיִּתְּנוּ קוֹל בֵּין  
בְּמִדְבָּר; דְּרַבֵּי הַיָּמִים ב כד ט

1 וידי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחודש הוקם המשכן: משות מ ו ז 2. ונסכיחם חצי היום יהיה לפר ששילשת היום לאלו ורביעת היום לכבש וז ואת עלת הדש בחדשו לחודש השנה: במדבר כד י 3. תחדש הנה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחודש השנה: שמו י ב י 4. ויחנן קול ביהודה ובירושלם להביא לך משאת משה ואל האלהים על ישראל עבדך: דברי הימים ב כד 5.



שהיא ראשי חציבות תניין וסגי זוה: ומשקין אס הסוּטות. בודקין אס רחוי' לשמות: ומפרקין אס המנעל מע"ג אַימוס כו'. לאו כרכי רבים הוא אלא סיומא דתוספתא הוא ובחול המועד איירי דמותר לפסק המנעל מע"ג הדפוס שאין זה מעשה אומן אבל אסור להאחירו שצריך אומן ואסור במועד: **מן מנין**. פ"ק דמ"ק: **משקין בים השלחין ומזיינין אס קפירות ויואלין אף על כפלאים במועד:** ופריך לא ככר יצינו בחדר. כדמנן במתני' ולמה כריך מו לניין במועד: ושטפו. לניין הראשון ופריך ויין אחר: לא ככר יאלו בחדר. ולמה להו ללאת שנית במועד: ואין מלמחין. של הכלאים היו ניטרו כולן גטרי' בחדר: מניין. רמז לניין הקברות מפרק: **טומאה קורא**. וכו'. כלומר עושים סומכים על הטומאה כדי שיהיה מרגיש ופורה: **ועברו העוברים וכו'.** בנזותא ויחזקאל כתיב שלעמוד יעשו ישראל ציונים על עמלות הפגרים המושלכין ופושטיה דקרא לניין הוא שיעלו אותו ומשן וקברוהו בגיא המון גוג מ"מ רמז הוא שצא הכמור להוסיף וללמד שיהא חרם עושה לניין שיפירש פמני הטומאה: **ע"ס.** קדרש כולא קרא: על העלמות. א"ע"ס שנמטכל הבשר דלכתי מטמא בזהל ואיכרי בשש כהן רובע קרא א"ע"ס שאין לא רוב צנין ולא רוב מנין: על הפרשה ועל הגלגול. א"ע"ס שאין אלא טעם אחד: **ע"ג אבן קבועה.** על הקבר לאשקין אבן המתגלגל דהכי משמע לישנא דקרא וזנה שהוא מחובר בצנין: אף היא הולסת. ומתגלגלת למקום אחר ואחמור שהטומאה היא שם ומטריסו עמלות ומשמחין טהרות שלל דנין: למקום טהרה. מדלא כתיב וזנה עליו לנין משמע שאפילו עד מקום טהרה אשלאו מלזיינין דל"כ לנין מרגיש עד שזבוב לא היוון וכבר נטמאו הטהרות לכן מרחיקין מקלת כשיצוה על לניון מרגיש בטומאה לשפניו ואלו הולך לגס: **מכאן** לניון. שטורין סימן: **ה"ג** סני מלא אבן וכו' א"ע"פ שאינו רחאי. שהרי כריך להרחיק היוון מן הטומאה כל שהוא כדפרישית במקור וכשהטומאה תחת האבן הרי כל האבן נטמא בזהל: **ה"ג אני אומר** מן השלשון ויהי נכון פחתיה וכו"ה כדמ"ק. ור"ס"פ מת שמרגלוחיו מונחים אל ראשו ונקבר שלא כדרכו ולא היה מחזיק מקומו יומת מן האבן הלוה ואפילו היה קצין: **קמלו**. פ"י שנקמץ ואינו מחזיק הרבה וחצירו בפסחסי פ' כילד לניון דף פ"ו: היו שס"ס. אנשים מלנייות וריות צנינים: **ע"פ**. טבור. שאני אומר פמני הטומאה שניינין לנינו עליהן: אס היה חורש נעופים. המקום שנין שני הכאנטי היה חורש: **כרי** מן כיחידו וצנינין טבור. דלמקמחא לא היה שטומאה שאין חורשין מקום העמל: **ה"ג** ומתמיהין טמא: **שמה נפעל** כבשר. נמלא טומא טהרות שלא דנין: **לא נמלא טמא** טהרות ולמפרע. כל זמן שלל נמטכל והוא לא ידע ויעבור עליו ומתפסד טהרותיו: **מונע** שיתקלקלו זו לשעה. עד שיתמכל: ואלו שיתקלקלו זו לעולם. דכשעשו לניון יסכרו לעולם שדעיהן הטומאה שם ויפרישו עליו קדשים שיצטברו עליו בשוגג או בלילה:

##### רובב"ן

**במשנה ב בראשונה** פיו עורקין. הכלאים ומשלכין לפני בהמתן משרבו עוברי עבירה שלל היו נמנעין לרוע כלאים והיו שמחין שמי שמחות אחת שנמנעין שדומיה ועוד שמשלכין לפני בהמתן המקינו שיהיו משלכין בדרכים ולא לפני בהמות ועדין היו שמחין שמחה אחת שנמנעין שדומיה המקינו שיהיו מפקדין את כל הפסד והספק ב"ד הפקר כדכתיב וכל אשר לא יצא לשלש הימים יחרס

### תקלין הרתין

הראשון הוא: **ה"ג מן מנין**. והיא גריס מ"ק ומתדיר הכא לפורשי ממ"ר דהתם מוש' ב' דברים דקשו' להו מהכא להסם: ומפרקין **המנעל** כו'. דניי חו"מ חשיב לה כדוספתא דלפסק המנעל מע"ג הדפוס שאינו צריך אומן שיי משא"כ להחזיר דלריך אומן אסור: ואלו ככר יצינו בחדר. כדמנן במתני' דהכא ומזיינין אף ולמה כריך מו לניין במועד: **ספסר**. תריץ. ושטפו. ופריך לניון אחר: **אפלו**. כדמ' מחלומת. כלומר אסחורו הידעני' למחא ואלו היו ניכרים על גטרי' בחדר: מנין לניון. רמז כדמ' נמוח כקרא: **קוראה** לו מרע. כלומר עושים ציונים על הטומאה לידע להפריש: **וראה ע"ס** אדם האי קרא בנזותא ויחזקאל כתי' ופשוטי דקרא אלעמד שיעשו ישראל ציונים על עמלות הפגרים לניול משם ולקברם בגיא המון גוג מ"מ רמז הוא שלל גיא הכמור אלא להחזיר וללמד שיהא עושה לניון שיפירש מן הטומאה: על האבן נטמא בזהל מטמא בזהל אלא ע"ס א"י: **ע"ג** אבן קבועה. על הקבר דאין משמע לישנא דקרא וזנה שיהא מחובר בצנין לאשקין אבן המתגלגל ודמפרש ואלו: למקום אחר. אשר מתגלגל לשם ואחמור שם היא הטומאה ויטמא וטהרה שלל דנין: **אלו למקום טהרה**. מ"ק מרגיש טהרה וזנה עליו אלא אלו משמע שאינו שם מקום טהרה אשלא הקבר מזיינין ובצבלי מ"ק (ה"ג) מפרש שלל להפסיד את הטהרות שאס היה היוון על הקבר ממח לא היה מרגיש עד שזבב פמלום על לניון ויפסדו הטהרות על כן עושין לניון מקור לטומאה כדמק קאת כדשנא על לניון מרגיש ואלו הולך על הטומאה: **א"ע"פ** שאין מקיימין כן. שהרי כריך להרחיק היוון מן הטומאה ואס עשה לניון על הטומאה והאי לנין מקיימין כן אלא כריך תתן מעמלתה דפרישית ואל"ל דכי מלא אבן א' מלניית דתאן בנקום טהרה עומדת מ"מ מתאחיל עמל טמא: **יו** שנים. אנשים מלנייות וריות צנינים: **המחיל** עשיון טבור. שאני אומר מפני הטומאה שניינים לנינו על הכאנטי וסס על קטרי טהרה עומדים כדלעיל: **אס היה חורש**. המקום שנין הכאנטי היה חורש דאין היה חורש הטומאה ויחשיבן שמה תחת כרי' הכאנטיס יס טומאה כד כרייה טבור וע"ג טמא: **שמה נפעל** כבשר. עד פחות מכית ועמלא כדמפרש לה ר' מני: **למפרע**. דהא כ"ו שלל נמטכל הבשר מטמא בזהל ואי ידעל לא דנין והוא לא ידע ועבר עליו ומתפסד טהרותיו: **לשעה**. עד שיתמכל: ואלו שיתקלקלו זו לעולם. דכשעשו לניון יסכרו לעולם שדעיהן הטומאה שם ויפרישו כד קדשים שיצטברו עליו בשוגג או בלילה:

**ה"ג** סני מלא אבן וכו' א"ע"פ שאינו רחאי. שהרי כריך להרחיק היוון מן הטומאה כל שהוא כדפרישית במקור וכשהטומאה תחת האבן הרי כל האבן נטמא בזהל: **ה"ג אני אומר** מן השלשון ויהי נכון פחתיה וכו"ה כדמ"ק. ור"ס"פ מת שמרגלוחיו מונחים אל ראשו ונקבר שלא כדרכו ולא היה מחזיק מקומו יומת מן האבן הלוה ואפילו היה קצין: **קמלו**. פ"י שנקמץ ואינו מחזיק הרבה וחצירו בפסחסי פ' כילד לניון דף פ"ו: היו שס"ס. אנשים מלנייות וריות צנינים: **ע"פ**. טבור. שאני אומר פמני הטומאה שניינין לנינו עליהן: אס היה חורש נעופים. המקום שנין שני הכאנטי היה חורש: **כרי** מן כיחידו וצנינין טבור. דלמקמחא לא היה שטומאה שאין חורשין מקום העמל: **ה"ג** ומתמיהין טמא: **שמה נפעל** כבשר. נמלא טומא טהרות שלא דנין: **לא נמלא טמא** טהרות ולמפרע. כל זמן שלל נמטכל והוא לא ידע ויעבור עליו ומתפסד טהרותיו: **מונע** שיתקלקלו זו לשעה. עד שיתמכל: ואלו שיתקלקלו זו לעולם. דכשעשו לניון יסכרו לעולם שדעיהן הטומאה שם ויפרישו כד קדשים שיצטברו עליו בשוגג או בלילה ובשאלן מזיינין אף שורפין עליו אלא מחדש שלל חקר עדיין: **מכאן** לניון. שטורין סימן: **ה"ג** סני מלא אבן וכו' א"ע"פ שאינו רחאי. שהרי כריך להרחיק היוון מן הטומאה כל שהוא כדפרישית במקור וכשהטומאה תחת האבן הרי כל האבן נטמא בזהל: **ה"ג אני אומר** מן השלשון ויהי נכון פחתיה וכו"ה כדמ"ק. ור"ס"פ מת שמרגלוחיו מונחים אל ראשו ונקבר שלא כדרכו ולא היה מחזיק מקומו יומת מן האבן הלוה ואפילו היה קצין: **קמלו**. פ"י שנקמץ ואינו מחזיק הרבה וחצירו בפסחסי פ' כילד לניון דף פ"ו: היו שס"ס. אנשים מלנייות וריות צנינים: **ע"פ**. טבור. שאני אומר פמני הטומאה שניינין לנינו עליהן: אס היה חורש נעופים. המקום שנין שני הכאנטי היה חורש: **כרי** מן כיחידו וצנינין טבור. דלמקמחא לא היה שטומאה שאין חורשין מקום העמל: **ה"ג** ומתמיהין טמא: **שמה נפעל** כבשר. נמלא טומא טהרות שלא דנין: **לא נמלא טמא** טהרות ולמפרע. כל זמן שלל נמטכל והוא לא ידע ויעבור עליו ומתפסד טהרותיו: **מונע** שיתקלקלו זו לשעה. עד שיתמכל: ואלו שיתקלקלו זו לעולם. דכשעשו לניון יסכרו לעולם שדעיהן הטומאה שם ויפרישו עליו קדשים שיצטברו עליו בשוגג או בלילה:

## באחד באדר פרק ראשון

## שקלים

## הערה

## ג.

## מסורת הש"ס

(א) (מ"ק פ"א ה"ב) (תוספתא סס פ"ב) ועי' בבב' מ"ק יד ב (ג) כ"א האינוס, (א) כ"ל חומר, (ד) מ"ק ב, (א) עיין תוס' מ"ק י' ד"ה ואלכאס. (גליון הש"ס) (ו) שס ו (א) י"דוש' כוטה פ"ט הלכה א ומ"ק פ"א הלכה ב ופ"ה ממשע פ"ו ה"א, (ח) מ"ק (א) מוספתא פ"א, (ז) ע"ג ו, (ז) מוס' פ"א, (ט) מ"ק א ב, (ח) (מ"ק י' ב) (מ"ק י' א), (א) (א) גיטין ט ב (י"ד) פאה פרק ה ה"א (א) יבמות פט ב, (א) סנהדרין ב, (א) אבן (ק) ירושלמי בשבית פ"ו הל' ודברים פ"ו ה"א ומסדרין פ"א ה"ב, (ז) סנהדרין ב, (א) שס יב, (א) פ"א (הא דלא), (א) פילה פ"ה מ"א

<b>עין משפט</b>	
<b>נר מצוה</b>	
<b>ז</b>	א מ"י פ"ו מ"י"ס ה"א יב ופ"י מנסהדרינא הלכה א
<b>י</b>	ח מ"י פרק ח מעשרין ה"א:
<b>יא</b>	ג מ"י פרק ח טומאות מת הלכה ט:
<b>יב</b>	ד מ"י פרק ח מכלאים ה"א:
<b>יג</b>	ה מ"י פרק ח טומאות מת הלכה ט:
<b>יד</b>	ו מ"י ח ה"א:
<b>יז</b>	ז מ"י פרק ח מכלאים ה"א:
<b>יח</b>	ח מ"י פרק ח סנהדרין ה"א
<b>יט</b>	ט מ"י ח ט"ו
<b>יז</b>	ז מ"י פרק ח מכלאים ה"א:
<b>יח</b>	ח מ"י ח ט"ו
<b>יט</b>	ט מ"י פרק ח מכלאים ה"א:
<b>יז</b>	ז מ"י פרק ח מכלאים ה"א:

**יב** ב מ"י פרק ד ממעשר עניים הלכה ו:

<span></span>					
---------------	--	--	--	--	--

### נוסחת הבבלי

(א) ועורפין עגלה ערופה ושורפין את הפרה: (ב) לא בני ציונו בחדר: (ג) ר' יעקב בריה דרמי בשם ר' חמישי דבית דין ר' יוסי אמרי לה בשם ר' יעקב בריה דרב אחא בשם ר' נחמיה דבית הורן ר"י עויה ברי' דרבי נחמיה דבית הורן וטמא סי': (ד) למקום טהרה (אכלא) (טהורים: לניון) (ה) ר' אבטיני בר שוילא: (ו) שורקין ומשלכין ב' (א) את כל שדה כולה: (ח) מן הכלאים המקינו משלכין סי': (ט) ר' תנן כרי יתכן שיש משמע ליה: (י) הוא יחלף בשביעות בנזולא: שביעות סי':

<span></span>					
---------------	--	--	--	--	--

### ציון ירושלים

מפרקין את המנעל מע"ג ההמים. ע"י פ"י המשנה להרמב"ם ובש"ק גריס מעל גבי האינוס.

<span></span>					
---------------	--	--	--	--	--

### הנהגות הגר"א

[א] ה"ג מתקין את הדרכים ממן מנין משקין בים השלחין וכו'. והיא גריס מ"ק ומתדיר הכא לפורשי ממ"ר דהתם מוש' ב' דברים דקשו' להו מהכא להסם: ומפרקין **המנעל** כו'. דניי חו"מ חשיב לה כדוספתא דלפסק המנעל מע"ג הדפוס שאינו צריך אומן שיי משא"כ להחזיר דלריך אומן אסור: ואלו ככר יצינו בחדר. כדמנן במתני' דהכא ומזיינין אף ולמה כריך מו לניין במועד: **ספסר**. תריץ. ושטפו. ופריך לניון אחר: **אפלו**. כדמ' מחלומת. כלומר אסחורו הידעני' למחא ואלו היו ניכרים על גטרי' בחדר: מנין לניון. רמז כדמ' נמוח כקרא: **קוראה** לו מרע. כלומר עושים ציונים על הטומאה לידע להפריש: **וראה ע"ס** אדם האי קרא בנזותא ויחזקאל כתי' ופשוטי דקרא אלעמד שיעשו ישראל ציונים על עמלות הפגרים לניול משם ולקברם בגיא המון גוג מ"מ רמז הוא שלל גיא הכמור אלא להחזיר וללמד שיהא עושה לניון שיפירש מן הטומאה: על האבן נטמא בזהל מטמא בזהל אלא ע"ס א"י: **ע"ג** אבן קבועה. על הקבר דאין משמע לישנא דקרא וזנה שיהא מחובר בצנין לאשקין אבן המתגלגל ודמפרש ואלו: למקום אחר. אשר מתגלגל לשם ואחמור שם היא הטומאה ויטמא וטהרה שלל דנין: **אלו למקום טהרה**. מ"ק מרגיש טהרה וזנה עליו אלא אלו משמע שאינו שם מקום טהרה אשלא הקבר מזיינין ובצבלי מ"ק (ה"ג) מפרש שלל להפסיד את הטהרות שאס היה היוון על הקבר ממח לא היה מרגיש עד שזבב פמלום על לניון ויפסדו הטהרות על כן עושין לניון מקור לטומאה כדמק קאת כדשנא על לניון מרגיש ואלו הולך על הטומאה: **א"ע"פ** שאין מקיימין כן. שהרי כריך להרחיק היוון מן הטומאה ואס עשה לניון על הטומאה והאי לנין מקיימין כן אלא כריך תתן מעמלתה דפרישית ואל"ל דכי מלא אבן א' מלניית דתאן בנקום טהרה עומדת מ"מ מתאחיל עמל טמא: **יו** שנים. אנשים מלנייות וריות צנינים: **המחיל** עשיון טבור. שאני אומר מפני הטומאה שניינים לנינו על הכאנטי וסס על קטרי טהרה עומדים כדלעיל: **אס היה חורש**. המקום שנין הכאנטי היה חורש דאין היה חורש הטומאה ויחשיבן שמה תחת כרי' הכאנטיס יס טומאה כד כרייה טבור וע"ג טמא: **שמה נפעל** כבשר. עד פחות מכית ועמלא כדמפרש לה ר' מני: **למפרע**. דהא כ"ו שלל נמטכל הבשר מטמא בזהל ואי ידעל לא דנין והוא לא ידע ועבר עליו ומתפסד טהרותיו: **לשעה**. עד שיתמכל: ואלו שיתקלקלו זו לעולם. דכשעשו לניון יסכרו לעולם שדעיהן הטומאה שם ויפרישו כד קדשים שיצטברו עליו בשוגג או בלילה:

<span></span>					
---------------	--	--	--	--	--

### תורה אור השלם

1. והצריע אשר בו הגיע בגדייו הידיו פרמיה וראשו יתקדו פטא ועל שפם יקעה וטמא פטא יקרא: ג מה 2. ויצברו העברים בארץ ויקראו עצם אדם וזנה אצלו צנין עד קברו אתו הקהרים א' ציא המון יחזקאל לט טו 3. וכל אשר לא יבוא לשלש' והמים בעצת השרים והקנים יחרך כל רכשוו ודוא יקרא: ב מה 4. מקהל המולק: ב מה 5. שומר את חדש האביב ועשית פסח לא אלקדיו בן בחוש האביב הוציא' י' אלקדיו ממצרים לקל'ה דברים טו א

הלכה ב סה"י השנים פיקוקין. ע"י ר"י מעינין י"ד ב' ד"ה אימת וברש"י סנהדרין י"א ב' ד"ה ובתנן שאבין:

### משנת אליהו

הלכה ב סה"י השנים פיקוקין. ע"י ר"י מעינין ב"ש כ"ד שלל יעצבו כמה שמלריכין להס איסור חדש משא"כ עכשיו שאין השנים כתיקון נכון וירדו גשמים סימן קללה עזאזלי האל קריז חסיו וגו' והיא רחוי ללול מן הדש לכן אין מעשרין ב"ש כ"ד שלל יעצבו כמה שמלריכין להס איסור חדש משא"כ עכשיו שאין השנים כתיקון ואין העלולה מהמיתה להנשכס על ידי קיטן: **ה"ג** היא מ"ה ש"י שאר שני שנוע. לעולם מעשרין לכל איכפת להס מה שגמלתי איסור חדש דגלא"ה: **איה** רחוי שיהא ע"ה ללול: **א"ן** מן השלש מזהל מחדש לאשקוי אדר"י: **ש** שהוכיס מחדש מעשרין שביעית דהפקר ב"ד פטור ממעשר וקאמר לא מוה בנתיבתי ליכא הוספה לל: **ש** שמריש שביעית חתיוול: **א"ן** קרא שמור את חדש קיטן של תנשם שהוא זמן אביב שיהא חסודים לא לנשם על קיטן ולפירש' שאר מחדש בחתיוש וא"ו מלדאורייתא צריך לנשם אלא כדשביעית דומין העיבור אלא כ"ה עיבור מעוברת כדמ' דלדורי' ללכך ליכא לתשעמ מינה: וביידיא אמר דא. אלא מהיכן מוכח דהפקר ב"ד פטור ממעשר: גריש. של תבואה: **ש** לוקט. הלקט של עניים: **כל הנוגעות**. שטלים





קרבן      באחד באדר      פרק ראשון

כשראו הכותמים לסייען ושלחו להם נצנה עמכם כי כש  
דבר קל מועט שמוסיפים על מחצית השקל כשרוצין  
בקלונן ואי לא הלוה להם אלא שפורע בשבילם אפי'  
בשבילו ומחצית השקל שמלוה לחבירו חייב קולבון

לגנוס צום אלץ אומער נרד. גרסקין בעררן  
פ"ק מני חדא וכרי שנתנדב דרדע לבדק הבית  
מקבלן אומער ממנו וואס איז אירך אין מקבלן  
אומה ממנו אמר ר' אילא אמר ר' יוחנן ל"ק א  
בתחלה לבדקן אומער ר' אסי אמר ר' מרס  
יוחנן בתחלה אפילו מיס וואלד אין מקבלן מיס  
פירוש משום פירוש אומה ימכונו לפרוט יד עושי  
בתלמדה. לבסוף שנגמר ציין הבית דבר  
מסויים אין מקבלן מכן דבר שאינו מסויים  
מקבלן מכן הייב דימי דבר המסויים אמר ר' יוסף  
בבבא ו' אמה לבא עורב פי' על דבר  
הנראה למקדש אין מקבלן מכן לפי שלא יהיה  
לדבר חלקו ויכרון צדק דמכיוי ולבסוף אין מוס  
אין מקבלן אלא חייבים צדקן אומער אומה  
וישאלים אלב הכנסת א' ופסקו"ק ע"י בעדע ע"י  
קטן פטור. והואל שכן עממן פטורין אס אחרים  
שקלו על דירון נמי פטורין אע"פ שבוז מיד  
אדם המאויב צדקן עמלמן. על ידו ועל ידי  
חבירו חייב בקולבון אומער. על עמלו אלא במה  
שנתן חאי שקל חבירו: ר"מ אומר צ' קולבונן.  
ירושלמי אע"פ שקלו מורה קולבונן מורה  
כלומר אע"פ"י שלא נתחייב לתן השקל על חבירו  
הואל שנתן מן גס הקולבון שקל (כר) (ר"מ)  
צותן שקלו שלם שפטור מן הקולבון פי' אס  
נתן שקל שלם ואלא נתן בחבורת קולבונן ההופסה  
אפי' הייב פטור בקולבונן: אמר רבי מאיר  
במין מטבא אס הואל הקדוש בריך הוא  
מתחת כסא הכבוד והראהו למשה ואמר  
זה יתנו כסא יתנו: נטן סעל ענין שקל חייב  
קולבונא. ירושלמי אמר ר' אבוחור דרבי  
מאיר דאמר דאחד שקל שהוא נטן ואחד שקל  
שהוא נטול רב אמר ד"ה אס. אחד שקל שהוא  
נטול אחד לבדק מורה. הנוטן סעל פי' צינו  
אין חבירו וצדקו שחבירו יטלס מן חייב צ' קולבונות  
פ"ה נתן סעל להקדש כדי ליתול שקל  
מן ההקדש: פסקו"ק ע"י עני' שנטן. משלו  
שנתן לו מתנה פטור מקולבונן אע"פ"י שלא צירפו  
(נ"א צירפס) ענין שקלו נתן סעל אלא מן מתנה  
אס סטון מן חייב דהוי כלילו הוא נתן לפי'  
החייב גס הוא בקולבונן להלותו ו' ולמתי' דעליי  
עליל על ר"מ אטטריך דאמר עילל על ידו ע"י  
חבירו חייב שקל אלא דאם נתן לו מן מתנה  
אלב הכא שמולוהו חייב: אהיון הסופסין שחייבין  
קולבונן פטורין מטבא: כהנא. אס חלקן ממון  
אזכירא אס"י שחורו ושסתפו חייבין כל אחד  
אחד בחבורא אע"פ"י שהיב צדקו שומל על ידו

ופטור מן הקולבון אם היו קטנים פטורים דמתן לעיל עד ל' הקטן פטור ואם היו גדולים נמי פטור דקמן ע"י שנת ע"י בן עירו פטור ובנו גדול כבן עירו דמי שלא היה אביו חיב עליו ואע"פ שנת עתה מתפוסה הבית אם פרע מהם אפס הבית קולבון עשתי שחלקו בית אע"פ שחזרו ושתפסו על אמרן חזרה לתפוסה הבית כבמחלה. ופטורין ממעשר בהמה דמ"ר בנכורות צ"י בתרא (דף טו) יהיה לך ולא של שותפות יבול אפי' מתפוסה הבית מ"ל יהיה פ"י (יבול) ואפי' מתפוסה הבית יהיה פטורין ממעשר בהמה דאשפות דמ"ל יהיה ופיך אתה ואפי' בנכור כמיא אם אינו עני לנכור לאומיה בשפותם דכמיא ובכורות בקרסם וואכסם מהו לענין מעשר בהמה: אמר ר' ירמיה פעמים שחיצין צוה וצוה ופעמים שפטורין צוה וצוה. פעמים שחיצין צוה וצוה ופטורים ממעשר ופעמים שחיצין צמנשר ופטור מן הקולבון. שחיצין צוה וצוה שחלקו בנכסים ולא חלקו בבהמה פטורין צוה וצוה שחלקו בבהמה (פ"י ס"ז) ותזרו (ומתפסו) ולא חלקו בנכסים שחיצין צקולבון ופטור ממעשר בהמה שחלקו בנכסים וחלקו בבהמה שחיצין צמנשר בהמה ופטורין צקולבון. (ומאכלם שם שלא חלקו לא צוה ולא צוה): שחלקו בנכסים ולא חלקו בבהמה רוצו הן פ"י עירק נכסיו וחציין וקולבון פ"י רוצ נכסיו פ"י בהמה. ר' אבון הקולבון. פ"י מתפוסה הבית ומחיצין צמנשר בהמה (כלומר) [כמן] שלא חלקו כלל את

## תקלין חדתינ

[illegible]

וַיִּשְׂרָאֵלִים וְגֵרִים וְעִבְדִּים  
וְנָשִׁים וְעִבְדִּים וְקַמְּוִים  
ע"י עֶבֶד ע"י קָמֶן פִּמְוֹר  
חֲבִירוֹן חִיִּב בִּקְלָבֹן א'  
תָּהָן פִּלְטֵה וְנוֹטָל שֶׁלֹּא חִיִּב  
עָנִי וְעַל יָד שְׂכִינוֹ וְעַל  
חִיִּב הָאֵחָפִין<sup>(6)</sup> הַשּׁוֹתֶפִין  
עֲשֶׂהֶר בְּרַמְהָ וּבִשְׁחִיִּיבִין  
וְקַלְבֹּן וְכִמְהָ הוּא קָלְבֹּן  
הַחֲצִי מַעֲהָ: גִּמְו' אַע"פ  
תּוֹבְעִין הֵבֵא אֵת אִמְרֵי  
תּוֹבְעִין כֹּאֵן בִּשְׁהִיבֵי ב'  
'שְׁעוֹת: הַנִּכְרִי וְהַכּוֹתִי  
נִכְרִי כִמְ"ד כּוֹתִי נִכְרִי  
וְרִבִּי רֶשֶׁב"ל אִמְרֵי  
(א) אִמְרֵי ר' לֵעֲזֹר מִתְנִי'  
כֵּן<sup>1</sup> אֲדָם<sup>(5)</sup> לְרִבּוֹת  
תְּהוֹמֹרִים מִתְנִי' פְּלִיגִי  
מִדָּם קִי זִבְיִן וְזִבּוֹת  
וְזִבּוֹת בְּנִכְרִים (א) אֲלֵא  
תִּתִּים (א) וְהָאֵל (כִּינִי) כ'  
בְּכּוֹתִים אִמְרֵי ר' יוֹחָנָן  
לֹא דִבְרֵי מִסּוּיִם וְלֹא  
מִקְבָּלִין מִהֵן דִּבְרֵי שְׁאִינוּ  
בְּרֵי מִסּוּיִם רֶשֶׁב"ל אִמְרֵי  
מִקְבָּלִין מִהֵן לֹא עַל  
מִסּוּיִם (2) מִתְנִי' פְּלִיגִי דִּבְרֵי  
לֵינִי מִהֵן קִדְשֵׁי וְגִדְבָה  
תַּחֲלָה בֵּין בִּסּוּף (2) וּבִלְבָּד  
בְּכַמְּסוּיִם שְׁאִפִּילוּ מַעֲוִיתוֹ  
לֵאמֹר בֵּין תַּחֲלָה וּבֵין  
דִּבְרֵי מִסּוּיִם וְכו': מִתְנִי'  
כֻּלָּה שׁוּן הַשְּׁנֵי גִדְרִין  
(3) נִיחָא גִדְרִין עוֹלָה  
(2) כִּשְׁאִמְרֵי יִשְׂרָאֵל הָרִי  
מִזֶּה מִזֶּה שְׁאִמְרֵי זֶה עָלֵי:  
וְזִמּוֹת נֹסְכִים לֹא לְכָל  
יִכְרֵי מִסּוּיִים הַחִיב רִבִּי  
נֶגֶן נֶעֱרַכֵּן וְעוֹרְכֵין לֹא  
מִזֶּה דָּאֵת אִמְרֵי תַמֵּן  
לֵיתֵן הֵן בִּיאָן (5) לְבִרְקָא  
לֹא לְשִׁמּוּיִם הוּא מִתְכּוֹן  
וּמִאִילָּהּ

בצעוה אלא נידרין ליבא למימר  
לו הנכרי: ומשני לא בשאמר  
ע"י נדר הישראל הוא מתחייב:  
וכיוון שגריך להציג נקמים אי"ש  
ומשני נחלא מציא דבר מסוים.  
דבר מקוים כדלי שרת דבר מקווי  
לא לבדא מיקא אינון. בתמיהה  
להתעלם לא נמקרים דבר מקוים מ"ו  
לילה ה"נ צמותר הנשכים כיון ש

הוא דקמעיל חולין לעזרה דמייתי ומ  
יותר מחזור כך משיבין חכמים לר"י  
שנמסרה לצבור כמה שהיא נדבת צבו  
צפי' שכתב אין מקבלין קני זבים כו' ר

ירושלמי אמר ר' מנא הדא דת' דר' שמי צעי מפני שעשיתו פוטרו מקולבון א"ל לא שניא היא

[illegible]

לכל סוף חן ודקדק וחרון בירושלים: קולנו. כלומר  
עצור. כגון שטלה להם שכן דפטריון חן אל מחיבי  
מחור. להסבירו איירי וואס זיין שטעלען מענטש  
זאגט שטל שאל און וועגן אלץ קלונן חור: רמ"א  
זיין קלונעם. דער רמ"א שוואך מחליט השקל  
חייב קלונן וואסן שטעל שאל שאל שאל חייב זיין  
קלונען: וואסן מאל. דעריין שאל שאל שאל שאל  
הקדש וועטל ממנו מחליטו וואסן האמור כאן היינט  
מחליט השקל: וואסן זיין קלונעם. מפרש בגמ':  
גמ' אלץ נאטעט און וואסן. ודקדקת און וואסן  
מקבלין מידן משמע אל שאלו מעמלן מקבלין אלץ  
און וואסן מן וואסן דאס הארמין אלץ וואסן  
וצרוא מן און מחשכין נאס ווערדן וואסן וואסן  
דמשעט אלץ וואסן מיט: אלץ. רמ"א אייר  
באטן שטעל שאל שערות וואסן וואסן וואסן  
אלץ דאס שאל שאל שערות וואסן וואסן נאס:  
סופער. מפרש דמתי' חלתי מתי' דרומי נכרתי:  
לפיכך און מקבלין ממנו: דאסעלען. דעלוגי:  
מתי' נכרתי. דוקא וואסן און מקבלין מידן  
אלץ וואסן מקבלין: וואסן זיין וואסן וואסן  
הכי: דאס. כי קריב מוס קריב ודרשין  
דאס לרבות דאס הרבה וואסן זיין קריב מוס  
זיין דאס דאס וואסן דאס וואסן דאס וואסן  
דאס וואסן דאס וואסן דאס וואסן דאס וואסן  
למען וואסן דאס וואסן דאס וואסן דאס וואסן

[illegible]

הַיְיִשִּׁים. הָיוּ יִשְׂרָאֵל מְשֻׁבָּרִים מִלְּפָנֶיךָ הַיְיִשִּׁים וְהַיְיִשִּׁים  
דְּרִשָׁה בְּחֻמֵּי שְׁנֵי בָרִים וְכֵן שְׁמוֹר הַלֹּסֶר  
קָמַל לֹאן מִקְבְּלֵן מֵהֵן וְקִשְׁיָה רִשָּׁה גְּעִימִים וְרִשָּׁה  
בְּחֻמֵּי: וְעִשְׂתִּי אֶל כֵּינִי. כְּלֹמֶר יֵהֵן כִּן רִשָּׁה  
נִכְרִים וְרִשָּׁה בְּחֻמֵּי: בְּחֻמֵּי: תִּחְלַת הַנִּינִן  
לֹאן מִקְבְּלֵן מֵהֵן שׁוֹם דְּבַר דְּרִשָּׁה לְרִשְׁוִן הַמֶּלֶכֶה  
מִתְחַבֵּס: וְכֹפֶל: תִּחְוִן וְלֹא דְבָרִי: כִּי מִקְבְּלֵן  
מֵהֵן דְּבַר שְׁלֹמֹה מִתְחַבֵּס: כִּי מִקְבְּלֵן מֵהֵן דְּבַר  
מִסִּים: וְהִי דְּבַר שְׁלֹמֹה מִסִּים כְּגוֹן מִיִּם וְיִמְלֶה  
דְּבַר מִסִּים דְּבַר שְׁנֵרָה עֵינִן אֵל מִקְבְּלֵן מֵהֵן  
דְּנִיָּה וְהָ וְעֵדֶה מִתְחַבֵּס: כִּי קִדְשֵׁי דְּנִיָּה  
לְדָק הַיִּים: וְלֹא מִפְּלִיג בִּין מִחְלֶה לְסוֹף וְכֵן דְּבַר  
מִסִּים לְרִשְׁוִן מִסִּים: כִּי דְּבַר דְּבַר מִסִּים:  
וְרִשָּׁה בְּחֻמֵּי אִינִי דְּרִשָּׁה דְּבַר מִסִּים: מִסִּים:  
דְּרִשָּׁה דְּעִרְבִין קִשְׁיָה לֵּךְ דְּכָל: הֵלֵךְ שׁוֹן וְכו'  
דְּרִשָּׁה מֵהֵן נִכְרִים רִמָּיָה עֵבֶר אֶל לֹא עֵבֶר  
רִמָּיָה מִתְחַבֵּס אֶל לֹא עֵבֶר וְהָ מִסִּים שְׁמוֹר  
וְיִמְלֶה וְרִשָּׁה אִינִי דְּבַר פְּלוֹנ עֵל וְיִמְלֶה  
עֲמוֹ עַל אִי שְׁמוֹר אִחֲרִים דְּבַר פְּלוֹנ עֵל הֵלֵךְ  
לְדָק הַיִּים: שְׁמֵעִין דְּמִקְבְּלֵן מֵהֵן: וְעִשְׂתִּי  
לֹא: הָ וְיִמְלֶה וְיִמְלֶה וְיִמְלֶה עֵל עֵל לְדָק  
בְּחֻמֵּי: וְרִשָּׁה בְּחֻמֵּי שְׁמוֹר: אִינִי לְרִשְׁוִן  
דְּרִשָּׁה דֵּלֶם מִדְּרִשָּׁה שְׁמוֹר עֵל יִשְׁמֵעַ  
הַיְיִשִּׁים וְכו': וְהִי שְׁלֹמֹה הַיְיִשִּׁים מִדְּרִשָּׁה  
פְּרִיךְ וְכוֹן מִצִּי: הַיְיִשִּׁים עַם הַיְיִשִּׁים וְכֵן  
וְהִי מִתְחַבֵּס וְכֵן לֵקֶחַ מִתְחַבֵּס לְכָל שְׁמוֹ:  
וְהִי וְיִמְלֶה עֵל חָף לֵךְ וְכֵן שְׁמוֹר הַלֹּסֶר

**ה' ה':** הפסד ר"י בר בון. לתרומת לרבי יוחנן; וערכין  
לתקשי לך מתני' גופא: היך מה וכו'. ע"כ לומר  
ללבו לשמים כלומר לגבזה ואכן לצדק הביט יהיצין  
הוא נותן להקריצין לגבזה וממילא ניתוסף ויהיצין

משנת אליהו

מאז שגלה הייתה בהמה רוב אבל אם הייתה בהמה  
כאדם אחד אלל מעשר בהמה את פוטרו מן  
שבוהו נותן סלע אחת שלמה. משמע מהבא דפטורין

וגרע השיקור דהיינו נכרי דלחמיל ביה קשוי: כונו. מלומר  
 ויפסו חתלה. לחתלה בענין דושיקסין קאמט דער רבי'ס  
 ויפסו חתלה. (נכסוף) נחמל אז דקס בענין זאלן מ'פסון  
 נכרי וזאלה בענין א'ן מקבילן מרדס דגנל'ה און ער  
 ד'ס ממיינן ברוי אהם ליה וזאל וטאטא ממייסל און  
 ק'ד' דמיינן אין חתלה ב'ן כסוף: פער ד'ן צ'ן ד'ן.  
 און אין ב'ן כסוף ויגרייב דברס דהמייסד קאמט ו'אנש'ס' דמיי  
 ממייסל און ד'ס בענין בעתלה'ס קאמט א'ן הנדבד ממיי  
 ד'ס דברד נקט ומה ומה ל'על: פל שוין עטורין ויזרין.  
 ד'ס און פל'ה אהם ר'ו' וקמלר וטאטא עטורין ויזרין  
 ד'ס בענין א'ן דברד דהמייסל און שוין ממייסל מ'ן  
 ו'אנש'ס' חתלה מל: פער ד'ן עולה. און דברד ויזרין ויזרין  
 ד'גד'ס חתלה מל: פער ד'ן מקבילן: ויזרין עולה. מ'ן מ'ת  
 מ'ן ד'ס חתלה מל: וי' שפע ל'ן הכרי: ד'ס עולה  
 ויזרין ש'ע'ה הכרי מל: ופרק א' ד'ס עולה עמה נכסוף  
 נכסוף ל'ר'ו' ו'א ל'ג'י עולה. הכי חת'ה ל'ר'ו' ד'ס  
 חתלה מל: ו'א חתלה מל: דברס דהמייסל און מקבילן א'ר'ס  
 מ'ן ד'ס חתלה מל: און חתלה מל: ו'א חתלה מל: ו'א חתלה מל:

(א) בִּינָה לֵט ז' בְּכֹרֹו' נו ז' חוֹלִין  
 כה ב, (ג) יר' בְּרֻכּוֹת פ"א ה"א,  
 (ג) תּוֹרַת כְּהִנִּים פ"ב, (ד) עֶרְכִין ו  
 א, (ה) תּוֹסַפְתָּא פ"א עֶרְכִין ג,  
 (ו) ס"א שְׁלֵמוֹ, (ז) עֶרְכִין ה, (ח) ע"י  
 מִנְחֹות עב ב, (ט) לְכֵלִי שֶׁרָא,

## עין משפט

**נר מצוה**

כז א מ"י פרק ג משקלם  
הל"ז:  
כח ב מ"י שם הל"ז וזכ"מ:  
כט ג מ"י שם הל"ז:  
ל ד מ"י שם הל"ז ופ"י  
מזכורות הל"ז:  
לא ה מ"י פרק ג משקלם  
הל"ז:  
לב ו מ"י פרק ג ממעשה"ק  
הל"ז:  
לג ז מ"י פ"ד ממתני' עניים  
הל"ז ח:  
לד ח מ"י פרק א מערכין  
הל"ז:  
לה ט מ"י שם הל"ז:

## נוסחת הבבלי

(א) ח"ר אלעזר כ"ו. מתני'  
פליגא אר' אלעזר: (ב) ממתיתא  
פליגא על ר"י דתני אין כ"ו:  
(ג) נידרין עולה לא בשאמר:  
(ד) ולא הביא עמה נסכי' ולא  
לכ"ש כ"ו:

נהות הגר"י

[א] מלה אלה מיותר וכן י"ל  
 גמור גמור וכו' [ב] א"י שני  
 רש"י אלה [ג] א"י ונלמד שני  
 מוסר. שני זה בתחלה שחזר  
 וטעמו ויכלול ים הנה  
 מהמחין פליגי על רש"י וכו'  
 וקט' ורש"י אומר: וכו' דבר  
 נגד וזהו ימי של [ד] [ה] דבר  
 כשאמר נכח היה עני עולם  
 ושם ישראל וכו'. והיינו ענין  
 ענין גמור [ד] [ה] א"ל לא  
 הלא עתה נכנס והוא חזר  
 מקבלין הימנו ולא נלך שרת  
 איתן מותר נכנסו בלתי שרת  
 דבר שמוי מוסר. וקט' לא ידע  
 ואב"י יר' בן בון אלא מנע  
 מערבין וערבין ועורבין וכו'.  
 לתירו לר"ל לא לבדק בבית  
 איתן וכו' וכו' דבר מסת  
 ואפי' מקבלין אפי' מה אית  
 כ' ליתרמי מיר' לדור' לא נתפסין  
 לבדי' אלא שנתן למתפללין כ'  
 פאן לבדי'. ואפי' אסור לר"י  
 לקבל לבדי' אלא שנתן לרש"י  
 לבדי' הי' לר"ל:

גליון הש"ס

[א] ע' בקרבן אהרן שם ו' וק"מ  
וע' בנבזים פקד' מ' ממעלה  
ה"ה ועין במעלה ח"ב בחומ'  
סוף קמה [א] ע' מוס' ערין  
דף ה' ע"ב ד"ה אלה ובתו' י' ש'  
שם ולמסקנת הירושלמי כאן י' ש'  
לישז קושית המוס' י' ש'  
בנבזים פ"א מערבין ה"ה  
נראה שיהי' לו פירות אחר בדברי  
הירושלמי ומקורו נפתח לו:  
[א] ע' בנבזים הנהיג. ועי'  
בירושלמי גזר פ"ט ה"ה נראה  
כג' לפתני ע"ש:

## תורה אור השלם

1. דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל  
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי יִקְרִיב  
מִכֶּם קָרֵבן לִי מִן הַהֶבְהֵמָה מִן  
הַבֶּקֶר וּמִן הָעֶזְאֵן תִּקְרִיבוּ אֶת  
קָרְבָנְכֶם: וַיִּקְרָא א ב

## מסורת הש"ס

(א) חלקיה, (ב) אמר ר"מ כמין וכו',  
(ג) תוספתא פ"ה (ד) במדבר רבה  
פ"ב, (ה) ס"א ורב אמר, (ו) ביצה  
ל"ט ד חולין (ז, ב, י) כבורות  
שם נה, (ט) ב"מ א' כ"א  
פסקא האמין וכו', (י) אין הלשון  
מטון ואולי מדבק אזה תיבות וי"ל  
שירא מאהבין כפסורי מקולבון  
ה"ה אשר יכירנו מדלסם אזה ערלמא  
ג"כ תפושט היות חשיבא,

## עין משפט

**נר מצוה**

- ל' א מ"י פרק ח ממחנות  
עניים הלכה ח:  
ל' ב מ"י פרק ו מצבורות  
הל"י:

## נוסחת הבבלי

- (א) הנותן סלע ונוטל שקל:  
(ב) כלקוחות הן כדתנן הלוקח  
כר':

## הגהות הגר"א

[illegible]

## ציון ירושלים

והן שחלקו גדיים כנגד תישיש. ע"י ש"ס דילן זכורות נו ועמ"א דף כ"ה ע"ב ד"ה אמה חמס שבמקום פלומי וע"י במוס' רי"ד קדושין יז ע"ב ודו"ק היטב וע"י עצמות יוסף שס:

## גליון הש"ס

[א] ע"י תוס' מנחות דף כט  
ע"א ד"ה שלשה :

## תורה אור השלם

1. ויאמר להם ורובב ישועה  
ושאר ראשי האבות ישראל  
אין לכם ולכן לבנות בית  
לאלהינו כי אנתו יחד נבנה  
לוי אלהי ישראל כאשר צונו  
המזכיר בורש מלך פורס:
- עורא ד ג
2. ואשיב אותם דבר ואומר  
להם אלחיו השקמ ויהיו  
עליהם ולו ונתנום עבדיו נקום  
ובנינו ולכם אין חלק ורובב  
וחרון בירשלהם: כמיהם ב ג  
3. זה יתנו לך העבר על  
הפזרים: מחצית השקל  
בשקל הקדש עשרים גרה  
השקל מחצית השקל תרומה  
לוי: שמואל ב ג

汨

לֹא לְבָדֵד הָיִיתָ לֹא מִיִּקְרִי דָבָר מֵאִשֵּׁי: **מִה עָבַד** אֶת  
 אֱלֹהֵי שָׂמֶר וְהִיא שָׂמֶר הָיִיתָ לֹא קִשְׁדָּר קָבָלָה  
 חֲלָה מִיְּרוּסָלַם: **מִסֵּר**: דָּמְנוּ וְאֵם שְׁחִיבִי קִבְּלוּן:  
**מִ"מ** בְּנוּתן שְׁקֵלו שְׁלֹם שְׁאוֹל חִיבִי קִבְּלוּן: וְהִ"פ דִּר  
 תִּרְחִיבִין קִבְּלוּן שִׁיחָה הִסְכֵּף הִנְיָן שְׂהֵם חֲמִיתָ  
 שְׁהָק: **מִ"צ** אֲחָד שְׁאוֹל שְׁאוֹל וְאֲחָד שְׁאוֹל שְׁאוֹל  
 נוֹעַל: שְׁהָק הַבּוֹבֵר לִרְיָן לִיקֵם מִמֶּנּוּ שֶׁן קִבְּלוּתוֹ  
 אֲחָד שְׁבִצִיל שְׁהָק שְׁאוֹל מִחִיר לֹא וְאֲחָד שְׁבִצִיל  
 שְׁהָק שְׁאוֹל נוֹעַל מִמֶּנּוּ שִׁיחָה לִרְיָן אֲחָד לִשְׁהִמִּי:  
 וְהִ"פ הֵנּוּ הִיא: אֲפִילוּ לִרְעִין לִרְיָן לִינֵן שְׁמִי:  
 קִבְּלוּתוֹ אִם נָתַן שְׁלֵם וְעַל שְׁקֵל קִבְּלוּן אֲחָד מִשְׁנֵי  
 שְׁמָל שְׁקֵל שְׁקֵל הַמְּאֻזֵּר בְּצִוְרוֹ וְאֲחָד מִחִתֵּי שְׁקֵל  
 אִינוֹן אֲחָד שְׁקֵל שְׁאוֹל נוֹעַל: **וְהִ"פ** וְאֲחָד לִרְבִּי מִרֹּרֶה  
 אֲחָה' ר' יִימִי' וכו'. וְהִ"פ לִרְבִּי אֲלֵיחָד דִּר"מ בְּנָתָן  
 נָתַן וְעַל שְׁקֵל חִיבִי: מִשְׁהִלּוֹת אֲחָד לִשְׁקֵל שְׁאוֹל  
 שְׁקֵל אִילוּ אֵלֶּי מִשְׁהִלּוֹת וְאֲחָד שְׁקֵל שְׁאוֹל  
 נוֹעַל שְׁמָל מִחִתֵּי' נוֹעַל לִי חִי' שְׁקֵל וְקִבְּלוּן וְהִ"פ  
 לִרְבִּי מִרֹּרֶה שְׁהָק לִרְיָן לִיחֻסָּף: **וְהִ"פ** שֶׁן שְׁקֵל  
 וְהִ"פ: וְהִ"פ הַיִּסְכֵּף גִּרְסָאֻס וְהִ"פ דְּבִרִּים  
 לֵלָא לִרְבִּי הִיטָא שְׁלִפְתֵּי עֵיקֶר: וְהִ"פ שְׁחִלְקוּ וכו'.

[illegible]

## משנת אליהו

אמרו סיפא כבושים וליפיקי מקבלין מהן וטעוה ואשמוט  
 ויון שנתכין לכפרה אפי' יצאו אלז הברכים אין מקבלין  
 מהן וטעוה ואשמוט לפי שאינו נדר ונצטו. ומ"ם וליפיקי  
 מקבלין לו כר כר מהו"ש דריקטוס וטעוה וטעוה  
 ואשמוט ונדרים ונצטו מקבלין מהן וקאי אבושים נדמוקי  
 לה הכא סיפא כבושים. ובעל קרן הטעה וטעוה על הרמז"ס  
 הה' הברכים אינם חייבין קטנותו אלו. ומה קרן כבושים  
 ר"ה חסידים דהא חסידא איז וטעו טעוה וטעוה וטעוה  
 וטעוה וטעוה וטעוה וטעוה וטעוה וטעוה וטעוה וטעוה

[illegible]

## באחד באדר פרק ראשון

# שקלים

## העדה

ל: בננו בים וגו'. דוקא אבנין הבית קפיד קרא אצל  
ללרבי ירושלם אין מקבלין מהן כדמכזיב שאין להם  
ר"מ אמר כשם ששקלו טורה כך קלנו טורה סבר  
א נקי מכל סוג שהרי מאש היה והלכך כל השקלים

## ריבב"ז

[illegible]

## לין חדר

[illegible][illegible]

עני וכן עירו פטור מקבלון כיון שאם לא היה נותן  
בזמן צדק עלמנו ובפלותה לא קמייירי: האחין השופטין.  
הוא וממשה בהמה פטורים עדד של שותפים פטור  
זו פריך לה ומשני לה: כשלא חלקו. דקיימא בנפוסת  
החייב והלואה: וכן חלקו גדיים כו'. לא דלמרי  
השוק ומעברו וכן כאן שפוסט הבית אלף של  
ידיהם וכשחזרו ושמתפו חזרה תפוסת הבית למקומה:

וּמֵאִילָּהֵי הָהָר בָּאִין לְבִדְרָה (לְכָלִּי שְׂרָה) [ב] מֵעַד עֹבֵד  
 הָרֶשֶׁת "ל פָּתַח לָהּ" וְלֹא כָלֶם וְלֹא לְכֹנֹת בֵּית לֵאלֹהֵינוּ  
 ר' חֲזֻקִּיָּה א"ר סִימֹן שָׂאֵל מֵעֵתָה "אִין מִקְבְּלִין מִהֶן  
 לְאַמְטוּתָהּ תַּמִּין וְלַחֲמוּתָהּ הָעֵיר וּמִגְדֻלוּתֶיהָ עַל שֶׁלֹּא  
 (שְׂמוּאֵל) וְלֹכֵם אִין חֲלָק וְגו' (אֵלֹא חִיבִין בְּקִלְבוֹן  
 חֲנִי [ג] אֵלֹא חִיבִין בְּקִלְבוֹן אֶחָד ר"מ אֹמֵר שֶׁנִּי  
 קוֹלְבֹנֹת מִתְנִיָּא דר"מ דְּאִמֵּר ר"מ אַע"פ שְׂאִין  
 שֶׁשְׁקֵלו תוֹרָה קִלְבֵּנו תוֹרָה סִבֵּר ר"מ בְּמִי שֶׁשְׁקֵלו שֶׁלֹּם  
 פְּסוּר מִהֶקְלָבִין (דְּאִמֵּר) מִתְנִיָּא דר"מ דְּאִמֵּר  
 ר"מ כִּשְׁמֵי שֶׁשְׁקֵלו תוֹרָה כִּךְ קִלְבֵּנו תוֹרָה קִסְבֵּר  
 ר"מ בְּנוֹתָן שְׁקֵלו שֶׁלֹּם שְׂהוּא חִיב בְּקִלְבוֹן דְּאִמֵּר)<sup>(ד)</sup>  
 רִבִּי מֵאִיר [ה] כְּמוֹן מִבְּטֵעַ שֶׁל אִשׁ הוֹצִיָּא הֶקֶד"ה  
 מִתַּחַת כֶּסֶם כְּבֹדוֹ וְהֵרָאָה לְמִשְׁחָה וְאִמֵּר לוֹ <sup>ז</sup>יֵתוּ  
 יָבוֹאוּ יֵתוּ: (א) נָתַן סֵלֶע לִישׁוֹל שֶׁל חִיב שֶׁן קוֹלְבֹנֹתוֹ  
 א"ר אֶלְעָזָר דר"מ הִיא [ו] (דר"מ) אִמֵּר אֶחָד שֶׁקֵּל  
 שְׂהוּא נֹתָן וְאֶחָד סֵלֶע שְׂהוּא נֹטֵל) דְּתִנִּיא אֵלֹא  
 חִיבִין בְּקִלְבוֹן וְכו' קִלְבוֹן א' וְר"מ אִמֵּר ב' קוֹלְבֹנֹת  
 וְאִמֵּר ר' ד"ה הִיא דְּאִמֵּר רִבִּי מֵאִיר אֶחָד שֶׁקֵּל  
 שְׂהוּא נֹתָן וְאֶחָד שֶׁקֵּל שְׂהוּא נֹטֵל אֶחָד דְּלִבִּי  
 תוֹרָה [ז] עַל רִעְתִּיהָ דִּרְבִּי ג' קוֹלְבֹנֹת אִינוֹן אֶתָּא ר'  
 יִרְמְיָה ר' שְׂמוּאֵל בֶּר רִבִּי יִצְחָק בִּשְׁם רִבִּי שְׁלֹשָׁה  
 קוֹלְבֹנֹת אִינוֹן א' שֶׁקֵּל שְׂהוּא נֹתָן וְאֶחָד שֶׁקֵּל  
 שְׂהוּא נֹטֵל אֶחָד דְּלִבִּי תוֹרָה: הֶאֱחָפִין<sup>(ח)</sup> הַשְּׂהוּתִין  
 שְׂחִיבִין בְּקִלְבוֹן וּפְטוּרִין מִמַּעֲשֵׂר בְּחֶמְחָה בִּשְׁחֻלְקוֹ  
 וְנִחְזוּר וְנִשְׁתַּחֲפוּ שְׂחִיבִין בְּמַעֲשֵׂר בְּחֶמְחָה וּפְטוּרִין  
 מִן הַקִּלְבוֹן בִּשְׁלֹא חֲלָקוֹ אִמֵּר רִבִּי<sup>(ט)</sup> לְעוֹר וְהֵן  
 שִׁשְׁחֻלְקוֹ גִּדִּים כְּנֵגֵד תִּישִׁים וְתִישִׁים כְּנֵגֵד גִּדִּים  
 אֲבָל אִם חֲלָקוֹ גִּדִּים כְּנֵגֵד גִּדִּים וְתִישִׁים כְּנֵגֵד  
 תִּישִׁים הוּא חֲלָקוֹ מִשְׁעָה אֲשֶׁרֶנּוּ אִין יוֹחֲנָן  
 בְּאִפְּלוֹ חֲלָקוֹ גִּדִּים נֵגֵד גִּדִּים וְתִישִׁים נֵגֵד תִּישִׁים  
 (ב) כִּלְקוּחוֹת הֵן וּפְטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר כִּהְהוּא דְּתִנִּינָן  
 תַּמִּין הַלְקוֹחִין<sup>(י)</sup> וְשִׁנְתִּין לוֹ בְּמִתְנָה פְּטוּר מִמַּעֲשֵׂר  
 בְּחֶמְחָה: (י) חִיָּא (ר' חֲזֻקִּיָּה) אִמֵּר רִבִּי יִרְמִי' בְּעִי  
 וְלֹמַה לִּית נָן אִמֵּרִין פְּעָמִים שְׂהֵן חִיבִין בֹּה וְכוּה  
 וּפְעָמִים

[illegible]

ימים שקלו (לדידיה: **בתנ"י השוקל ע"י** עני דור. השוקל סלע שלם ע  
 יקדש לכן פטור וכל זלז קמני ע"י וע"י עני משום לררמי הוא חייב ע  
 כקבלן ורשקלן וטמין סלע שלם כשצילי קמני סלע הוא חלול לוי סלע  
 הי אשר ירשקלן ע"י וכל ס שמופת ואע"י דהאי קמני כצטור הוא דמצי  
 בתפוסת דמצי מ"ל יהיה ופטור מן הקבלן דכ"ו סין תפוסת כמצי  
 ס"פ ס דמצי נגד חייסס מנה סן ירשאו סין חלול לקח כמצי סין יושביס  
 כלל מן וטין ואורסו וז חלקו התניע דל כחריה ועדיין סין יושביס









## 11

# מצרפין שקלים פרק שני שקלים

## העדה

עין משפט  
נר מצוה

**בג** א מ״י פרק ג משקלים  
הל״ט:  
**בד** ב מ״י פרק ה מפהמ״ק  
הל״ח:  
**בה** ג מ״י שם הל״ט ופ״ט  
ממזירות הל״א:  
**בו** ד מ״י פרק ג משקלים  
הל״י:  
**בז** ה מ״י פרק ה מפהמ״ק  
הל״ח:  
**בח** ו מ״י פרק ד מק״פ הל״ז:

(א) לשם חטא ולשם אשמה כו':  
(ב) מן הכשבים כו': (ג) על דא  
עיי'ל ר"ח כו': (ד) ר' ציצין בשם  
ר' חייא כו': (ה) כשר א"כ הוא  
כו':

[illegible]

[א] עי' ק"ע ודבריו תמוהים  
דחשבו על שלמים להקטיר בשר  
לאחר כשר ועיין ברנ"ם פ'ק  
י"ד מפתח"ק ה"ח והעיקר  
כהגהת הגר"א: [ב] היינו קודם  
הפסח אבל לאחר הפסח לא בני  
עקירה ועי' בתוס' פסחים דף ס  
ע"ב:

[illegible][illegible]

י' מלכה מעות ואמר אלן לשקלי מותרן חולין: עשירים האפים  
 י' עולת אחרת: מוסר פסח שלמים. מפסח בזמנא: מוסר יומי  
 י' מעות לקרבנותיו והמותר המותר לנדבה: קרבן המזהב: גבי' ע  
 י' של. של כהן גדול שנתמורתו מה יעשה זו: יוליס לים סמל. לא

**החלכה ד מתני' \*מותר\*** שקלים חולין במותר  
 עשירית האפה<sup>א</sup> \*מותר\* קני  
 י' ויבין קני זכות וקני יולדות חטאות ואשמות מותרן  
 נדבה זה הכלל כל שהוא בא<sup>א</sup> לשם חטאת ומשום  
 נשמה מותרן נדבה מותר עולה לעולה מותר  
 מנחה למנחה מותר שלמים לשלמים מותר הפסח  
 לשלמים מותר נזירים לנזירים מותר נזיר לנדבה:  
 \*בבב/א"ר\* יוסי עד דאנא חמן שמעתי קל רב יהודה  
 שאל לשמואל דהפריש שקלו ומת א"ל יפלו לנדבה  
 \*מותר\*<sup>ה</sup> עשירית האפה שלו רבי יוחנן אמר  
 וליכם לים המלח רבי יעקב אמר יפלו לנדבה  
 מותר מנחיתא פליגא על רבי יוחנן מותר שקלים חולין  
 מותר עשירית האפה מותר קני זבין וקני זכות  
 ויולדות חטאות ואשמות מותרן נדבה  
 \*אומה\* עבד לה רבי יוחנן פתר לה מותר עשירית  
 האפה של מנחת חומא<sup>ב</sup> של כל ישראל רבי<sup>ב</sup>  
 יוסי \*אירוחין\* אמר על דא עילא אבא בר א<sup>א</sup> דאריא  
 \*אירוחין\* מנן<sup>ה</sup> שהפסח משתנה לשם שלמים תלמוד  
 לומר ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים כל שהוא  
 מן הצאן בא שלמים היתוכן הרי עולה מן הצאן  
 כדבר שאינו בא אלא מן הצאן יצאת עולה שהיא  
 בואן אפי' מן הבקר היתוכן איש א"ר<sup>א</sup> (ביבא)  
 בואן בר כהנא מן הצאן דבר שהוא בא מכל הצאן  
 יצא איש שאינו בא אלא מן<sup>ה</sup> האילים בלבד  
 (התיב ר' בון) בבל אתר את אמר מן למעט וכאן  
 אלא מר מן לרבות א"ר מנא<sup>ב</sup> (אבין) הכי נמי  
 למעט מיעוט שאינו בא שתי שנים מיעוט  
 שאינו בא נקיבה<sup>א</sup> ואובי איש נמי מן למעט הוא  
 שאינו בא אלא מן האילים בלבד היתוכן והכתיב  
 ואם מן הצאן קרבנו<sup>ב</sup> מן הכבשים או מן העזים  
 לעולה מעתה מותר הפסח בא עולה אמר רבי אבון  
 משנין דבר שהוא לאכילה לזר שהוא לאכילה  
 ואין משנין דבר שהוא לאכילה לזר שאינו לאכילה  
 א"ר יוסי בר רבי בון משנין קדשים קלים לשם  
 קדשים קלים ואין משנין קדשים קלים לשם קדשי  
 קדשי רבי יוחנן אמר<sup>א</sup> על דא עילא רבי חנינא דאינן  
 אקמריין אין הפסח משתנה לשם שלמים א"ל שחטו  
 לשם שלמים ואני אומר אפילו שחטו לשם עולה  
 א"ר<sup>א</sup> אילא טעמא דרבי יוחנן אם מן הצאן קרבנו  
 לזבח שלמים כל שהוא זבח בא שלמים ומשתנה  
 למחשבת פסול הדין עבדא שחטה לשם עולה על  
 מנחת לזרוק דמה לזרוק מכל מקום פסול הוא  
 אין תימר משתנה למחשבת פסול<sup>א</sup> אפילו אין  
 תימר אין משתנה למחשבת פסול פיגול (פסול):  
 לשמו<sup>א</sup> ואלא לשמו בשאר ימות השנה  
 רבי בון בר רבי (בשם) חייא בשם שמואל בר אבא  
<sup>א</sup> מכיון שאין לו שם נעשו כשחטו לשמו ושלא  
 לשמו בשתיקה והוא<sup>ב</sup> כשר א"ל א"כ הוא אפילו  
 שחטו לשמו ע"מ לזרוק דמו שלא לשמו עשה משעה  
 הראשונה כשחטו לשמו<sup>א</sup> ושלא לשמו בשתיקה  
 \*אין\* כשר אמר רבי אמר במי<sup>א</sup> (אחזה דרבי יוסי)  
 יואה (אמר) לא<sup>א</sup> מה נאמר בשתיקה כשר או נאמר  
 בשתיקה פסול: מותר נזיר לנדבה רב<sup>ב</sup> סדא

**אמר**  
לוא קרא ימירא קא דריש אלא מן  
דדייני פסח הוה קרנבז היי אלא מן  
מקרא דפסול א"י מיימורא קא דר  
האלן וקטני בנחמי' מוצר עולה  
מתיר' ומוקרי' דנדה: א"י אלא  
כמי' ואס מן דאמרי' וגו' מן הכנע  
למעט כהא דלחמי' בעמלמא מן הכה  
לכרות פסח סהודא חא מן הכה  
מיימי' גו' שניס ואלא מיימי' גו'  
עוסי: וצ"א אסו' מן עד בלדג  
לאיפלו. שלמיס דפסח' אסו' ממחילי  
אסו' כולה כלי: דקדוסי קליס.  
שמואל דחברתי דקדוסי לחם אסו'

נע"י  
 קרה ימירא הוא דהו"ל נשלמים: משתנה מתחשב פסול. נע"י  
 פסול כס שאינו מתחשב בדבריו ערעור ק"י פסול משתנה לפסול דר"מ  
 ק"י כס בשלמים: ומשנ' א"ס משתנה פסול פסול נע"י נע"י  
 ודלמדר"י פסח"ס (פ"ה א) א"ס י"ט פסול אחר בקרבן אינו נקבע בצבול ל'  
 נע"י נלגי' משתבח פסול ק"י משתנה א"י א"י נכשש בקרבן כ"ס הוא הו"ל  
 ק"י פסול דר"מ פסול פסול פסול פסול פסול ונכשש ימות השנה  
 י"ה י"ה י"ה ששטנו קודם פסח לשמו ושלא לשמו מהו מי אמר' אחת'  
 ושלא לשמו דר"מ פסול כ"ס בר"ש לשמו א"י א"י לשמו אלף שטני'  
 לשמו א"י א"י א"י דלמך בר"ש לשמו א"י א"י א"י א"י א"י א"י  
 מתחם בשקיקה א"י כ"ס א"י א"י כ"סשטנו לשמו דר"מ א"י א"י  
 דר"מ פסול ר"י ר"י כ"סשטני פסח"ס פ"ה ע"ה ע"ה ע"ה ע"ה  
 פסח"ס דל"ס משתב' כ"ס בשקיקה ערעור לשמו כ"ס בשקיקה

יש צגמ': מוסר עולה עולה. אם הפרש מעות  
 אם גבו מעות לקרנות נזירים ונתוחו יסמרו  
 לא תמן. כשהייתי בצבל שמעתי שאל ר"י לשמואל:  
 יין ולא מועלין בו: מה עבדי לה ר"י. איך מתוך

**ריבב"ן**  
**ביתנ"י** מותר שקלים חולין. סתמא כב"ה א"י  
 שאמר שאביא מהן שקלי דלדין. הכל מותרין חולין;  
 מותר עשירית האפיס. עד מנחת חוטא שיראל ר'  
 הרי כשאר מותרין חטאת דלול' לגדבה אבל מותר  
 עשירית האפיס פס' כהן [גדול] מנצח כל יום  
 א"ע ש' שנצדה מנחתו עד ה"ן קריב חטאתו  
 דלמחר צ"פ ואלו מנחלין [דף קט"ז] קריב חטאתו  
 וזה עשירית האפיס שלו פליגי בירושלמי ר' יוחנן  
 אמר יכור לים ממלח ור' אלעזר אמר פילו לגדבה.  
 וקשה דלפרק בתרא דמנחות [דף קמ]. פליגי ר'  
 יוחנן אמר פילו לגדבה ור' אלעזר אמר מרקב;  
 כל שהוא משום חטא ושמוא אשמה. המחוייב  
 לחטאת או אשם והפריש מעות לחטאתו ונימותר  
 וכן או הפריש אשמו ונצטח והביא חטא ונצטח  
 האבוד ירעה ויפלו דמיו לגדבה לגבי אשם לא  
 מוכל לקדם שפירא מעות ונימותר דשמו  
 צ"פ אשם וכל כוה"ק האילני אין לו תקנה דעמי  
 ר' אלעזר בסוף כריתות הולו טלאים בעולם  
 מהו מנצר נדריך צעין והאיכא לא דלמא שמי  
 שקלים ע"ש צ"ן יוחאי מפני מה לא נתנה חזרה  
 משום כחמורי פפרה שפני חולו טלאים ור'  
 לזה תקנה לאכול בקדשים אלתא מחוייב אשם  
 שאינו מחוייב פפרה כגון אשם גולות אשם מעי'  
 אשם חלוי אשם שפחה חורבה אינן מתכפרין  
 בפחות מ"ש שקלים; בירור עולה. אם הפריש  
 מעות לעולמו ונימותרו אם הן שיכול לקנות  
 חטא מור או צ"ן יורה לעולה יקנה ואם לאו יכו  
 יצדק עד שיהיה חולו אחרת ויגלה המותר וימור  
 בצדמה עשייה וכן מותר חטאתו למנחה חטאת  
 הדסא [גלגלמיס] ירושלמי דכתיב אם מן האלן  
 קרבנו נוצח שלמים דבר שהוא אם מן האלן  
 קרב שלמים היתווה יורה עולה צלה מן האלן  
 וכן הקרב היתווה יורה אומר ר' אבה בר  
 כהנא דאמר דבר שכל האלן יאל אשם שאינו  
 חולו מן האלני בכל אמת לא אמת מן אמת מן

[illegible][illegible]

1. ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליי זכר או נקבה תמים יקריבנו: ויקרא ג ו  
2. ואם מן הצאן קרבנו מן הבשבים או מן העזים לעלה זכר תמים יקריבנו: ויקרא א י

## מצרפין שקלים פרק שני שקלים

קרבו

## ז. מסורת הש"ס

4

## העדה

(א) מיר כה א, (ב) מיתות,  
(ג) עיין מיר כו ב,  
(ד) [תוספתא פ"א] סנהדרין  
מח א, (ה) (סנהדרין מח א)  
תוספתא פ"א, (ו) ז"ר פרשה  
פב, (ז) ברכות פ"ב הלכה א  
מו"ק פ"ג הל"ז, (ח) ליה,  
(ט) יבמות לו ב,

עין משפט  
נר מצוה

כט א מ״י פרק ט  
ממזירות ה״ל:  
ל ב מ״י שס ה״ל:  
לא ג מ״י פרק ד  
ממשלה ה״ל:  
לב ד מ״י פרק ה  
מפסח״ק ה״ל:  
לג ה מ״י שס:  
לד ו מ״י פרק ט ממ״ע  
הלכה ו והל״ן  
טו״ע י״ד סימן רנב  
סעף ו ויטמן שט סעף  
ז:  
לה ז מ״י שס טור ש״ע  
שס:  
לו ח מ״י פרק ד מאכל  
הלכה ד:

## נוסחת הבבלי

(א) אר"י בר ציבין דר"ח  
(ב) בר ציבין אליבא דר"ח  
כו': (ג) נסכים שמואל ורב  
חסדא ור"א שלשתן כו' רב  
חסדא הדא דהכא שמואל  
דאמר רב אסי כו' ר"א  
דתיא מותר כו':  
(ד) ואזיל על ר"ח כו' ר'  
אלעזר (ה) שאל בשלומי  
כו': (ו) קמי דלרורא  
אל כו':

## הגהות הגר"א

[א] ה"ג הלכה היא נגזר  
וכי' ומהל' איתת' מיותר:  
[ב] מלת מיתת' מיותר  
ו'ל' כל שדמי' טעמו  
מערבין בן וכו':  
[ג] איתת' אלו תחטאות  
והשאר לשאר נזירי' וכו'  
דמי' טעמא' ילכו לים המלה  
והשאר יביאו חזיו' עולה  
ותחי' שלמים ומועילין בזבין'  
ואין מועילין מונקלין ב'רין'  
ג' הראש' [ד] ה"ג ע"ד  
ר"י יוסי ד'ר ב'ון אשמואל  
ר"ח אב"ד שמשון אב"ד  
דבר א' והשאר שפיתתים  
נמוק: [ה] יצ"ל ר"א  
לדחתה: [ו] יצ"ל לא כן  
ר"ח המעשה:

ציון ירושלים

ואין ממחין ביד  
הפרנסים. עי' נמ"י פ"ק  
דנ"ב ונש"ת אל"ז ש"א  
סימן סו: נהגין גבן  
דזעירא לא שאל  
בשלמא דרבה. עיין שו"ת  
פמ"א ח"א בהקדמתו  
ובחיבורי יד שאלו סימן רמב  
בארתי הדברים באורך:

## גליון הש"ס

[א] עי' ק"ע ולא דק  
בלשגי' וז"ל יצא בחצוי  
עולה וחצוי שלמים וכן הוא  
בש"ס ובכרמ"ס ועי'  
בחס' מור דף כה ע"א  
ד"ה יפלו וז"ל עי' ע"כ ד"ה  
תנא: [ב] עי' בבב' י"ד  
סימן רנג בש"ס שו"ת  
הרמ"ש ז"ל. ועיין בבבארי  
הגר"א ביו"ד שם: [ג] עי'  
מוס' ערובין דף נג ע"א  
ד"ה וגם שם עי' שו"ת  
הריב"ש עי' תנא:

[illegible]

לְבַח הַ מִּתְנִי' מוֹשֶׁה צִנְוִיט. אִם גִּבּוֹ  
 דָּקָק לְגֹדֶךְ פְּרִיז אַחֲרֵי וּמִחוּמָּה  
 מִחוּמָּה עַד שִׁפְדֹּה צִנְוִיט אַחֲרֵי אֶחָד  
 רַחֲשׁ לְשִׁבְיָה וְזֶה אֶחָד הַשְּׁבִיז בְּחוּמָּה: מוֹשֶׁה עֵינִי  
 גִּבּוֹ מִשּׁוֹת לְקִטּוֹת לֹא מִלְּגוֹשׁ וּמִחוּמָּה טוֹמִינִי  
 וּחוּמָּה לְאִתּוֹ עֵינִי: מוֹשֶׁה מִתְפַּסֵּס. אִם גִּבּוֹ מִשּׁוֹת  
 וְכִי קִרְוֶת מִן סִמָּה הַמִּחוּמָּה לְקִטּוֹת מִתְפַּסֵּס  
 וְכִי אֶחָד לְתֵּת זֶה הַמִּחוּמָּה לְיִוְרִשִׁי לְדִחוּלִי אֶחָד  
 וְכִי וְיִחוּלִי לְגִבּוֹ יִוְרִשִׁי: אִם מוֹנָה עַד שִׁפְדֹּה  
 יִשׁוּ. מִסְּפָקָא לִי אִם מִחֵיל הֵמָּה לְיִחוּלִי לֹא  
 שִׁיטָא אִם לֹא הֵלֵךְ אִם מוֹנָה: עוֹנִין לֹא נִפְשׁ עַל  
 מִנְּהֵל. שִׁיטָא לִי הֵרַךְ נֶחֱם לֵאלֹהִי מִחֵיל הֵלֵךְ צוֹטִים  
 מִנְּהֵל עַד קִדְרָה מִחוּמָּה שִׁפְדֹּה זֶה בִּי מִן הַמֵּת  
 וְכִי גִבּוֹ לֹא: לְגִבּוֹ הַמֵּת שִׁפְדֹּה שִׁאֵין לֹא זָרִיד  
 וְכִי וְנִמְלֵא שִׁיטָא שִׁיטָא לֹא: מוֹשֶׁה הֵמָּה יִוְרִשִׁי. וְכִי  
 לְמִחוּמָּה לְגִבּוֹ דְּמִיחָה וְכִי הוּא יִוְרִשִׁי: אִם  
 מוֹנָה. אֶחָד נִפְשָׁק לֵדָע דְּמִיחָה וְהַמִּסְתֵּמִי לֹא בִּיטוּ  
 לֹא לְחוּמָּה לְהַמֵּת וְכִי שִׁיטָא לֹא זֶה בִּי מִן הַמֵּת  
 וְעוֹלָם וְכִי חִי יִוְרִשִׁי בִּי הֵלֵךְ מִחוּמָּה וְכִי  
 וְכִי אֶחָד אֶחָד אֶחָד מִינִיחִין לְגֹדֶךְ מִחוּמָּה אַחֲרֵי:  
 וְכִי יִימֵיהֶם בְּעָמֶם עַד שִׁפְדֹּה עַד דְּבִרְיָ הֵלֵךְ אִין  
 וְכִי יִדְעָה אֵלֶּה מִה שֶׁאֲמַרְתִּי לָךְ וְדַבֵּר וְכִי לֹא אֲמַרְתִּי  
 וְכִי אֶחָד לְגִבּוֹ: אִין פְּרִיז צִנְוִיט צִנְוִיט.  
 מִחוּמָּה לְגִבּוֹ אֶחָד אֶחָד אֶחָד לְקִטּוֹת אֶחָד צִנְוִיט

## הגהות הגר"א

[א] ה"ג הלכה היא נגזר  
וכי' ומהל' איתת' מיותר:  
[ב] מלת מיתת' מיותר  
ו'ל' כל שדמי' טעמו  
מערבין בן וכו':  
[ג] איתת' אלו תחטאות  
והשאר לשאר נזירי' וכו'  
דמי' טעמא' ילכו לים המלה  
והשאר יביאו חזיו' עולה  
ותחי' שלמים ומועילין בזבין'  
ואין מועילין מונקלין ב'רין'  
ג' הראש' [ד] ה"ג ע"ד  
ר"י יוסי דב' ב'ון אשמואל  
ר"ח אבא רבא בשמון אבא  
דבר א' והשאר שביעיתם  
נמוק: [ה] יצ"ל ר"א  
לדאסתר: [ו] י"ל לא קר  
היה המעשה:

ציון ירושלים

ואין ממחין ביד  
הפרנסים. עי' נמ"י פ"ק  
דנ"ב ונש"ת אל"ז ש"א  
סימן סו: נהגין גבן  
דזעירא לא שאל  
בשלמא דרבה. עיין שו"ת  
פמ"א ח"א בהקדמתו  
ובחיבורי יד שאלו סימן רמב  
בארתי הדברים באורך:

[illegible]

בית לנעול בו הדלת ר"א אוסר ורבי יוסי מתיר

נת אליהו

[illegible][illegible]

לשבויים מותר

שבו לאותו שבו מותר עינים  
 עני לאותו עני מותר <sup>ה</sup> המתים  
 מת לירשו רמ"א מותר המת יהא  
 אחריו רבי נתן אומר מותר המת  
 על קברו גמ' <sup>ז</sup> גבו לו בחזקת  
 שיש לו ר' ירמיה סבר מימר מותר  
 אמר ליה רבי אירי דהורא הגע  
 אלא ליה אמר ליה אנא לא אמרית  
 בשם רבי נתן מותר המת בינה לו  
 מעשה לוי יצחק גבי מבתו תני'  
 בשבוי ואין גובין סלית בטלית  
 פרנסים לכך תני' רשב"ג אומר  
 שות לצדיק' דבריהם הן הן זכרונן  
 מסמך <sup>ח</sup> ואול עאל ר' חייא בר  
 אלעזר חמי ליה ומטמר ליה מקמיה  
 יו מלייהו הדין בבליה עביד ביה  
 בשלומיה וחדא מיטמר א"ל רבי  
 כך תהנין גבהון דועירא לא שאל  
 הדין דאנין תהנין ומקימין ראוני  
 שישים קמו עמרו אמר <sup>ט</sup> להו מהו  
 יאדורו צלמי א"ל מה את פליי ליה  
 וסמי עיניו א"ל יאות ר' אליעזר  
 קמך ועוד <sup>י</sup> עביד הא בבליה  
 תא משמיה נכנסו לפניו רבי אמי  
 ר' <sup>יא</sup> כך היה מעשה בבית הנכנסת  
 שיש בראשו גלוסטרא שנחלקו  
 רבי

רשיו דהך      ונחלקו בו אם מותר להשתמש ב

עקריה משום פסח לכך בשמיקה פסול: והוא שקרבה וכו'. אומתמין קל  
ובשקרב הסתמל לבסוף ה"ל מותר טעמא שהוא לנדרה: ה"ג אלו הן  
טעמא מתוכן אש"ה ה"ל כמעות סתומין וכאילו עדיון הן מעורבין בתוכן  
טעמא יכלו לים המלא לא נענין ולא מועלים והשאר רואה להציא בכן עולה  
הייב"ו

## ריבב"ז

למעט והכא את אמר מן לרבות אמר ר' מנא  
הכא נמי מן למעט מיעוט שאני ב' צן ד'  
שנים מיעוט שאני ב' נקבות ואני אסמ מן  
למעט הוא שאני ב' אלה מן הצינים בנבד.  
המינו והא חביז ואס מן האלן קרבו מן  
בשבים או מן העזים לעולה מעמה מותר  
הפסח בא עולה אמר ר' אבין משוין דבר  
לאכילה לדבר שהוא לאכילה ואין משוין דבר  
הוא לאכילה לדבר שאינו לאכילה אמר ר' יוסי  
משוין קלים קלים לשם קדשים קלים ואין משוין  
קדשים קלים לשם קדשים קלים וצפיק וצפוחים  
(דף קי.) אמר רב נחמן אמר רבה בר אבא  
מין למותר הפסח שקרב שלמים שזאמר וצחת  
פסח לה' אלהיך לאן ויבקר וכו' פסח בא מן  
הסבך אלה מותרים ב' לדבר הבא מן הסבך  
היינו שלמים: מומר נזירים. הפרס מעות לזרן  
וירש ואלה פני' [מותר לנזירים]: מוסר צנוים.  
מזה פירש למה יהא מותר בשבין: [מותר צנוים]  
לאותו שבוי ללדנר נדר אפי' אם ישארו: מוסר  
התם. [מותרין] ויהא אסור בקדומו פירוש שברק  
גמיר הדין (דף קמ.) אמר רבנא לעשימי  
דנדר מנאי אבי מנאי לטעמייהו דר' הונאה  
לאו מלתא היא ח"ק סבר כי מיבוי ליה יורשין  
אחיל זילותיה גבי יורשין ור"מ משתפקא ליה אז  
מחיל ואן אל הלקב ליה מונח דש צינא אלהי  
יורשין שפוטא ליה דלא מחיל הלקב יעשה נפש  
על קברו גבי נפש מנא על קברו לזכר פלוני.  
יורשמי גבי צדוק בחזקת שאין לו ונמלא שיש לו  
קבר ר' רימיה למיגר מותא הנה יורשמי א"ל  
ר' אמי דחוטרי הגע עמךמ דלא כוונן אלא ליה  
ואינו חייב ליתן ופטור מנדרו מיכן הוכיח אם  
נדר דאקא לאתא ונמלא שהוא רמאי ויש לו  
אין חייב ליתן לו:

לין חדתין

[illegible]

הביא רבינו האי א"ל אגב כו' כנ"ל: דועירא לא שאיל כו' וכך נהגין כו' דאיתו והנותן שלום לרבו כו' היינו שאינו אומר שלום עליך רבי ומורי כדפירש"י שם

## תורה אור השלם

1. רְאוּנִי נְעָרִים וְנַחֲבָאוּ וְיִשְׁיִשִׁים קִמּוֹ עֲמָדוֹ: אוֹיֵב כֹּט ח

## מסורת הש"ס

א) שבת פ"ק ה"ב וקדושין פ"א הל"ג, ב) למה לי שאני לרצון לחשוף, ג) מילת ויהי לילה במקרא, ד) ירושלמי ברכות פ"ב הל"א ור"ה פ"א הל"א ומ"ק פ"ק ג' הל"א ודברים ד"ה פ"ה, ה) סוטה מט, ב' ו' (בבבית ט"ז ע"ב, ו' שם ט"א,

ו' שם ט"א,

## עין משפט ונר מצוה

- א** א מ"י פ"ק ב' משקלים הל"ה:
**ב** ב מ"י פ"ק ו' מנכורות הל"ה:
**ג** ג מ"י פ"ד מ"ו מ"ו הלכה כ"ו ופ"ב מחגיגה הלכה ט:
**ד** ד מ"י פ"ק ו' מנכורות הל"ה:
**ה** ה:

## נוסחת הבבלי

- (א)** רב גידל אמר כ"ו:
**(ב)** פלוג' ב' לוי כ"ו:
**(ג)** ר' תנחום בר חייל כ"ו:
**(ד)** עובר ממנ כ"ו:
**ה**:

## הגהות הגר"א

**[א]** י"ל ק"ף דוד: **[ב]** י"ל מ"ה כדכ"ו ויהי כ"י מילאוי מ"ה וסבכת ב' לוי אלוהיך ויכ' **[ג]** מלת גבור מיותר וי"ל א"ל להקריב קרבנות ואל:

## ציון ירושלמי

כל המשווה שבלוי עובר בבל תאחר. ע"י רמב"ם פ"ק ד' ממעשר"ג ה"ג ששכת סתם משענות ולא הוסיף מעשר בהמה. וע"י חזקוני ר"ה דף ה' ד"ה למעשרות ד"ה דמיתה ויבטוריו:

## גליון הש"ס

**[א]** ע"י בתום ר"ה דף ד' ע"א ד"ה ותעשרת וי"ע שלח הניחו דברי הירושל' וביבאר דברי הירוש' עיין ק"ש שפירשו דתקון וזכרה ד"ה י"ב ליתן טעם אלא קבעו זמן ט"ו יום קודם חגה דלכל הטעמים שנתאמר חגה היה מקום להקדים הזמן או לאחריו אולי ימים. וזהו ב"א ר"ה ליכב דלמכת הדבר קשה היה העולדים תאחר פרס התא שער על בית וער"פ על שער ובהא שנה וע"י גצ"א ד"ה דף ד' תאמנ' הדבר נתן דהרי אמרו בתענית דף ט"ו יום אחד התא כדי שגיעו חמור' ששפיראל לנהר פרת. וא"כ כיון שאותן שיבואו מנהר פרת לירושלם ימנחו לירושלם ט"ו יום דהיינו פרס התא וזאת א"ז עובדין על הנהלים חל"כ כיון שאין יכולין להשיגן עתהם ולכן קבעו ד"ה זמן וטעם שהוא זמן קובע לכל ובע"פ שאלו אין עובדין כ"א ישראל אין עובדין שמא"כ אם היו מקדימין או עוברין על הנהל' לאחרי' וגם אם יקבעו לכל יוכלו להשיג הנאים מרחוק ט"ו יום מירושלם חזו דב"א ר' יסא' לומר דבבבלי דהשנה טענו עובר בבית' לכן קבעו זמן ח"כ:

## ז:

## קרבן

לפי שיש תורת כלי עליו ומותר לטלטלו: פ"ג ור"י בן קיספא שמו אמר סמטני אם לא הוה כבד"ג זה ע"ו. הרי דל"ן לכעוס על דברים הנעשים בזהמ"ד: וחזר ר"י ואמר **הכדון מחביריו**. וכי מה אדם מדמין נדון שלפנינו להסם דהתם חביריו היו ולא היה להם לכעוס אצל ר"א תלמידו הוא ומותר לי לכעוס עליו: **קן לוה יסוע**. העיד עליו המהרקא שכל מה שעשה מפי משה אפילו מה שאמר קתם שירי אי אפשר בכל דבר ודבר שאמר יסוע אמר כך אמר משה ופסילוי הכי אסידיר קרל דמפי משה הוא אלא שהכל יודעין וכו': **מאי כולו פלי**. דקדקע על ר"א שלא אמר הלכה משמו: ומשני דעמי וכו'. שרלא שיאמריו שמועה משמו אף לאחר מימחו ואם בחייו לא יאמריו משמו כ"ש לאחר מותו: **שיאם חי וקיים לעולמים**. בזה"י הרי אמר הירועיני: קלי ומדת ימי מה היא: **רשופתו**. נעות: **דובב שפתי ישנים**. רשיה דקרא: והכן כיון הטוב הולך לדודי למשירים: **קומר**. כלי שומקין צו ענבים עד שמתחממין והיין נוט ללאת: **דובב**. היין רוחם ונע ויולא למעלה: **קונדיטין**. כוס של דבש עם יין ופלפלין: **חמר עסיק**. יין יסן: **אע"ג**. שכבר עבר זמן מה ששמה עדין טעמו נפיו ונשמה פליגי מ"ד כמאן דשמה קונדיטין בעיין נמי נשמה מעשית טובים בעוה"ז כמו שיש בקונדיטין עוד בשמים טובים אצל אמירת הלכה לחוד לא מהני ומ"ד כמאן דשמה חמר עסיק לעולם מהכי"א אל אמירת ההלכה שיהי שפמוהו דרובנות בקבר: **פ"ג רב גידל אמר האומר שמועה בשם אומרה וכו'**. יראה בעל שמועה כאלו עומד לנגדו שפי"ן בן יגיד הדבר על אופנו דעיקר הלימוד מרבו בראית פנים דכמיז והיו עיניך רואות את מורכך: **קן כללס**. שנומד לנגדו והיינו כלס של רבי יתנהג האדם האומר שמועה: **פ"ג כביש רב אדם וכו'** זה **שאר כל אדם**. וה"פ רוב בני אדם יקרא איש תורתו ואינו מקפיד לומר בשם האומרו. ל"א הרב שנאלס כלומר מי ששאר גדול בתורה יקרא כל איש ואיש תורת חסד שהיה על לשונו שיאמריו שמועות משמו מפי שמועה בלבד כן פירש ביפה מרלה ורשאוין נראה לי: **עו ר"א**. שאינו אומר שמועה בשם אדם אלא כ"כ נתאמת לו מי אומר: **פ"ג דאמר ר"ו לוי און לריבין תושבין למעטפסיס דרב שש**. וכ"ה בפ' קמא דשבת וה"פ אין אנו לריבין לחוש לשמועות האומר רב שש בשם הגדולים: **דיוא גבא מתפסא**. שעיינו מתמותה וכמו שקורין לסומא סגי נהור כך קורין אותו מתפסא לשון פסחו וכוין שאינו יכול לראות האנשים ששומע מפיהם ואפשר שמה אישית אחרתהו והוא טועה בנביעת קלח כן פירש ג"ר"מ ולי נראה כיון שאינו רואה אינו יכול לבטין הדברים שהרי אי אפשר לו ללמדה כאלו בעל השמועה עומד לנגדו שהרי לא ראה אותו מעולם הלכן אין סומקין עליו בזה: **פ"ג חמיס ר' לבנ פדה אדם אמר שמעאם משמיס**. וה"פ וכי מכיר אתה לבנ פדה שאתה אומר שמועה משמו שמה הנגידים כן שמו מוקרים. ל"א שמה בר פדה לא אמרה אלא אישית אחרתהו אמרה: **א"ל ר"א אמרה משמיס**. וחזקתו שאינו משקר: אין דור שאין בו לניסים. תמוס דבעי מימר נבדורו של דוד היו נשואים והוא היה שמת דכדכ"ה אמר ליה הכא: **אימנ' יבנה ב"ם**. משום דקב"ה אמר לו רק אחת לא תבנה הבית נתנא ח"י דוד מעבדין בנין בצ"מ והיו אומרים מתי ימות ויבנה ביהמ"ק: **יבא עלי**. לכן שנועה יבא עליך עליו כך דאס לא שדכדכ"ו כן הוא: **משמיס באומרים לי בים פ' נלך**. אע"ג שמתחת תלריה צו כמו שמתני בשנה נתלמח מתין: ווסו כי ימלאו ימין וכו'. קרל יתירה הוא דה"מ לתכבד ויהי כי תשכב או כי תלך אלן אבותיך ויהי כי ימלאו ימין ל"ל: **ימים שלמים חזי מונס** ק"ל. אע"ג ש"פ אריכות ימיו ומתכבד בנין הבית אינו ממלא ק"ך שומקין מיום ליום שמעשו חביבין לפני הקב"ה מננין בית המקדש: **הדרן ערך מצרפיין שקלים**

**הלכה א מתני' בשלשה פריקים בשנה תורמין אורימין א טלסאס**. שזה היה נותנין **בפרוס הפסח**. ט"ו יום קודם המועד ובגמ' מפרש: **אין גרנות על מעשר בהמה**. ר' פריקים אלו הן גרנות של חמשה בהמה שזמינן אלו קבעו חמשים לעשר בהמה שנוולו וכמו שהגורן קובעת למעשר דגן קן זמינן אלו קבעו לאסור בהמהות שנוולו באכילה עד שיעשר אצל קודם הפרק מותר לאכול אע"פ שלא עישר וטעם שקבעו חמשים ג' זמינן אלו וגם במאי פליגי הכי תנאי מפרש בגמ' **גב' כל יום דמינין**. כל היכא דתמן קרס פירשוה שמחלה וכן המחלה משלשית יום שקודם המועד שדורשין בהלות המועד: **מפני שכן פריקי ליד**. ה"א דתמן והן גרנות למעשר בהמה היינו טעמא לפי שבזמינן הללו בהמהות יולדות שיש בהמות שמבכירות לילד קודם פסח ויש בהמות שאמחרות עד צין פסח לעשרת יום שמתאחרות עד צין העשרת לחג: **כדי שפאה בהמה ממויה לעולי גרגיס**. דכיון דל"ן זמןו לעשר בהמהות עד פרוס הגרגיל משהי אינשי בהמהות עד אותו זמן דלא לשטיטניהו עד שיעשרם בזמן הגורן שפאה סמוך לגרגל ומלאה שיהי בהמות מנויות לעולי גרגיל ליקח מהן צין לאכילתו צין לקרבנות: **שלא יבא לידו בל תאחר**. שמתוך שהוא מורס סמוך לגרגיל לא יטבח מלהקריבן א"י אם לא יעשר כל פסע סמוך לגרגל כי אם בפסע אחר יעשר כל בהמותיו לא יבא כל הארץ להראשון לירושלם כי רב ממנו לאכלס ברגל א' ומתוך כך הוא משהה אותן בביתו ויבא לידו בל תאחר: **כל המהסע טענו עונס**.

## משנת אליהו

י"ד ס' רמ"ב סעיף ט"ז ב' דעות. ודעתי הגאון תבד להשוות ירושלמי ובבלי והביא מירושלמי ראה לסיפן דהא קפיד ר"י וכו' לא ידע בגייתא וגם ריב"א לא השיר בו בגייתא אלא א"ל אינן

משמע אינן לבד ומזה המנהג ומ"ש בשבת פ"ט כלום יש עבד ים

# מצרפיין שקלים פרק שני שקלים

**רבי אליעזר ורבי יוסי** עד שקרעו ס"ת בחמתן קרעו ס"ד אלא שנקרע ספר תורה והיה שם זקן א' ורבי יוסי בן קסמא שמו אמר תמידיו אם לא הוה בהכ"ג זה בית ע"ו וחזר ואמר הכדון מחביריה צנח לפניו רבי יעקב בר אידי א"ר א"ל כתיב **יכאשר נזהה ה' את משה ועבדו בן צוה משה את יהושע וגו'** וכי כל דיבור ודיבור שהיה יהושע יושב ודורש היה אומר כך אמר משה אלא יהושע יושב ודורש ויודעין הכל שותתורה של משה היא אף אתה אליעזר יושב ודורש והכל יודעין שותתורה שלך היא אמר ליה מפני מה אין און יודעין לרבות כבן אידי חבירונו ורבי יוחנן מאי כולי האי רבנעי דיבורין שמעתא משמיה **א**ר"א דאף דוד ביקש עליה רחמים שנאמר **אגורה באהלך עולמים** אחסה בכתר כנופך סלה וכי עלתה על דתו של דוד שיאה חי וקים לעולמים אלא כך אמר דוד לפני הקב"ה **רבשע' אבוכה שיהיו דברי נאמורין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות שמועין בן גזירא בשם ר' יצחק אמר כל תלמיד חכם שאומרים דבר הלכה מפיו בעולם הוה שפתיו רוחשות עמו בקבר שנאמר **והחכך כיון הטוב וגו'** דובב שפתי ישנים מה כומר של ענבים זה כיון שבמיה אדם אצבעו עליו מיד דובב אף שפתותיהם של צדיקים כיון שאומרין דבר הלכה מפיהם של צדיקים שפתותיהן מרחשות עמהן בקבר מה הנאה לו בר גזירא אמר כהדון דשתי קונדיטון רבי יצחק אמר כהדון דשתי חמיר עתיק **אע"ג** דלית ליה **אע"ג** דשתי ליה טעמא בפומא. **א**ר"ב **גידל אמר** האומר שמועה בשם אומרה יראה בעל שמועה כאילו עומד לנגדו שנאמר **אך בצלם יתהלך איש כתיב** **ר"ב אדם** יקרא איש הסדר זה שאר כל אדם ואיש אמונים מי ימצא זה רבי ועזירא דא"ר ועזירא **א**ריתנן צריבין לשמעתיה דרב ששת דהוא גברא כמפתחא אמר ליה ר' ועזירא לרבי אפי' חכים רבי לכר פתייא דאת אמר שמעתא מושמיה אמר ליה ר"א אמרה משמיה **א"ל ר' ועזירא לר' אפי' חכים ר' לרב דאת אמר שמעתא משמיה א"ל ר' אדא בר אבהא אמרה משמיה אין דור שאין בו לניסים כדורו של דוד מה דור פרוצי הינה עושין היו הולכין אצל חלונותיו של דוד אומרין לו דוד דוד אימיתו **יבנה בהמ"ק** אימיתו בית ה' נלך והיה דוד אומר **אע"פ** שמתכוונין להכעיסני יבא עלי אם לא הייתי שומח בדבריהם דכתיב **משמחתי באומרים לי בית ה'** **נלך** **ויהי כ' ימלאו ימין ושכבת את אבותיך אמר** ק"ל. והיה כ' ימלאו ימין שלמים אני מונה לך ולא ימים חסרים כלום שלמה בנך יבנה בה"מ אלא להקריב **ב**קרבנות ציבור חביב' עלי צדקה ומשפט שאתה עושה וותר מן הקרבן שני' **עשה צדקה ומשפט בנחר לה'** מובח:****

## הדרן ערך מצרפיין שקלים

**הלכה א מתני' בשלשה פריקים בשנה תורמין אורימין א טלסאס**. שזה היה נותנין **בפרוס הפסח** בפרוס הפסח **בפרוס הפסח** של מעשר בהמה דברי ר"ע כן עזאי אומר בשערים ותשעה באדר ובאדר בסיון ובעשרים ותשעה באב ר' לעזר ור"ש אומרים בא' בניסן בא' בסיון בכ"א באלול ולמה אמרו בכ"א באלול ולא אמרו באדר בתשרי מפני שהוא יו"ט **יזאי** אפשר לעשר ביו"ט לפיכך הקדימוהו ור"ש **יזאי** אפשר לעשר ביו"ט הן דרתינן פרס פלגא **ב** פלגא דל' יום קודם למועד שדורשים בהלכותיו: והן גרנות וכו': **א"ר יוחנן מפני שהן פריקי לידה ר' אחא** **א**ר"ו' תנחום בר חייה בשם רבי **ל' כדו'** ישתיהו הבהמה מצויה לעולי רבי **א"ר יוחן** שלא יבא לידו בל תאחר **א"ר יוסה כל א' המשהה מבלוי לידו בב' תאחר**

**תבן**
למעשר בהמות שנוולו לאסור באכילה עד שיעשר ופ"ב דבכורות מפרש אלא קרי ל' גורן אצל קודם הפירק מותר לאכול אע"פ שלא עישר וטעמא מפרש בגמ' **כן עזאי אומר** כו' פולוגייתו מפרש בגמ' **גב' פריקי ליד**. בכבדות יולדות לפני הפסח והמאחרות קודם ערלת שן שאין יולדות עד צין ערלת לחג ובגדנן תקנו חמשים בשלש זמינן למעשר בהמה: **כדי שפאה בהמה ממויה לעולי גרגיס**. דכיון דל"ן זמןו לעשר בהמה עד פרוס הגרגיל משהי אינשי בהמהות עד אותו זמן דלא לשטיטניהו עד שיעשרם בזמן הגורן שהוא סמוך לגרגל ומלאה שיהי בהמות מנויות לעולי גרגיל ליקח מהן צין לאכילתו צין לקרבנות: **כל תאחר**.

י"ד ס' רמ"ב סעיף ט"ז ב' דעות. ודעתי הגאון תבד להשוות ירושלמי ובבלי והביא מירושלמי ראה לסיפן דהא קפיד ר"י וכו' לא ידע בגייתא וגם ריב"א לא השיר בו בגייתא אלא א"ל אינן

## תורה אור השלם

תהלים טו ז 5. רב אדם יקרא איש חכם ואומנים מי אשלי כ' 6. שיר השירים לך דך שמחתי באומרים לי בית ה' נלך תהלים קכב א' 7. ימלאו ימין ויכריב את אבותיך ויקיימתי את ור"ךך אחר"ךך אשר יבא ממעריך ויבחיני את ממלכתו: ש"י ד' 8. עשה צדקה ומשפט בנחר לך מובח: משילי כא ג

## הערה

**רביב"ן**
מתני' בשלש פריקים תורמין אם הלשכה. תחלה היו מניחין השקלים בשופרות שהיו במקדש כדתן בפרקיין לעלי' נתמלאו השופרות מניחין כל הכסף בשלשה וגו'. פריקים הללו תורמין בג' קופות וכל קופה מחזקת ג' סאין והיא נקראת תרומה: **בפרוס הפסח**. ירושלמי א"ר אבהו כל הן דמינין פרס פלגא דהיינו ט"ו יום קודם לפסח שכן מאי מנ' יום שדורשין בהלות פסח קודם לפסח והן גרנות למעשר בהמה שנחמית לעשרן כתבוצאם שנחמיהם בגורן בתרומה לאחר שנועה כרי. ירושלמי א"ר יוחנן מפני שסס פריקי לידה יש משה שמבכירות סמוך לפסח ויש מהן שמאחרות אחר פסח ר' אחא ור' תנחום בשם ריב"ל כדי שפאה בהמה מנויה לעולי גרגילם והכי איתא בכבורות פ"י בתרא: **כן עזאי אומר בכ"א באדר כו'**. במאי פלגלי ר"ע סבר ארל סמוך לניסן זמינן חסר זמינן מלא זמינן דמקלט ציוס ל' חומיין דמקלט ציוס כד"ש משה"ל לא קבע ליה זמן וכן עזאי כדון סמוך לעולי גרגיל חסר והלכן קבע ליה בכ"ט שאן ט"ו יום קודם לרגל באדר בסיון אידי' דלא נפשי בהמות לעשר כסיון יולדות צולד ומעשרו כבד אי למרת לעשר כסיון ר"י אמר הרגל דלמתי רגל שלמי: **בכ"ט באב** בן עזאי לטעמיה דלמרת האלוילס מתעשרת לעלמן דמספיקא לה אי אחד באלול ר"ה למעשר בהמה אי אחד בתשרי ר"ה למעשר בהמה ופריך לעשרניהו ציוס ל' באב זמינן דממסרי ליה לכא ועעיין למעמד היכירא זמינן דממסרי ליה לכא ועעיין למעמד היכירא לחדש ולישן דכמינין עמה תעשר את כל תבוצאם ורשך אחד מלמער בהמה ואחד מעשר דגן וכו' שנה שנה כל אחד ואחד בתוך שנתו ר' אלעזר ור"ש אומרים באדר בניסן דס"ל כרסב"ז דלמרת שמי שצמות דורשין קודם לרגל באב' בסיון דלמרת בן עזאי לעיל. בכ"ט באלול ר' אלעזר ור"ש לטעמיה דלמתי באדר בתשרי ר"ה למעשר בהמה: **ואל"ל לעשר ציו"ט**. ופריך ומיפוק ליה דבעיין למעשר הכירא לחדש ולישן חדא ועוד קאמר חדא דבעיין למעשר הכירא לחדש ולישן ועוד מפני שאנו ציו"ט וי"ט ואל"ל שציו"ט מי"ט ומשום קרחתא שאלו צעריי ברגלס בכבס ואסור לכבוע ציו"ט וקשה בלא"ה נמי אין מעשרי ציו"ט דמתן בצילה בפ' בתרא אין מקדישין וכו' ויש לתקן והואיל חזקו קבוע הוא מותר לעשר בשבת דלמרת ר' יוחנן מקדיש אדם את פסחו בשבת וחגיגתו ציו"ט ומפרש טעם לפי שקבוע

**רביב"ן**
מתני' בשלש פריקים תורמין אם הלשכה. תחלה היו מניחין השקלים בשופרות שהיו במקדש כדתן בפרקיין לעלי' נתמלאו השופרות מניחין כל הכסף בשלשה וגו'. פריקים הללו תורמין בג' קופות וכל קופה מחזקת ג' סאין והיא נקראת תרומה: **בפרוס הפסח**. ירושלמי א"ר אבהו כל הן דמינין פרס פלגא דהיינו ט"ו יום קודם לפסח שכן מאי מנ' יום שדורשין בהלות פסח קודם לפסח והן גרנות למעשר בהמה שנחמית לעשרן כתבוצאם שנחמיהם בגורן בתרומה לאחר שנועה כרי. ירושלמי א"ר יוחנן מפני שסס פריקי לידה יש משה שמבכירות סמוך לפסח ויש מהן שמאחרות אחר פסח ר' אחא ור' תנחום בשם ריב"ל כדי שפאה בהמה מנויה לעולי גרגילם והכי איתא בכבורות פ"י בתרא: **כן עזאי אומר בכ"א באדר כו'**. במאי פלגלי ר"ע סבר ארל סמוך לניסן זמינן חסר זמינן מלא זמינן דמקלט ציוס ל' חומיין דמקלט ציוס כד"ש משה"ל לא קבע ליה זמן וכן עזאי כדון סמוך לעולי גרגיל חסר והלכן קבע ליה בכ"ט שאן ט"ו יום קודם לרגל באדר בסיון אידי' דלא נפשי בהמות לעשר כסיון יולדות צולד ומעשרו כבד אי למרת לעשר כסיון ר"י אמר הרגל דלמתי רגל שלמי: **בכ"ט באב** בן עזאי לטעמיה דלמרת האלוילס מתעשרת לעלמן דמספיקא לה אי אחד באלול ר"ה למעשר בהמה אי אחד בתשרי ר"ה למעשר בהמה ופריך לעשרניהו ציוס ל' באב זמינן דממסרי ליה לכא ועעיין למעמד היכירא זמינן דממסרי ליה לכא ועעיין למעמד היכירא לחדש ולישן דכמינין עמה תעשר את כל תבוצאם ורשך אחד מלמער בהמה ואחד מעשר דגן וכו' שנה שנה כל אחד ואחד בתוך שנתו ר' אלעזר ור"ש אומרים באדר בניסן דס"ל כרסב"ז דלמרת שמי שצמות דורשין קודם לרגל באב' בסיון דלמרת בן עזאי לעיל. בכ"ט באלול ר' אלעזר ור"ש לטעמיה דלמתי באדר בתשרי ר"ה למעשר בהמה: **ואל"ל לעשר ציו"ט**. ופריך ומיפוק ליה דבעיין למעשר הכירא לחדש ולישן חדא ועוד קאמר חדא דבעיין למעשר הכירא לחדש ולישן ועוד מפני שאנו ציו"ט וי"ט ואל"ל שציו"ט מי"ט ומשום קרחתא שאלו צעריי ברגלס בכבס ואסור לכבוע ציו"ט וקשה בלא"ה נמי אין מעשרי ציו"ט דמתן בצילה בפ' בתרא אין מקדישין וכו' ויש לתקן והואיל חזקו קבוע הוא מותר לעשר בשבת דלמרת ר' יוחנן מקדיש אדם את פסחו בשבת וחגיגתו ציו"ט ומפרש טעם לפי שקבוע

**הדרן ערך מצרפיין שקלים**
**בשלשה פריקים תורמין א טלסאס**. שהיו מניחין בה כל השקלים: **בפרוס** מפרש בגמ' **ובן גרנות למעשר בהמה**. שאלו הזמינן קבעו חמשים לעשר בהמות שנוולו לאסור באכילה עד שיעשר ופ"ב דבכורות מפרש אלא קרי ל' גורן אצל קודם הפירק מותר לאכול אע"פ שלא עישר וטעמא מפרש בגמ' **כן עזאי אומר** כו' פולוגייתו מפרש בגמ' **גב' פריקי ליד**. בכבדות יולדות לפני הפסח והמאחרות קודם ערלת שן שאין יולדות עד צין ערלת לחג ובגדנן תקנו חמשים בשלש זמינן למעשר בהמה: **כדי שפאה בהמה ממויה לעולי גרגיס**. דכיון דל"ן זמןו לעשר בהמה עד פרוס הגרגיל משהי אינשי בהמהות עד אותו זמן דלא לשטיטניהו עד שיעשרם בזמן הגורן שהוא סמוך לגרגל ומלאה שיהי בהמות מנויות לעולי גרגיל ליקח מהן צין לאכילתו צין לקרבנות: **כל תאחר**.

תהלים טו ז 5. רב אדם יקרא איש חכם ואומנים מי אשלי כ' 6. שיר השירים לך דך שמחתי באומרים לי בית ה' נלך תהלים קכב א' 7. ימלאו ימין ויכריב את אבותיך ויקיימתי את ור"ךך אחר"ךך אשר יבא ממעריך ויבחיני את ממלכתו: ש"י ד' 8. עשה צדקה ומשפט בנחר לך מובח: משילי כא ג





## מסורת הש"ס

(א) חן, (ב) ולא משייה,  
(ג) שבת עו ב ירושל' שבת  
פ"ח הלכה א, (ד) עי' פסחים  
קח ב, (ה) תוספ' שבת פ"ט,  
(ו) ירושלמי דברות פ"א  
הל"ה, (ז) פסחי קח ב, (ח) עי'  
ד"ב לז ב, (ט) [נדרים מט א],  
(י) מ"ר קהלת פ' מי כהחכם,  
(כ) אמרין קומי ר"י,  
(ל) פסחי קט א,

עין משפט  
נר מצוה

יב א מ"י פרק יח משנת  
הל"ג:

י"ג ב מיי' פ"ז מחמץ הלכה

ט טוש"ע או"ח סימן

תעב סעיף ט:

יד ג מיי' שם פ"ח הל"י

וזה שגות והה"מ:

שור ד' מ"א פרק כט משנה  
חלבה נה נחשונה

והר"מ מור שו"מ

תמונת יד :

פיו ה' מ"י פרק ז' מסמך

הלכה ט:

י"ז ו' טור שו"ע שם סעיף

:6

יח ז טור שו"ע שם סעיף

יב וסימן ערב סעיף

:ד

## נוסחת הבבלי

(א) כמה הוא שיעורו של כוס וכו' דמיא ר' חייא כו' רביעית יין האיטלקי הכוס מזוג בכמה אר"י בר בון כו' נשמעין מן הדא דמי כו': (ב) מדאמר ר"מ אי"ר יוחנן כו':

## הגהות הגר"א

[א] ה"ג ארבע כוסין  
שחמרו ימין רדעיתן  
לשון; וסעקלן א"ר חנוני  
נמס שערין על סתום וכו'  
מן א"ר יוסף וכו' עד ר'  
אבין חנוני טעורין נמחן.  
[ב] בגבלי פסחים:  
[ג] ז"ל כלום אמרו אלם  
שישמה לא ששחמרו אלא  
סעקו וכו'; [ד] ה"ג לא  
היה חן א"ר תלמוד וכו' ושל  
חמוץ כמזה בשמיניה מן  
הדס טעורין מן א"ר חנוני  
הכס מרוב אלא חן  
במשול א"ר יוסף מן מה  
רדמי נמחן כחמורין וכו'  
א"ר חמורין א"ר יוסף  
לשמיניה וכו'. כמזה הרסין  
לעיל ושל חמוץ נמחן אלם  
שחמרו ודעקין חן חמוץ  
[ה] יפסד ששורין:  
[ו] ח"ג דבית ר' ינאי חו  
מליין על דבס גולה חן  
ועל דהם עתקין וכו' והשכל  
שישמיניה נמחן וכו' א'  
יבוצילן פסחים פ' בנהל  
ושבט פ"ח:

## תורה אור השלם

1. אֵל תֵּרָא יְיָ בִּי  
יִתְאֲדָם בִּי יְתֵן בְּבוֹס עֵינָי  
יִתְחַלֵּךְ בְּמִישְׁרָיִם:  
משלי כג לא
2. מִי בְּהִחָכֶם וּמִי יוֹדֵעַ  
פֶּשֶׁר דְּבַר חֲכָמָת אָדָם  
תֵּאִיר פָּנָיו וְעֵץ פָּנָיו  
לִשְׁנָא: קהלת ח א

通

[illegible]

אלהם מווגין. יותר מג' חלקים: והוא שיבא צהן

[illegible]

## משנת אליהו

הנהגתו של הרב הראשי, הרב יצחק אייזיק ווארשקער, הייתה נכונה. הרב הראשי לא היה צריך להחליט על כך לבדו, אלא להעביר את ההחלטה למוסדות הרבניים. הרב הראשי לא היה צריך להחליט על כך לבדו, אלא להעביר את ההחלטה למוסדות הרבניים.

הוא נשאל: "האם אתה חושב שיש להם זכות להחליט על גורלם?"  
הוא ענה: "כן, אבל הם צריכים להחליט בצורה חכמה, לא בצורה עיונית."  
הוא נשאל: "האם אתה חושב שיש להם זכות להחליט על גורלם?"  
הוא ענה: "כן, אבל הם צריכים להחליט בצורה חכמה, לא בצורה עיונית."

ורבן בשלשה פרקים פרק שלישי שקלים העדה

היו תורמין ה"ה קופות דמפנין בשל ג' סאין אייר: מני בג' קופות וכו'. על אמת קופות  
סאין כל אחת ומתן היו תורמין ג' פעמים ג' קופות של ג' ג' סאין כפירוש הרמב"ם: לומר  
יעורין של כוסות. כוס הזכור במתניתין כמה שיעורו: ישנן רביעיות של יין האטענקי. לכל  
[חד] תלת מיא לאו חמרא ה"ה כוס דמתניתין בכוס של רובע רביעית איירי: מווג בכמה.

## ריבב"ז

שם לו פסוקים. לשון חפז חזקו מלגש  
הוא ומה שפנה שמה ומה שפנה  
הלשכה: זה שפנה וזה שפנה והקדשה ענין:  
מלא בתוספתא כ"ג הנכנס לתרום את הלשכה  
משפסין בו בניכסו וזינאלו ומדברין עמו  
משש שנים וכן שעה שזאל ופרקי בירושלמי  
וימלא פומיה מוי פי שלל ויכל להניח כספא  
לפי אמר ר' נתנאלא מפני הכבוד שגריק  
בני כספה שמשפסין תרומה בדרסה להפריש  
תרומה ואלה היה כסוי מל היה יכול לבק  
משוס שנאלמר וימלא פי מהלך: מני גבזנין היו  
משפסין בקנקן. פי חן בודקין בשער ראש  
שמה הלניש שם ספק: מני ר"ש אומר קוץ לא  
יסרום מפני השער. פי קוץ מל' תרומה תלמידי

## תקלין חדתיז

[illegible]

הישנה

מוציין. תכרין טעמי טעם נגד חי שהוא חזק הרבה וליומין אין בו טעם יין. ומראה נגד מווג שלפעמים מרוב מוציג המים נשתנה המראה: ציין אדום. דייין: יין: ה"ק של מווג נכמה. כמה שיעור מוציג: דייין מוציג הכוס וצדקה הי"ל על המשתה שיעורו

[illegible][illegible]

# בשלושה פרקים פרק שלישי שקלים העדה

מסורת הש"ס

טז

(א) חדרא, (ב) אפרת מהא, (ג) שבת  
עו, (ד) מנחור קב, ו' וקנמן פ"ח  
(ה) חר"ה, (ו) ובעת ר"ה, (ז) דברי  
א מנחור קב, (ח) הניקין, (ט) שם  
עדות פ"ה מ"ה, (י) מכשירין פ"ו  
מ"ה, (יא) מנחות קד"א, (כ) חופפת  
פ"ה,

## עין משפט נר מצוה

יב א מ"י פקד י"ח משנת  
ה'כ"ז:  
ב ב מ"י פקד א מאה"ט  
ה'כ"ז:  
בא ג מ"י פקד י' משותפת  
חולקת הלכה:  
בב ד מ"י פקד ג משקלים  
ה'כ"ז ובהשגות:  
בג ה מ"י שם הלכה:  
בד ו מ"י שם הלכה:

## נוסחת הבבלי

(א) ור"י ב"ר צינן בש"ר  
שמואל: (ב) ופאל ר' אלעזר:  
(ג) בן כספא עד כ"ו: (ד) ר"ש  
בש"ר י' מנן בתורה כ"ו:  
(ה) שאל את ר' יוסי בר ברי  
חזון כ"ו: (ו) ודופלא לקוסה  
כ"ו: (ז) לא היה מחפה שמה  
ישבת את המורס ויתורס את דבר  
הכורס כ"ו:

## הגהות הגר"א

[א] ה"ג ולמה קרי לה עתיקה  
מן בנין דהוה ביומי וזכר  
ורבנא וזכריתא כמי דהוה  
לכ"ז: [ב] אמר ר' יוסן  
הא דין היא שמי  
עברית השנה י' כלן הוא  
מקומו של ר' יוסן ה"ל ולא  
לעיל מינה. וזכר בבבלי שם אר"י  
במיתתא קרימיתא דהוה עבריתא  
הוה יתירא עד דרעבא ובה  
משערין רביעית של פסח.  
וגירסתא הספריי שישב: [ג] אמר  
לחור דין תמן כ"ו יוסי ב"ר  
בבבלי שבת (עו). דר' נתן ור"י  
ב"י אמרו דבר לחור דמי האם  
דע נעילה ב"ש מטהרין וכו'.  
וזכר במתמלחן אר"י יוסי ב"ר א  
בשמיטתו ב"ה אלא בדרס ש"ה  
רביעית הולאין ויכול לקדוש  
לעמוד על סום שיעור  
נעילה לעמוד אר"י ור"י אמרו  
ד"ה שבתא שמיטתא הו  
רביעית אלא כ"ה ב"י  
מתוקמא: [ד] ה"ג מהו דון  
ה"ה עדי' ר' יהושע וכו'.  
[ה] אמר ואין לו כיוצא בו  
לעמוד לעשר טומאתא שדמו  
טומא כבשור וכו'. ועיין ק"ט:

## ציין ירושלים

מבני הבהרה: ע"י פ"י מהל"פ  
ועיין שו"ת ח"ל פ"י קבא:

## גליון הש"ס

[א] ע"י שו"ת ח"ל פ"ה ח"ס  
קבא:

## תורה אור השלם

- והיו חייך לתיאור לך מנגד  
פרטות לילה ויוקם ולא  
האמין בחייה: דברים חו סו  
2. ונבשרת הארץ לפני  
ואחר ונבשרת והייתם נקיים מזה  
ומישראל ויהיה הארץ  
זאת לכם לאחריה לפני:  
מבדור לך כב  
3. אל אלהים י' אל אלהים י'  
הו ידע וישראל ידע  
אם במדור ואם במעל ב"ן אל  
תושיענו היום ח"ה:

היה דין הוה. מדה שהיה לנו מקדמות: ה"ג ולמה לא קרי לה עתיקה. שהי' בזמן ההוא לא היה המדה היה וכבר עברה והל"ה הא' עתיקה כדלמך ר"ח דלף ר"י  
היה במקומו של ר"ח: ומשני בגין דהוה ביומי. אע"ג דכבר עברה מ"מ אין לקרותה ישנה כיון שהיתה בימי: ה"ג אים דלמרי דהוה וזכר וזכר ולא וזכר כמה  
דיוהו. וה"פ כל למך ולמה אמר ר"ח עתיקה משום שנפחתה מרביעית ואח"כ הוסיפו עליה וקדמוה ארביעית ואח"כ פחתו אותה ולא פחתו אותה כדלמך וזכר וזכר וזכר  
בימי ר"י הלך לא מצי למימר עתיקה דס"ד אמידה הפחותה קאלר ואי הוה הפחת כפעם שני כמו כדלמך שפיר המ"ל עתיקה לאין לנטות דלמדיה שנפחתה קאלר דלמך  
היינו מפרשין דלמדיה גדולה קאלר אבל השתא  
דלמדיה קטנה שנימיו לא היה בשנה הלמדה  
הקטנה שהיתה כדלמך ודל' אלא למה לנטות דעל  
הדלמדיה הפחותה נלמך עתיקה לכך קאלר הא  
ידן הוה כלומר דהוה בימי קודם ולו שהיה  
לכן עכשיו וילכא למיטע: ה"ג פני יבש כיוה  
דברי רבי נתן. וה"פ אם הולאין לר"ה יין יבש  
שנקרש מית חייב עתיקה או רביעית וזכר  
דבעין קרובי שם בקדוש ולא כגין רביעית  
משום דקדוש לאו בר מוגיה הוא: אסוי דר"ג.  
דלמך קרי ציין רביעית בעיין כ"ה דלמדיה  
דלמך כולן דרביעית ולית לה ל"ה הא דלמדיה  
בסמך דקדוש לאו בר מוגיה הוא: וטעמו דמה  
משום נעילה. שאלה היה זו רביעית וכל שאינו  
רביעית לכשיקרא לו יהיה זו כית ואין זו טומא  
נעילה: עד תפס. דה היה בה שטורו חזון  
משום נעילה: ולא שפאל ביה. ולא השיב לו ר'  
סימון דלמך: ה"ג ופאל ר' יוסי ואל' וכו':  
ה"ג ופאל ר' יוסי ואל' וכו'. והערע לר"ה על  
ר' סימון על שאלה השיב לו על שאלתו: מתי הוה  
עובדא. סיפר המעשה (שטור) [שמתה] הפרדת  
של בית רבי וטעם דמה משום נעילה: א"ל ר'  
בר כספא לר' סימון. דדרך שאלה אם עד  
רביעית הוא דלמדיה אלא יוסי מכתא טמא לו  
אפילו יוסי מרביעית טמא: ובעת פיה. רבי  
סימון ודקף אותו כסדלו. ל"ה גער בו: א"ל  
ר"י. לר' סימון משום דשאל לך דבר מורה את  
מינך ביה שמתה: א"ל. הא ללא שפאל יו  
הכונן שאל היה דעמי מיושבת צעת ההיא: וס  
שטוק טעמי לנש. שאלן לו קרקע לזרוע ור"י  
חיי תלואים שאינו יודע אם יחיו לו מעות לשנה  
הבאה: ה"ג פקד. מוכר תבואה למי שאין לו  
והוה הלוקח אופה משנת לשבת וילא ויוסם רמז  
לשבת שהיוס הלך אחר הלילה: וס פקדון  
למנוס. מן המנוסות שאין לו יחיו לו למנוסות  
למנוס: ולא אפלט פקדון. ואין דעמי מיושבת  
על להשיב לו: ה"ג ומאן דמי. מאן היה עלה  
אם יוסי מרביעית טמא לו טמא: ה"ג ריב"ז.  
מתמלחן היא צ"פ דעדות: עד של נעילה שוה  
טמא. וקס"ד טמא לגמרי קאלר אפילו ביותר  
מרביעית: ופירך מוס טמא. שוה טמא לרביעית  
הרעים שאינו מכשיר אלא עד השות בשעת  
שמיטה אלא לעמוד מזה ריב"ז עד נעילה טמא:  
ומשני פתן פתין. כמכשירין פ"ו: ואין לו כיוצא  
בו. וקס"ד שאין לו דם כיוצא שאינו מכשיר  
ומנוסא ש"מ עד נעילה כיוצא לו טמא:  
ה"ג ואין לו כיוצא לו כיוצא טומאתא וכו'.  
וה"פ דקשיל ליה דלמך הא דלמך כיוצא בו היינו  
לענין שיעומא דסם כבשור אלא שער שדמו נמי  
טמא כדעשרה שפאל דסם כלל אלא דלמך דמו  
נעילה מיהו טמא כשהיה רביעית וטומאתו מדרבנן  
דרביעית שקדוש יעמוד על כית ומתמלחן כבבלי  
משנ: מ"ד טמא. והיינו ריב"ז דלמך ר' דלמך  
צ"פ דעדות שמתא אלא דם נעילה: ומ"ד  
טמא. דהיינו מתמלחן דמכשירין כ"ה בן בתירא:  
ה"ג א"ל רב אדנאום נתן דפסא ויחוס. וטעמו  
קאלמך דר"י הוא דלמך דר"י יהיה יהיה מורה  
הוראות דני נגיהה הוה שהי' פסדות של בית רבי  
היה ור"י הוה דמך מרביעית טמא כשהיה מרביעית:  
קוץ. מ' שוה שער אל יתורס שמה יבא  
בשער וקוץ הוא מלשון קוץוואתי תמלס ורמז"ס  
פירש עני ונכסל להון משפט קמא בחיי: הו  
מפספסין קולקין. הו משפספין בשער התורס  
אם היו שערותיו דקוסים מחמת זיעה וזוהי.  
ל"ה קולקין הוא חלוק של כמר שיש לו מימן  
וכשהיה המורס לבוש חלוק כה הו מפרשין  
אזנן הנימין שלא יתשדו שטמין טמעות בחייו:  
מדרבין הו עס המורס. כדי שלא יתן דבר  
דבר

בין פיו: ופירך וימלא פומיה מו. היה לו מללוא פיו מים ולא היה לרביין לדבר  
עמו: מפני כבדו. שחייב המורס לבדך על המורס דרך שמכרין על הפסח ממונה  
הכורס: איזוהי המחור כמנון. אחרי המפסוקים מבור ומפורש כשכלן שערין לנקות  
העורס לפני בני אדם:

ה'לכה ג מתנ' וורקו לפני עמיטתו היו שפלו שקליה למך הקופה  
ויקנו מהם קרבותא כדור ולא יהיו משרי הלשכה: ג' פעמים.  
על כל פעם ופעם היה אומר אחרים וסא אומרים וקו דין לעון חמשים לית  
שאלו: תרס אם כדלמך. הקופה הגדולה של ט' סאין שמתן מן הלשכה היו  
מכוסות במטפות ואח"כ כשתרס מהן בקופות הקטנות של ג' סאין היה תורס הקופה  
הקטנה שבת עליה א' מחמת מקופות הגדולות ומכוסות אותה במטפות ואח"כ מגלה  
הקופה הגדולה שהיה וממלא אותה קופה הקטנה שכוס עליה ג' ומכסה אותה אסא  
בשלישית אלא שאלה היה מכסה אותה לסימן שממנה יתחיל בפרוס העצרת: והראשונה  
לשם א"י. שכן שאלו שקליה מהל: ושנייה לשם כרמים המוקפין. בגון עמון ומואל  
ומיהו בכל פעם היה תורמין על שם כל ישראל על הגבו והעמיד לגבות ולא הורס  
התנא מוקפין מקומות הללו אלא להורשין שמתקן ג' פקדון אלו ביד שמיטת המורס  
בזה מלא: כרמים המוקפין. היינו מקומות הסמוכים שהיו מציאין בשניה: לשם כלל כו'

ה'לכה ג מתנ' וורקו לפני עמיטתו היו שפלו שקליה למך הקופה  
ויקנו מהם קרבותא כדור ולא יהיו משרי הלשכה: ג' פעמים.  
על כל פעם ופעם היה אומר אחרים וסא אומרים וקו דין לעון חמשים לית  
שאלו: תרס אם כדלמך. הקופה הגדולה של ט' סאין שמתן מן הלשכה היו  
מכוסות במטפות ואח"כ כשתרס מהן בקופות הקטנות של ג' סאין היה תורס הקופה  
הקטנה שבת עליה א' מחמת מקופות הגדולות ומכוסות אותה במטפות ואח"כ מגלה  
הקופה הגדולה שהיה וממלא אותה קופה הקטנה שכוס עליה ג' ומכסה אותה אסא  
בשלישית אלא שאלה היה מכסה אותה לסימן שממנה יתחיל בפרוס העצרת: והראשונה  
לשם א"י. שכן שאלו שקליה מהל: ושנייה לשם כרמים המוקפין. בגון עמון ומואל  
ומיהו בכל פעם היה תורמין על שם כל ישראל על הגבו והעמיד לגבות ולא הורס  
התנא מוקפין מקומות הללו אלא להורשין שמתקן ג' פקדון אלו ביד שמיטת המורס  
בזה מלא: כרמים המוקפין. היינו מקומות הסמוכים שהיו מציאין בשניה: לשם כלל כו'

ה'לכה ג מתנ' וורקו לפני עמיטתו היו שפלו שקליה למך הקופה  
ויקנו מהם קרבותא כדור ולא יהיו משרי הלשכה: ג' פעמים.  
על כל פעם ופעם היה אומר אחרים וסא אומרים וקו דין לעון חמשים לית  
שאלו: תרס אם כדלמך. הקופה הגדולה של ט' סאין שמתן מן הלשכה היו  
מכוסות במטפות ואח"כ כשתרס מהן בקופות הקטנות של ג' סאין היה תורס הקופה  
הקטנה שבת עליה א' מחמת מקופות הגדולות ומכוסות אותה במטפות ואח"כ מגלה  
הקופה הגדולה שהיה וממלא אותה קופה הקטנה שכוס עליה ג' ומכסה אותה אסא  
בשלישית אלא שאלה היה מכסה אותה לסימן שממנה יתחיל בפרוס העצרת: והראשונה  
לשם א"י. שכן שאלו שקליה מהל: ושנייה לשם כרמים המוקפין. בגון עמון ומואל  
ומיהו בכל פעם היה תורמין על שם כל ישראל על הגבו והעמיד לגבות ולא הורס  
התנא מוקפין מקומות הללו אלא להורשין שמתקן ג' פקדון אלו ביד שמיטת המורס  
בזה מלא: כרמים המוקפין. היינו מקומות הסמוכים שהיו מציאין בשניה: לשם כלל כו'

ה'לכה ג מתנ' וורקו לפני עמיטתו היו שפלו שקליה למך הקופה  
ויקנו מהם קרבותא כדור ולא יהיו משרי הלשכה: ג' פעמים.  
על כל פעם ופעם היה אומר אחרים וסא אומרים וקו דין לעון חמשים לית  
שאלו: תרס אם כדלמך. הקופה הגדולה של ט' סאין שמתן מן הלשכה היו  
מכוסות במטפות ואח"כ כשתרס מהן בקופות הקטנות של ג' סאין היה תורס הקופה  
הקטנה שבת עליה א' מחמת מקופות הגדולות ומכוסות אותה במטפות ואח"כ מגלה  
הקופה הגדולה שהיה וממלא אותה קופה הקטנה שכוס עליה ג' ומכסה אותה אסא  
בשלישית אלא שאלה היה מכסה אותה לסימן שממנה יתחיל בפרוס העצרת: והראשונה  
לשם א"י. שכן שאלו שקליה מהל: ושנייה לשם כרמים המוקפין. בגון עמון ומואל  
ומיהו בכל פעם היה תורמין על שם כל ישראל על הגבו והעמיד לגבות ולא הורס  
התנא מוקפין מקומות הללו אלא להורשין שמתקן ג' פקדון אלו ביד שמיטת המורס  
בזה מלא: כרמים המוקפין. היינו מקומות הסמוכים שהיו מציאין בשניה: לשם כלל כו'

ה'לכה ג מתנ' וורקו לפני עמיטתו היו שפלו שקליה למך הקופה  
ויקנו מהם קרבותא כדור ולא יהיו משרי הלשכה: ג' פעמים.  
על כל פעם ופעם היה אומר אחרים וסא אומרים וקו דין לעון חמשים לית  
שאלו: תרס אם כדלמך. הקופה הגדולה של ט' סאין שמתן מן הלשכה היו  
מכוסות במטפות ואח"כ כשתרס מהן בקופות הקטנות של ג' סאין היה תורס הקופה  
הקטנה שבת עליה א' מחמת מקופות הגדולות ומכוסות אותה במטפות ואח"כ מגלה  
הקופה הגדולה שהיה וממלא אותה קופה הקטנה שכוס עליה ג' ומכסה אותה אסא  
בשלישית אלא שאלה היה מכסה אותה לסימן שממנה יתחיל בפרוס העצרת: והראשונה  
לשם א"י. שכן שאלו שקליה מהל: ושנייה לשם כרמים המוקפין. בגון עמון ומואל  
ומיהו בכל פעם היה תורמין על שם כל ישראל על הגבו והעמיד לגבות ולא הורס  
התנא מוקפין מקומות הללו אלא להורשין שמתקן ג' פקדון אלו ביד שמיטת המורס  
בזה מלא: כרמים המוקפין. היינו מקומות הסמוכים שהיו מציאין בשניה: לשם כלל כו'

## מסורת הש"ס

(א) תרם את הראשונה כו',  
(ב) תוספתא פרק ב,  
(ג) קדושין נד א, (ד) סוטה  
מט א ע"ז כ: וירושלמי שבת  
פרק א הל"ג, (ה) צ"מ קיח  
א מנחות פ"ד א,

עין משפט  
נר מצוה

**ב**ה א מ״י פרק ב  
 משקלים ה״ח:  
**ב**ו ב מ״י שם ה״ו:  
**ב**ו ג מ״י פרק ט״ו  
 מטומאת אוכלין  
 הלכה יב:  
**א** ד מ״י פרק ד משקלים  
 ה״א:  
**ב** ה מ״י שם ה״ה:  
**ג** ו מ״י שם ה״ו:

נוסחת הבבלי

(א) של זהב דרכמוי זהב:  
(ב) נוטל מן הראשונה כ'  
חור כ' חור ותורס כ':  
(ג) ר"מ אומר יחזור  
לשעריים כ': (ד) לדי  
אלהיו ו"ל דכתיב אז תבין  
יראת ה' ודעת אלהים  
תמצא:

## הגהות הגר"א

[א] ש"ל נחת רוח וכו' :

גליון הש"ס

**[א]** עי' ק"ע ועיין חוס' קדושין נד ע"א ד"ה מועילין: **[ב]** עי' ש"ק ועי' ב"רמב"ם פ"ו ממעילה ה"ל"ג ועי' בשע"מ פ"ב משקלים וז"ע: **[ג]** עי' ירושלמי שבת מ"ט שם על הגליון:

## תורה אור השלם

1. וְכֵלָּהּ מִכֶּכֶּר אֶת  
הַקֶּדֶשׁ וְאֶת אֹהֶל מוֹעֵד  
וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְהַקְרִיב אֶת  
הַשְּׁעִיר הָחַיִּי:
2. וְאִם לֹא תִמְצָא יֶדֶה  
יָדֶי שֶׁהָ וְלִקְחָהּ שְׁתֵּי  
תָרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יִוְנָה  
אַחֶד לְעֵלָּה וְאֶחָד  
לְחֻמָּתָה כֶּכֶר עָלֶיהָ  
יִחְבְּלוּ וְטָדָה:

3. והזהו עליו נוסד  
אבצקו שבט פמנים  
סהרו וקדשו משמאת  
בני ישראל:  
וירא טז יט  
4. כי זה אמר רם ונשא  
שבט עד וקדשו שמו  
מרום וקדשו אשכנז רח  
דבא ויפול רח להחיות  
רח ופליח להחיות כל  
נבאים: שיעה נט טו  
5. עב ענה יראת יי  
ועשר וכבוד וחיים:  
6. וחסד יי מעולם ועד  
עולם על יראיו וצדקתו  
בניו:

7. אַז דברת בחזון  
לסידריך ותאמר שויתי  
לעשר גבור הרימוני  
בחרו מעם:

תהלים פט כ

8. וְנָתַתִּי רֹחִי בְכֶם  
וְחַיִּיתֶם וְהִצַּחֲתִי אֶתְכֶם  
אֲנִי אֶל אֲדָמְתְּכֶם וְיִדְעֶםכִּי  
לִּי עָשִׂיתִי  
וְנָאֵם יי' וְיִחַזְקֵאל לִי  
9. הִנֵּה אֲנִכִּי שָׁלַח לְכֶם  
אֶת אֱלֹהֵי הַבְּרִיאָה לִפְנֵי  
בֹּא יוֹם הַגְּדוֹל  
וְנִתְּנָה: מל"ג כ

מ:

[illegible]

משנת אליהו

הנהיגו ישיבות יסודיות שבהם נלמדו חוקי התורה והמנהגים, ובהם נלמדו גם חוקי המדינה והחוקים השונים. ובהם נלמדו גם חוקי המדינה והחוקים השונים. ובהם נלמדו גם חוקי המדינה והחוקים השונים.

[illegible]

בשלהש פּרקים פּרק שלישי שקלים העדה

ו מי לא פטר גם השני א"כ ה"נ מאי נפקא להו  
נה ולא יהא לשירי הלשכה: שמת אח הקטנולות.  
מן השניה. אקופות הגדולות קאי שאינו נוטל מן  
זולתו כל המעות שבקופה שלשית לצורך הקרבות:

## דיבב"ן

עשרה שבועות שיהיו שם דרכות על וסב סתמה  
 לה יודיה דלמר לעיל סבא אף נאליס אין  
 כח נקמה. ויטולמי נול פאט סרררררררררררר  
 בראשונה נוטל מן השניה נטל מן השניה א"פ  
 שיש שניה נוטל מן השלישית שלמה השלישית  
 חור לשנים שלמה שניה חור לשנים שלמה  
 שלשת חור ושוקל ר' מאיר אומר חור לשנים  
 פ' לוקחין מרדכי מכתב הנשאר בשבועה לאחר  
 שסרס קופותיו ור' מאיר טעמיה דלמר מועלין  
 לשנים מלא יצטרפו להם בסוף:

**משנה א** ההפסוק שמערתה קפוזים : שומרי  
ספחים נכזיזים. לפי שכל השדות  
היו מופקרין בשביעית ביחודה היו שומרים  
במקום אחד ומציתין להוציא מזה השומר ושמ  
הלחם שלו היו מציתין לבתלמה אלא ביחודה  
משום דמביז כרמל וסא הוי מציתין מתחלה  
היום מביזו ולא היו כרמל וסא מן מלא מן  
הקרוז ודוליס מביזין מן הרקס ודוקא מאי  
דכ"ל ללא מן מביזין עומד ושמ הלחם מאי  
מחוק לארץ ודלא כר' יוסי דר' יהודה דלמך  
במחנות נפיקר כל קרינות (דף דב) עומד א"י  
מחוק לארץ מן טעמא ודא ר' יהודה דאיה  
בזה מחוק דרביה ממושבא וסא  
מחול' ור' יוסי דר' יהודה ממושבא וסא  
דרש' וכל כול מקום שחמץ יוצאין חדש וסא  
בבב"ל ועוד אמרין נפיקר כל קרינות רמי ליה  
רמי כי חמץ נהר חסדא מן שומרי ספחים  
ונטלין מן מחנותיה הלשכה אלמא עומד א"י  
מחן לאצלה והביז והיזא שבת הארץ נהר  
לאצלה לאצלה ולא לשריפה וקומץ השומר ממיו  
אמר ליה תרמנא אתה ודליתיה וסא אמרת

## תקלין חדתינ

[illegible][illegible]







# התרומה פרק רביעי שקלים

קרבו

# שקלים

## העדה

١٢٠

## מסורת הש"ס

(א) חנוּיָה, (ב) עִי' חוּסַתָּה פ"ב,  
(ג) עִי' ב"מ ע"א, (ד) רבי, (ה) עִי'  
מנחות ז' א, (ו) לעיל הלכה א,  
(ז) מנחות ע"ט א, (ח) כריית' ו' א.  
[שבו"ע י' ב מעילה יד ב], (ט) עִי'  
מעילה ס"ס, (י) ברכנא,

## עין משפט

**נר מצוה**

**ב**ו א מ״י פרק ד ממלוה ולוה  
הל יד טור ש״ע י״ד סימן  
קס סעיף יח:  
**בח** ב מ״י פרק ז ממעשה״ק  
הל״ז:  
**בג** ג מ״י פרק ז מכלי המקדש  
הלכה ט והלכה יג:  
**ל** ד מ״י פרק ז ממעשה״ק  
הל״ז ופרק י״ב מפסח״ק  
הלכה ו:  
**לא** ה מ״י פרק ד משקלים  
הל״ז:  
**ב**

## נוסחת הבבלי

(א) גביה מלאי דיתמי כ"ו גביה  
מלאי דיתמי ועבד כן:  
(ב) תחות לגנה נריה  
שתמסרנה לצור כ"ו ואם לאו  
יפסקו בלגיה: (א) אותה על שבר  
לאומינן ונותן לאומינן כ"ו  
חדשה ואם לאו חדשה בזמנא  
לוקחין אותה מתרומה חדשה  
ואם לאו מן הישנה: (ד) ר"ש  
בבבזי בשבא כ"ו על בהמה כ"ו  
ומחללו עליה ונותן לאומינן  
כ"ו:

## הגהות הגר"א

[א] לֵיל בְּעִי רִיחַ בָּר בָּא עַד  
בְּדֹון בִּירוּזִי גִזְרוּ וּבְרִי:  
[ב] מִכָּאן עַד הַלֵּיג נִמְחַק וְכֹסֶם  
[ג] לְמִדְּמִין מִתָּן בִּירוּזִי לֵאל קוֹדֶם  
בִּירוּזִי יֵשׁ חוֹלִין. וְלִמָּה בִּירוּזִי  
לֵאל קוֹדֶם מִפְּנֵי שְׂמֵרֹת הָלֵא נִמְשָׁה  
בְּנִשְׁמִים. לִמָּה בִּירוּזִי יֵשׁ חוֹל  
מִפְּנֵי שְׂמֵרֹת הָיֵשׁ לֵאל נִמְשָׁה בִּירוּזִי  
נִמְחַק וְכֹסֶם לֵאל קוֹדֶם מִפְּנֵי  
מִדְּמִין הָלֵא יֵשׁ זֶכֶה אֲחֵר  
וְקִיבְרוּ עִמּוֹ. וְאֵל לֵאל נִמְשָׁה  
בְּלִיגָה וְאֵל לֵאל יִמְכְּרוּ לִקְדָּן  
הַהִנֵּמָה. כִּי הוּא בְּתוֹסַפְתָּה  
בְּכַסֵּי דִמְיוֹת וְהוֹאֵה בְּקוֹרֵר  
בְּמִנְחֹת שֶׁס (:) :

ציון ירושלים

אין משתכרין בשל הקדש אף  
לא בשל עניים. עין ש"ס  
דלן כמוצות קו ועי' שו"ת  
מהר"ט ראשונות סימן קמ"ד  
ועי' מ"י פרק ח ממתנות עניים  
הל"ד ועי' בחי' פ' שמיני וגם  
מהירושלמי כאן קשה על  
מהר"ט:

## גליון הש"ס

[א] היינו משו' דכלי' שפנים  
מעבדין זה את זה כמבואר  
בתוספתא דמנחות פ"ו אבל אין  
להם שייכות לעבד עבודה חוץ  
ומש"ה לא חשיב הקדש כנזמים  
ודף סב ע"א: [ב] הק"ע נזקק  
נדרה שלא יצילו הכהנים  
העוסקים בפרה מן הכבש ולחוך  
ויטעמו היינו בטומאת קבר  
המתוה וכעין דלמרו בפרה  
דכ"א שמה יוציא דלמרו וכו'.  
ויו"ט: [ג] היינו כי היכי דהם

לא היה תנאי ב"ד שיחלו לחלוץ  
מאום גורה שמה יאמרו מוטיאין  
מכ"ש לחול ע"י מנחות דף עט  
ע"כ כמו כן נתקדשו צירוי של  
אזכ"ש שאין כוונת המורד אלא  
למה שצבלי שלל יאמר מוטיאין  
מכ"ש לחול מאזכ"ש צירוי יבש  
וע"י מנחות דף 5 וברכ"י שם  
ד"ה גזירה וע"י במגמל"ל פ"ב  
מחשבה ה' ה"י:

[illegible][illegible]

הנותר. מוסר הקטרת. הנותר  
שנה שאין לך שנה שאין זה  
הש"ח מניס שס"ה כמנין  
שמהם מכניס כה"ג מלא חפניו  
ין כולן בחפניו ועוד בכל שנה  
שנת פשוטה ימיה שנ"ד: מה  
לשנה הבאה: מפרישין ממנה.

מפרש גמ' ויחזקין ויחקקין  
ולא יתבאר ולא יתבאר ולא יתבאר  
ולא יתבאר ולא יתבאר ולא יתבאר  
ולא יתבאר ולא יתבאר ולא יתבאר

## שנת אליהו

[illegible]

ר' שמואל בר נחמן ואפי' שימא מעבא א"ר<sup>(6)</sup> חנינא  
<sup>(6)</sup> כאן בעבודות שבפני' כאן בעבודות שבחוץ אמר  
 רבי חנינא שחצית גדולה היתה בבני חננים גדולים  
 שיותר<sup>(7)</sup> מששים בכרי זהב (6p כסף) היו מוציאים  
 בבה שהיה כבשה של פרה עומד ליה היה אחד מהן  
 מוציא פרתו בכבשו של חברו אלא סותרו ובונה  
 אותו משלו התיב רבי עולא קומי ר' מנא והא  
 תני שמעון הצדיק שתי פרות עשה לא בכבש  
 שהוציא את זו הוציא את זו אית לך למימר  
 שמעון הצדיק שחץ היה מאי כדון על שם מעלה  
 היא בפרה לסלול איה בפרה תני זיוין וכתלים  
 היו יוצאין מכאן ומכאן כדי<sup>(8)</sup> שלא [יצאו ו] יציצו  
 הכתנים ויטמאו: ר' עקיבא אומר אין משתכרין כו':  
 אלא אם רצה יהי' התפסד שלו והשכר להקדש  
 מותר כהדא בר זמנא איתפקד א"ב<sup>(9)</sup> מרל  
 דיתמינן איה וישאל לרבי מנא אמר ליה א"ב בעית  
 די התפסד דידך ואגרה דתרויכון "שרי רבי חייה  
 בכר אדא איתפקד גבי' מרל דיתמינן ועביד כן:  
 מותר פירות כו': (כולה דר' ישמעאל היא) מתני'  
 דר' ישמעאל היא<sup>(7)</sup> דרבי חייה בר יוסף פתר מתניתא  
 (מותר) פירות שכן להקדש מותר נסכים זו סאה  
 רביעית רבי יוחנן פתר מתניתא מותר פירות זו  
 סאה רביעית מותר נסכים לבירוצין ולית ליה לרבי  
 חייה בר יוסף לבירוצין אמר רבי חזקיה מה דנפל  
 לסאה רביעית נפל לבירוצין בשל דעתיה דרבי  
 חייה בר יוסף ניחא אין משתכרין בשל הקדש אף  
 בל בשל עניים לפיכך זה וזה לא היו מודין בפירות  
 על דעתיה דרבי יוחנן קשיא והא תנינן עמדו מג'  
 ספק מד' ותנינן זה וזה לא היו מודים בפירות  
 לא היו מודים בפירות בקין לזבוח אבל מודין  
 היו בכלל שרת לאעד כדון בירוצי צבור ואפילו  
 בירוצי יחיד ולא נמצאו כלל שרת באין משל יחיד  
 ככהא דרתינן<sup>(2)</sup> אשה שעשתה<sup>(3)</sup> כתנות לבנה  
 כששרה ובלבד שתמסרנה לציבור עד כדון בירוצי  
 לא ואפילו בירוצי יבש<sup>(4)</sup> כההיא דרתינן<sup>(5)</sup> תמן  
<sup>(2)</sup> הנסכים ישקדשו בכלל ונמצא הוזב [פסול]  
 אם יש שם זבח אחר יקברו עמו ואם [לא] לנו  
 יופסלו בלגיה:

**הלכה ג מתני' "מותר" הקטורת מה היו עושין**

ומחללי אותה<sup>(ג)</sup> על (שכר) מעות האומנין ונותני אותה לאומנין בשכרן וחוזרין ולקוחין אותה מתרומו' חדשה [ואם] בחדש בזמנו לוקחין אותה מתרומו' חדשה] ואם לאו מן הישנה: גמ' ולא נמצא הקדש מתחלל על ההקדש כיצד הוא עושה אמר רבי שמעון בר ע' ביסנא מביא מעות ומחלל על הבנין ומביא

**אם בא החרש צומט.** שהביאו שקליה לוקחים מותר הקטורת מתרומה חרשים עדיין לוקחים אותה מתרומה דקס"ד דמחללין על שבר האומנין ה"ב ולא נמצא ההקדש מתחלל על ידי חמש ולא מחללין ע"י: **בבב** **בבב**

[illegible]

מודין בפירות להשכיר דלפין עניות במקום  
עשירות: מהנ"י קטורות. שס"ח מנין היו  
דמתנה בבריות פ"ק פיעוס קטורות כ"ל הרי  
האפורן וכו' ר"ל המנין דהנחו סוממין דחשיב  
ההם ס"ח מנין מקטירין ל"ו מהם פ"ו עשירי  
פסויות ומעבורות ח"י מנה צבוק וז"ל מנה  
עבר (ומס' דרמדין) צבוק צבוק דהסביבו את  
הגרוז וקטירנה ומכ"ב דהעלות ארן את הגרוז  
פ"ו טעריס קיטירה עשאר שלשה מנין וקטין  
היה מקטיר כ"ג צויה"ל לפ"ו ולפנים דרמדין  
ומלא חפיו קטרת פס"ח וכו' : מחללין אוהב על  
מעות אומוינן. לאומין בית אבטיס היה פורשין  
מין מנחם חולין וז"ל ח"י אומוינן היה קוין  
מותר הקטורות מין הגוזב ומוחרין ולוקמין אותה  
מין מנחמה דהשה ואם ואל קוין מן הישה.  
דלמא בנס' : פ"ק מ"ו הדין מן האדש  
היה מין מן דידין ילא אלא השביר מנוה:

## תקלין חדתי

[illegible][illegible]









## ממסורת הש"ס

וְשֵׁם רִשְׁעִים יִרְקָב:  
מְשָׁלֵי יוֹז

## העדה

[illegible]



# אלו הן הממונים פ"ה שקלים

קרן

ועד היכן מגיע חמימותיה: ווסרן. לעצור על כל  
לחצוטא שסומכין שימחול להם המקום ואינו כן א  
מאוד. לשון חוט השערה: ונורא על כל סביביו.  
נתחומין: אמר. להן זה חסידכם בתמיה הרי צוע

## תקלין חדתי

[illegible]

האי' דין כ"ף מקורר מ"א והאי' דין כ"ף אית' ביה שרברובי ועד היכן שרברובותיה מ"ט' א"ר אליעזר (אהא) ומת בנו בצמא אמר<sup>(6)</sup> רבי הנינא מאן דאמר רחמנא ורתן יתוותרן בני מעוין אלא מאריך רוחיה וגבי דידה א"ר אהא כתבי<sup>(7)</sup> יוסבינו וישמי מאור דקדק עמהן כחמי' השערה א"ר ר' (בר אבין) לא מטעם הזה אלא מן מה דכתיב<sup>(8)</sup> וגורא הוא על כל סביבו מוראו על הקרובים יותר מן הרחוקים רבי חגי' בשם רבי שמואל בר נחמן מעשה<sup>(9)</sup> בחסיד אחד שהיה חופר בורות שיחין ומעטרה לעורבים ושבים פעם אחת היתה ביה עוברת להנשא ושטפה נחר והוון כל עמא עללין לגבי בעון מנחמתיה ולא קיבל עליו מתנחמא עאל רבי פנחס בן יאיר לגביה בעי' מנחמתיה ואר קיבל עליו מתנחמא אמר לון דין הוא סידיכון אמרו לרבי רבי כך וכך היה עשה כך וכך איירע ליה אמר אפשר שהיה מכבד ר' בוראש כפי' ויהא מוקפחו במים מיד נפלה הברה בעיר באת בתו של אותו האיש אית' דאמרי בסוכתא איתעריה ואית' דאמרי מלאך דרמות ר' פנחס בן יאיר הוצילא: גביני כרוז<sup>(10)</sup> שהיה מכוין בבית המקדש<sup>(11)</sup> מה היה אומר עמרו הכהנים לעבודת הלוויים לרובכן וישאלו למעמדן אנריפם המלך שמע קולו עד ח' פרסאות ונתן לו מתנות הרבה: בן גבר על געילת שערים: תריגס<sup>(12)</sup> רב קומי דבית ר' שילא גברא גברא אכריו כרוז<sup>(13)</sup> אמר ליה אמור דתרגנא א"ל והתנינן בן גבר אית' לך למימר בר תרגנא: ב"ב בבי על הפקיע: <sup>(14)</sup> שהיה (מזווג) מזיג פתילות ר"י יוסי (אסי) עאל לכופרה בעו ממוניא עליהון פרנסים עאל קיבלון מיניה<sup>(15)</sup> עאל ואמר קומיהון בן בבי על הפקיע ומה אם זה שנתמנה על הפתילות וזה הלימותם עם גדולי היהודא אתם שאתם נתמנים על חיי נפשות לבי"ש: בן אריה על הצלצל: כי הא דתנינן<sup>(16)</sup> תמן<sup>(17)</sup> הניף הסגן בסודרין והקיש בן אריה על הצלצל: הוגרם בן לוי על השיר: (אמר<sup>(18)</sup> ר' אהא געמיה יתירה היה יודע ואמרו עליו על הוגרם בן לוי שהיה מנעים את קולו בזמר וכשהיה נוגעין גדולו בתוך פיו היה מציץ כמה משה זמר והיו כל אחיו הכהנים נזקקין לו בבת ראש: בית<sup>(19)</sup> גמזו על מעשה לחם הפנים: בית גרמו היו בקיאין במעשה לחם הפנים וברדייתו ולא רצו ללמד שלחו חכמים והביאו אומנים<sup>(20)</sup> מאלכסנדריא שהיו בקיאין במעשה לחם הפנים וברדייתו לא היו בקיאין בית<sup>(21)</sup> גרמו<sup>(22)</sup> לא היו מסיקין מבפנים ורודין מבחוץ ולא היתה מתעפשת ואלו היו מסיקין מבפנים ורודין מבפנים והיתה מתעפשת כיון שיערו חכמים דברו הוא אמר כל מה שברא הקב"ה לכבודו ברא שזאמר<sup>(23)</sup> כל פעל<sup>(24)</sup> לא למענו שלחו אחרים ולא רצו לבא עד שכללו לחם שכן<sup>(25)</sup> ר"ב

א יחיו לו בני מעשים יתירים שהוא מורה לברית  
אחור מרד: ופצילו: לרקסד הרקדבוס: צ' נשפעה  
אל הסל נכנסין אליו חסד נלמנו ואל רלע נקבל  
מיד עשר: קול עשיר: כסבורה איסערים. חשב  
אחד אחזה עמנה ועלתה: קרל גרמל. ארד דמנן  
קריומה ככל סר חורמינא אל המזבח בקריאתה  
הגבר מור קריאתה הגבר כשדכרי הכרח ויטני  
שקרא גביני כרח: אמרון ליה. דכית ר' שלא  
שיתגרם שר התרגולו הוא קרל גבר: ארד שן  
מימר בר קרנולא. בתמיא אלף סר אלד שם  
גבר הי"ר קריאתה הגבר אלדס קלי: ס"ג שפיה  
מחוג אל פספסו. רלע ציומא הי"פס שגדלן  
קולס: צעי ור'. רלע למנות עיליין פטרסיס ואל  
רלע קבל עס עמון לריות פטרסיס עס הצפור  
זה כבוד: וזה לסימנות עס גדולי הדור. עס  
המתימין השאובין ששפיראל: כפא דסניק עסן.  
ממד' ס' במהל: קוטיין לו כזה רלע. ורמתיין  
מהבדל קול: וכדרייטיו. ולרדוט מן המגור:  
היו מסיקין מפצנים. מתוך המגור ורדוט מתוך  
המגור שרית מרדית סרד ורמתיין ורמתיין

עין משפט  
נר מצוה

ה' א מ" פ" מכלי המקדש  
הל"ב:  
ז ב שם הלכה ז וזהשגות וכו"מ:  
ח ג מ" שם הל"א ופ"ו  
מתמדין הל"ו:

## נוסחת הבבלי

[illegible]

## גהות הגר"א

[illegible]

## גליון הש"ס

[ח] עי' מוהר"א פ' ומדברי  
התוס' מנחו' דף פט ע"א ד"ה  
ושיערו מוכח כפי' הק"ע דקא'  
על עובי הפתילה ודקות' ועי'  
ירושלמי יומא ועי' צמ"י יומא  
טו ד"ה תן ובריטב"א שם:

אור השלם

1. יָבֹא אֲלֵהֶינּוּ וְאֵל יִרְדָּשׁ אֶשׁ  
לִפְנֵינוּ וְאֵבֶל וְסִבְיָו שְׁנֵהֶם  
תְּהִלָּים ג  
2. אֵל נֶעְרָץ בְּסוּד קִדְשִׁים  
רָבָה וְנוֹאֵר עַל כָּל סִבְיָו  
תְּהִלָּים ח ט  
3. כָּל פֻּעַל י' מִלְּעֲוֹנוֹ  
שְׂדֵעַ לְיוֹם רָעוֹ; מִשְׁלִי טו ז  
4. בְּהִנָּקֵר בְּשֵׁם וְלִכְבוֹדִי  
בְּרָאִיתִי יִצְחָרְתִּי אֵף שְׁעִיתִי;  
יִשְׁעִיו מו ז  
5. וְנִבְכַּשְׁהָ הָאֵרֶץ לִפְנֵי י'  
וְאַחֲרֵי תִשְׁבוּ וְהִיִּיתִם נִקְיִים מִ  
מִשְׁרָאֵל וְהִתְהַה הָאֵרֶץ  
וְהָיָתָ לְכֶם לְאֻחֹז לִפְנֵי י'  
בְּמִדְּבַר לֵב כ

ו"ר היו נוטלים ונתנו להן מ"ח אמר  
 תתן להן בדינו מאבותינו שהביא הוה  
 להן בדברים הללו מזכירין אותן לשבח  
 הם ממעשה הלח הפנים הן אוכלים  
 היו בקיאין על מעשי פטום הקמורות  
 ממין מאלכסנדריואה של מצרים והיו  
 אין של בית אבנים היתה מתמרת  
 כיון שידעו חכמים בדבר אמרו כל מה  
 שצריך ללמוד בראתיו וגו' (ב"ב כ"א  
 ה' למענהו) שלחו אתריהם אל רצו  
 ו להן כ"ד רבי יהודה אומר כ"ד היו  
 רוצין ללמוד אמרו להן מסורת היא  
 מדרו אתרים ויהיו עושין כן לפני ע"ו  
 אשרה משל אחד מהם מבישמות מעולם  
 לה היה פוסק עמה ע"מ שלא תתבשר  
 מות לקיים מה שנאמר ויהייתם נקיים  
 ירושלם ומצאתי חינוק אחד בני בית  
 משפחת פלוני אמרתי לו בני אבותי  
 למיכך כבודם נתמטם וכבוד שמם  
 יושבים אני ותינוק אחד משל בית  
 מרתי לו בני למה בכיתה אמר לי על  
 על הכבוד המתוקן לצדיקים לעתיד  
 לא להראותו לברייתו א"ר יוחנן גורי  
 רבי לשעבר היו בית אבא גועזין והיו  
 מוסרין

## מסורת הש"ס

יד:

קרבו

# אלו הן הממונים פ"ה שקלים

## העדה

חוק לספק: המגילה הזאת, שכתובים בה שמני הקטורת איך להכירם וסדר פיתוחם: מעשה. איך להכירם לגנאי: שהרי יכיר שכוונתם הייתה לשמים שהרי עשויים מסרה להגון אע"פ שאינם ממספחמו: שהיה מלניש בגדי ר"ג. שהיו נאין ומהדרין: לאיסטרטיותא. שר משרי החיילות:

**ה'תשנ"ב** ה'תשנ"ב הוא השנה ה-5754 לפי הוחלף ב'תשנ"ב. השנה החלה ביום חמישי, ה' ב'תמוז, והסתיימה ביום חמישי, ה' ב'תמוז, ה'תשנ"ג. לפי הלוח העברי, השנה החלה ביום חמישי, ה' ב'תמוז, והסתיימה ביום חמישי, ה' ב'תמוז, ה'תשנ"ג. לפי הלוח העברי, השנה החלה ביום חמישי, ה' ב'תמוז, והסתיימה ביום חמישי, ה' ב'תמוז, ה'תשנ"ג.

ג' דהא פסקו שכל ודקות ופדויית ערכין וחרמי' אחריו ג' דרשונו דמי ורמי דהרא חמור למעלה

מוסרין את המגילה הזאת אלו לאלו ועבשיו שאינן  
מתני' מו' מרדכי. תנא בתוספתא פ"ב

גזרין מהן עושין פודין אה  
הערכין ואה הארמין ואה ההקדשות וכל מלאכות  
הקדש צידן מרובין מהן כן עושין ו' מפלחיות  
עורה צידן רזה אחד מהן לפחוט אטיו יכול  
עד שינכסו כולן מרובין ופוחתין ואזרין נכנסין  
ויזלזלין כפי כבוד הגבאיין שיש ויזלזלין כפי ר'  
יהודה למה נקרא שמו מרכול מפני שהוא מר  
עד כלל פה מר ארון לשון ימיות וישלזמי מנה  
אין פוחתין מנ' תלפיקין דהוא דמביי  
ויחלול ועחיוה ונחת תלפיקין ועשהכל וירימות  
ויחבד ואיללן ויתקמיה ונחת ונכריה כשהוא  
פקדים מיד נכריה ושמיך אחיו כתליקין כשהוא  
חוסם הגזר נותנו למשכביו מרובין חוסם  
ונותנו לתקלותו ותקלותו לנ' ר' למלך ואין  
עושין ערלה פחות משנים מפורש צנצנא צמרא  
פרה א' דכתיב וס' יתור ס' חסד:

ומה' ובוניהו אמרכלין פקדים מיד כוונניהו ושמוע' וזכר גדי חוטא מפרסא ואילן למה' חוסמוס וכוזו עלין עגל

[illegible]

תָּרִין) אֲמֵרָאֵן ה' אֵל לִגְנָאֵי וְה' אֵל רִשְׁבָּא מִיַּד לִגְנָאֵי חֲמוֹן שְׂקִין חֲמוֹן בְּרַעֲיָן (ח) חֲמוֹן קוֹפֵר אֲכִיל מִן דִּיהוּדָאֵי מִתְנָי' לַעֲרִב בְּאֵין זֶה אֶלָּא זֶה. יוֹחֵן אֶלָּא אֶמְיָה וְנִגְזַד הַסּוֹמָמֻס שְׂחִיבֵל אֶמְיָה

ושתי מן היהודאי כל מדליה מן היהודאי ומ"ד לשבח  
מחמי צדיקאי ומורי מוראי דרבם למימני יתיה:

**ה'לכה נ מתנאי'** ו' חותמות היו במקדש וכתוב  
יכלולו שם יחד עם כל המצוות והענינים הן

עזאוי אומר ה' היו ארמית כתוב עליהן עגל דבר

גרי חומא דל וחומא עשיר עגלי משמש עם נכבי  
בקר גדולים וקטנים וזכרים ונקבות גרי משמש עם

נשכר הצאן וקטנים וזכרים ונקבות חוץ משל אילם משמש עם נכרי אילם בלבד

היום מציא לנו עמו. כדי שיהיה גם לוג שמתן שאלות  
ההאזנה עמו. הנהגה וההחלטות וההחלטות וההחלטות  
חומא משמש עם נסכר שלש בהמות של מצורע  
שם היום שם שבת שם חדש מכוב עליהן:

**תקלן חדתין**

חורם בא לו אצל אחיה שהיה ממונה על הנסכים ונותן לו חורם ומקבל ממנו נסכים לערב באין זה

**צגונוס.** שרר טעמוס אמת שעשכיו שיהר צריך לנפוסו ומקבל בנגרן  
מקס. וצצנלי כ"ו שיהו צית אצא קיימין כ"ו:

**ואם הותרו הותרו להקדש שיד הקדש על העליונה**

[illegible]

לֹא אֵלֹהִים שֶׁהוּא יְחִידִים: **גַּם** סָנֵא בְּרִייתָא מוֹסַפֵּת:  
שֶׁחַי פּוֹחֲמִין מִבְּ מוֹמִינִים לַעֲשֵׂהָ מִן הַאֲמִרְלִינִין:

[illegible]

לְשׁוֹר<sup>7</sup> הָאֶחָד לְמֵה נֹאמַר מִגִּיד שְׁלֵא חֶלֶק בֵּין נֹסְכִי עָלֵי לִנְסְכִי שׁוֹר שְׁהִיָּה בְּרִין

**צ' במלנקה:** ממפקד לו'. המנהל וי"ג שנגיד בית  
אלהים הוא כ"ג: בשוא חוסם. בשורה למחש

בשפה: וסס יקח. לשון רבים וזמן פחות משנים: א"ת מפגולת בו'. מיידי לה הכה להעשים דלתיים שנים שלא יצואו לירחשד שבה דורו של משה דיברו עליו ר"ש על התארים בדורות האחרים: מהלך בו' אגנים בו'. לכה הלוטות ולא ק"ל מפגולת הלוטות: שקים. הוסיק: קופרים. גידל שבור: ודמיון. ממונו: הוליו מינוי. הוליו שמה לראונו

[illegible]

בין לנכסי עולות שאינן צאות אלא זכרים בין לנכסי שלמים שבאים זכרים או נקבות ועולות ושלמים הן שטעונין נכסים כדכתיב עולה או זבה (שכן רש"י) חסר עוד קלם מפי' הממזי:

[illegible]

העניין הראשון שיש לדעתו, הוא שיש להבחין בין שני סוגים של חוקרים: אלה שחוקרים את החוקים, ואלה שחוקרים את החוקרים. חוקרים ראשונים חוקרים את החוקים, וחוקרים שניים חוקרים את החוקרים הראשונים. חוקרים ראשונים חוקרים את החוקים, וחוקרים שניים חוקרים את החוקרים הראשונים. חוקרים ראשונים חוקרים את החוקים, וחוקרים שניים חוקרים את החוקרים הראשונים.

[illegible][illegible]

ע'ש'ש' וגו' (במדבר ט"ו) מה ח"ל והלא כבר נחמר שם והקריב עג צן הבקר מנחה וגו': מגיד שכל לו' רביא דקרא חתי נאשמועין שלא נחנק צין עגנ קטן לשור גדול: שסיב צין לו' שחנק



## מסורת הש"ס

(א) עי' תמורה (ב א, ב) מדות פ"ב  
מ"ג, ג) יומא נד א, ד) תוספתא ספ"ב  
ויומא נג ב, ה) שם נד א, ו) ירושלמי  
קטנה פ"ח הלכה ג ותוספתא קטנה  
פ"ו ה"ט, ז) ספרי פ' בהעלותך,

עין משפט  
נר מצוה

**ב** א מ"י פרק ב מערכין הלכה יג  
וזהשגות ופרק ד משקלים הל"י  
וצכ"מ ולח"מ:

ג ד מיי' פ"ד מבית הבחירה הל"א:

## נוסחת הבבלי

(א) מקדשי גד"ה (א"ר חייא בן הוה) מתניתא קדשי מזבח מוילין את הראוי להן לקדשי גד"ה (אין קדשי גד"ה כ"ו: (ב) הדדים מן הקודש על פני הדביר כ"ו מסייע ליה לר"י דר אילעאי כ"ו:

## הגהות הגר"א

[א] ה"ב מן התם קדש מזה  
ומזלזל את הדבר להם מקדש  
ד"ה"ז אף קדש מזה מזלזל את  
הדבר לזון מקדש מזה ולא קדש  
היה קדש מקדש ד"ה"ז ולא מינן  
בלי תנאז' דין וי"ו. ל"ז חוקים י"ז  
תמי' ללשבת תלמודי' כ"ל"ז  
במצי' תורה (ג"כ) אף קדש מזה  
ואחד קדש ד"ה"ז אין משנין אומן  
מקדשו לקדשו ויפרשו הרמב"ם  
ו"ל' מנו אף משנין קדשו מזה  
היה משלמ' לעולם וכן להיפוך כ'  
אין משנין ב"בד"ה"ז מקדשו  
לקדשו. ויפרך ואל' מינאז' וי'  
השאל ומכרין דומיין ופועל' לזקק  
היה הרי דמשנין ב"בד"ה"ז שגמכרין  
והוקחין ב"בד"ה"ז מזה ומשנין י'  
תמי' ללשבת תלמודי' וד"ה"ז השאל  
מזה אף אור' לזה שדושה שם  
ומכרין דומיין ופועל' ללשבת ד"ה"ז  
ו"ל' אף קדש ד"ה"ז מקדש  
ד"ה"ז היינו דומע' לזקק ששם  
היה לזקק היות אכל ללש' אור'  
א"ה"י מנו דבר חדש שני שאין אור'  
זה אכל לזקק היות. וי' הפסדים  
קדשו ומשפוט: [ב] ה"ב אפריו  
היה אור' ולא יצאו תולדות אור'  
ויש' שם דין היום הוא. וי'ה'  
תוספתא: אף קדש מזה מקדש  
[ב] אור' שני לוחות מנות  
למכור ואחד שהיו שני לוחות מנות  
למכור ו' שני לוחות אור' ו' זה  
למכור לוחות מנות למכור אף נכנס

## ליון העש"ם

[א] ע' תשובת מהר"ם מרוטנבורג  
סימן תרל"ב: [ב] ע' תוספות  
עירובין דף סג ע"ב ד"ה כל וסוטה  
דף מז ע"ב ד"ה מפני:

**פר:**

קרוב

הפתחים של בהמ"ד הגדול: חמי מה דעבדים.  
היכלות: מוילין אם הראוי לכן מקדשי דבק הדין  
או אבנים למזבח אין מוילין אומן לבדק הבית א  
לבדק הבית אף ע"פ שראוי למזבח אין מוילין  
אומן ומשם נטעין אותו למה שזרימין אומן:  
הדרין עלך פירא אלו הן הממונין

ה'הלכה א' מתנ' ש'ש' ע'ש' ש'פורס'. מינ'ו  
ל'רות מ'לש'ל'ה' ו'ר'ס'ות  
מ'לש'ת'ה' ע'ק'ומ'ת' כ'ע'ן ש'פ'ר מ'מ'י ה'ר'ח'ל'ה' ש'  
י'ט'נ'ו י'ד'ן ל'ח'ו'ק'ן ל'ה'ר'א'ו'ת ל'כ'ל'יו מ'ו'ת'נ'י'ן ל'ח'ו'ב'ו י'ט'ל'ו  
מ'ז'ח'ו'ק'ו ל'ק'ר'ו'ן מ'פ'ר'ה' מ'ל'י' ש'פ'ו'ר'ה' י'ט'ו' ש'ח'ל'ת'ה'  
ל'ח'ו'ב'ו'ת'ה' מ'ק'ו'ס מ'ו'ת'נ'י'ן: י'ג' ש'ח'ט'ו'י'ת'. ל'ק'ר'ו'ן  
מ'פ'ר'ש' ה'י'כ'ן ה'יו: כ'נ'ג'ד י'ו'ד ה'ע'ל'י'ם. ל'ש'כ'ה ש'כ'ה  
ל'ה' מ'ו'ת'נ'י'ן כ'ל ע'ל'י' המ'ע'ר'ש'ה' ו'ה'א' ה'י'ת'ה' כ'מ'ק'ו'ע'  
מ'ז'ח'ו'ק'י'ת'ה' ל'פ'ו'י'ט'ן ל'ש' ע'ו'ר'ת' נ'ש'י'ם: ש'ש' ה'י'כ'ן ג'ג'ט'  
ע'ר'י' ו'א'ש'י'ר'ו' כ'ד'מ'פ'ר'ש' ב'ג'מ'ר'ח'ל'ה': ש'ש' ה'מ'ע'ט'ק'ן.  
מ'ת'ל'א'כ'ו' מ'ח'ל'ע'י' א'ת ה'ע'ל'י'ם ש'א'ן ל'ג'ע'ל'י' מ'ו'ת'נ'י'  
מ'ת'ל'א'כ'ה' כ'מ'ק'ד'ש' ב'י' א'ם ל'ה'י'כ'ן ע'ל'י' מ'ע'ר'ש'ה' ד'ו'ן  
ש'כ'ה' ש'מ'ח'ל'ו' כ'ו'ל'ע'ת פ'ס'ו'ל' נ'ח'ז'ת': ש'ה'י' א'ש'ו'ר'ה'.  
ש'ל'ח' ה'י'ת'ה' ה'א'נ'ן ש'ו'ה' ל'א'כ'ר א'נ'י' ה'ר'ח'ל'ה' ו'ה'י'כ'ן  
ש'מ'ת'ל'ק'ת' מ'ה'ר'ח'ל'ה' ו'ה'מ'ר'ש'ה': י'ח'ו'ד'. ב'י'צ'ו'ר'ו' ג'ב' ה'א' ה'י'כ'ן  
ל'א'ל'ה' ה'ד'ר'ו'ת ש'ב'ח'ו'ר'ו': א'ל' י'ר'א'ו' ח'ל'ל'ה' י'ס'ר'פ'ה'  
ד'ק'ר'א' ו'י'ח'י' ש'ס ע'ד ה'יו'ם ה'ו'ה': ל'ס'י'צ'. ב'ר'י'א'ש'  
ו'י'ר'א'ו' ו'מ'כ'י' ב'ס'י'פ'ה' א'ל' י'ר'א'ו' ו'ק'ש'א' ח'ל'ל'ה':  
ו'נ'ע'ל'ו'ן. ו'ד'ח'ק'ת'ן ב'כ'ר'ו'ת ו'ר'א'ל'ו'ן כ'ע'ן ד'ד'י' א'ש'ו'  
ש'ב'ח'ו'ל'ק'ת'ה' ב'י'צ'ו'ר'ה' ח'ל'ו'ק'ה': ו'מ'פ'ע'ל'. ו'מ'ז'ק'ע'ת': ב'י'צ'ו'ר'ה'.  
ש'ה'י'כ'ן א'ש'ו'ר'ה' ש'ק'ו'ע' ע'ל'י'ם כ'ק'ו'ר'ו'ם. ע'ל'ת מ'ק'ו'ס ה'מ'א'ס'  
ש'ה'י'ת'ה' א'ל' ה'מ'א'ס'. מ'ס'ו'ר'ה'. ל'ע'ו'ת ש'ע'ו'ת מ'ו'ת'נ'י'ם  
מ'ז'ח'ו'ק'י'ת'ה' ל'א' מ'ש'ו' ו'ר'ו'. ו'א'ס'י'ד' ל'ה'א'ר'ו'ן ה'ה'ו'ה' א'ש'ו'ר'ה'  
ש'ה'י'ת'ה' ה'ו'ל'ך ל'נ'ע'י'ט'י'ם מ'ת'ל'ת'מ'ה' מ'ס'ת'מ'ה'ן ה'י'ס'  
ה'מ'ע'פ'ע'ל'י'ם א'ל' ע'ו'ת'ל'י'ם א'ח'ו'ת'ה' מ'ז'ח'ו'ק'י'ת'ה' ה'י'ס'  
נ'כ'נ'נ'ו'ם ו'ע'ל'י' ע'ה'ן. ש'כ'נ'ע'ו' מ'ע'ר'ש'ה' נ'ק'ט ל'נ'ע'י'ט'י'ם  
ל'ח'ו'ב'ו'ת'ה' ו'א'ר'ו'ן ב'ר'ת' ה' נ'ק'ט ל'נ'ע'י'ט'י'ם: י'ט' ו'ע'מ'ט'י'ם  
ה'ו'ה' מ'ת'ר'א'ה' ע'ל'ת מ'ז'ח'ו'ק'י'ת'ה'. מ'י'ט'ה' ל'י'ח'י' ל'י'ח' מ'ו'ת'נ'י'  
ה'י'כ'ו'ן כ'ו'ל ה'א'ל ע'ב'ט'ן: מ'י'ט'ה' ל'י'ח'י' ל'י'ח מ'ו'ת'נ'י'  
ו'ר'ו'. ד'כ' ש'ל'ח' ל'ר'א'ו' מ'י'מ'י'ת'ה' ו'א'ס'י'ד' ש'ה'י'ת'ה' י'ו'א'  
מ'ע'ו'ר'ה'ל'ה' מ'ת'ל'ת'ה' מ'ז'ח'ו'ק'י'ת'ה' מ'א'ל' י'ח'י' מ'י'מ'י'ת'ה' ש'ה'י'ת'ה'  
ש'ה'י'ת'ה' מ'י'מ'י'ת'ה' מ'ת'ל'ת'ה' ו'ה'א'ל' א'ר'ו'ן ק'ו'ר'י'ם ע'י'ר'י'ם ס'י'ח'  
ע'ד ש'כ'ה' ד'ו'ד ה'ע'ו'ל'ת'ה' מ'ש'ס: ו'מ'ש'י' ה'ג'ש'ה' א'ל'י'  
ו'ה'א'ר'ו'ן ה'י'ס'ו'ר'ה' ל'א'ל' א'ר'ו'ן ב'ר'ת' ה'י'ס'ו'ר'ה' א'ל'ה' ה'א'ר'ו'ן  
ש'ה'י'ת'ה' ב'ה'ש'ן ה'א'פ'ס'ו'ד ה'א'ר'ו'ן ו'ה'מ'ו'ת'ה' ו'ח'כ'ר  
ה'י'כ'ן ל'פ'י ש'א'ס'ו'ר' ל'ש'א'ו'ל ב'ח'ו'ר'י'ם ב'י' א'ם ל'נ'ב'י'ט'י'ם

בת אליהו

[illegible]

# אלו הן הממונים פ"ה שקלים

## העדה

עניי תורה שעושין מצות ככל עת משיבנו זנינים  
אזתן למצוה אבל הקדים בהמה אפי' בעלי מומים  
ומו. הא ראי למצוה מוכרין אותו שמעיין דקדשי  
מו לאורך המצוה או לצד"ה ללשכת צד"ה מניחין

**יֵיבֵב"ן**

[illegible]

## תקלין חדתי

[illegible]

הדרו עלך פרק אלו הן הממוניו

ישבשה עקר שופרות. מינות צרות ממלענה ורחבות  
ממלענה וקטנות. שופר ודומה שר צנני;  
ג' נגנני. ומפרש היכן היכן י' נגנני יד  
הפנים. לכה שנה היו עומין כל עלי המערכה  
ויסא יתה בנקצוהו מורחית לפיטע על עורט שנה  
היו יתה נגנו. על י' ואשיו דרמפרס בגנרלי;  
סיוס מפקע. בקדומוהו תחלסוהו מלעיל אל  
הפנים: י' שנה. שנה גבוה יסא אל חת משר  
אני הלהב והינן שסנקמה שס ואחוריה: ידוה.  
צדור: ג' מני תרמילס. שאל יסו הרמילס  
עושה שם עלמס תרמילס. תרמס וקח מהם גנח:

אלעזרי שני      כל אשר צו

[illegible]

וַיִּסְדְּרָא רַבָּא אֶתְּאָר ר' מְנַא לְגַבִּיָּה אִמְר לִיה חֲמֵי מַאי עֲגִבְרִית א"ל וַיּוֹשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל אֵין עוֹשֶׂהוּ וַיִּבֶן הִכְלוֹת אֵלָּה הוּא בְּנֵי נֶשׁ <sup>[6]</sup> דִּלְעוּן בְּאֹרֵייתָא <sup>[7]</sup> אֲתַנִּי <sup>[8]</sup> מְקַדְשֵׁי הַמִּזְבֵּחַ מוֹצִיאֵן לֵהן הָרָאוּ לֵהן מְקַדְשֵׁי <sup>[9]</sup> (בִּרְבָּה) הַחֵבֶת אֵין קְדֵשִׁי בְּדֶק הַחֵבֶת מוֹצִיאֵן אֵין הָרָאוּ לֵהן מְקַדְשֵׁי מִזְבֵּחַ וְהָא תִּנְיָן כְּלִי שֶׁשְׂעָאָו בִּי צוֹרֵךְ לְבָרֶק הַחֵבֶת מְנִיחִין אוֹתוֹ וְהַשָּׂאֵר נִמְכְּרִין וְדַמִּיהָ נּוֹפְלִין לְבָרֶק הַחֵבֶת א"ר חֻזְקִיה כִּינֵי מַתְנִי <sup>[10]</sup> (לְצוֹרֵךְ) לְלִשְׁכַּת בְּדֶק הַחֵבֶת:

הדרך עלך פרק אלו הן הממונין

**הלכה א מתני'** <sup>1</sup>שלשה עשר שופרות שלשה עשר שולחנות שלש<sup>2</sup> עשרה ששתחוויות היו במקדש של בית ר"ג ושל בית רבי חנינה סגן הכהנים היו משתחווים כארבע עשרה היכן היתה יתירה כנגד דיר העצים שם מסורת בידן מאבותיהן ששם הארון נגנו מעשה<sup>3</sup> כבכרן א' שהיה מתעסק וראה את הוציא שהיא משונה מחברותיה עד ואמר לחבירו לא הספיק לגמור את הדבר כך שצתה נשמתו וידעו בייחוד ששם הארון נגנו: **גמ'** <sup>4</sup>תני השופרות הללו עקומות היו צרות מלמעלה ורחבות מלמטה מפני הרמאין <sup>5</sup>בתני<sup>6</sup> בשם ר"א הארון גלה עמון לכלל מ"ט <sup>7</sup>לא יותר דבר אמר ה' אין דבר אלא שהדיבור לתוכו יכנס הוא ואמר <sup>8</sup>לחשבות השנה שלל המלך ויבדקנו ויבאנו בכלל עם כל חמדת בית ה'

אִיזוּהוּ כָּלִי חֲמֹדֵת בֵּית ה' זֶה הָאָרוֹן (תני ר"י) אִילֻעִי (אילעי) ר' רבי שְׁמֵעוֹן בֵּן לִקְשִׁישׁ אֹמֵר בְּמִקְוָמוֹ הָיָה הָאָרוֹן נִגְנָה הָרָא הוּא דְּכֹתִיב \*וַיֹּאֲרִיכוּ הַכְּהֹנִים וַיִּיאֲרוּ אֶת־אֵשׁ (ה' הבראשית) הָאָרֶץ שֶׁל פְּנֵי הַדְּבָרִי וְלֹא יִרְאוּ הַחֲצוּצָה (כתיב) וַיִּיאֲרוּ וְאֵת אֲמֹרֹת וְלֹא יִרְאוּ אֶל־נֶרְאִין וְלֹא נֶרְאִין בְּלֻטְמִין וַיּוֹצֵאֵן כְּשֵׁנִי דְּרִי הָאֲשֵׁה וּרְבֵנָּא אֲמִירִי בְּלִשְׁכַּת דִּיר הַעֲצִים הָיָה הָאָרוֹן נִגְנָה מַעֲשֵׂה בִּכְהֵן אֶחָד כְּעַל מוֹס שְׁהִי עוֹמֵד וּמַפְצֵל הָעֲצִים כְּלִשְׁכַּת דִּיר הַעֲצִים וְאִמֵּר הָרִצְפָּה שְׁהִיא מִשְׁתַּנָּה מִחֲבֻרְתֶּיהָ כֹּאֵר וְאֵת לַחֲבִירֹו כֹּאֵר אֵת הָרִצְפָּה הַזֹּאת שְׁהִיא מִשְׁתַּנָּה מִחֲבֻרְתֶּיהָ לֹא הַסְפִּיק לְגַמְּרוֹ אֵת הַדָּבָר עַד שֶׁצִּיָּתָה נִשְׁמַתָּ וַיִּיעֲנוּ בִּיחֻד שֶׁשֶׁם הָאָרוֹן נִגְנָה: תני (משום) ר' הוֹשִׁעִיא הַקִּישׁ עָלֶיהָ כְּקוֹרְנָה וַיִּצֵּאת אֵשׁ וּשְׁרַפְתָּו נִינִי? רבי יְהוּדָה (בר אילעי) בֵּן לִקְשִׁישׁ אֹמֵר (כ' ב' ארונות היו מלכלין עם ישראל כמדבר [כ] אחד שהיתה התורה נתונה בתוכו ואחר שהיו שברי לוחות נתונים בתוכו זה שהיה התורה נתונה בתוכו היה מונח באהל מועד ויציאת האש דכתיב \*וארון ברית ה' ומושה לא משו מקרב המתנה וה' שהיו שברי לוחות נתונים בתוכו היה נכנס ויצא עמָהּ ופעמים שהיה מתראה עמָהּ וירבנא אֲמִירִי אֶרֶן א' הִיָּה וּפְעַם אַחַת יִצָּא בִּימֵי וְנִשְׁכַּח קִרְיָא מִסִּיעֵי לָהּ הָרֵבֵנָּא \*אִוִי לָנוּ מִי צִילָנוּ מִיד הָאֱלֹהִים הָאֲדִירִים הָלֵכִים מִלֵּלָה דְּלֹא מִחֻמָּן מִן וַיּוֹמְרוּ קִרְיָא מִסִּיעֵי לָהּ יוֹדֵה בֵּן לִקְשִׁישׁ וַיֹּאמֶר שְׂאוּל לֹאחִיהָ הִגִּישָׁה אֶרֶן הָאֱלֹהִים וְהָלֵא אֶרֶן בְּקִרְיָת יַעֲרִים הִיָּה מִה עֲבָדוֹן לִיה רֵבֵנָּא הִגִּישָׁה אֶל־הַצִּיץ קִרְיָא מִסִּיעֵי לָהּ יוֹדֵה (בר אילעי) בֵּן לִקְשִׁישׁ \*הָאָרוֹן יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה יוֹשֵׁבִין בְּסוֹכּוֹת וְהָלֵא

## אלעא' שני

[illegible]

## תורה אור השלם

1. וישב ישראל את עשיו וכן הכילות והדדה הרבה רעים בנות ושלח את אשר  
ואכלה ארומתה: והושע ח ד י. הנה ימים נשוא כלי אשר בניתך ואשר אצרך  
מביתך עד היום הזה בכל אל ותר דבר אמר יי מ"ב ו 3. ולתשובות השנה  
התפלל ויבדוק: וצא בבלה עם כלי ומדת בית יי ומלך את צדקהו אחיו על הדדה  
וירשם: ודבי הימים כ לו י. וארצו הבדים ויארש וארשי הבדים מן הקדש על פני  
הדבר ולא יארש החצנה והדדה עד היום הזה מלכס א ח ה 5 ויעלו לעלות אל



קרב

השמונה בגדים והליץ הוא החשוב שבהן: והלא נא  
בקיוריו. שהיה יושב בחוהל שעדיין לא נבנה בה"מ ו  
נגנו עמו זננא המן. דכתיב בצרון אשר אועד לך  
יהיה זה לי לדורותיכם וכתיב גבי זננא למשמרת לדור  
החלין הדחין

ד'ארון קאי על ארון ש

[illegible][illegible]

על<sup>9</sup> דעתיה דר"מ דו אמר באמה  
מפחים דכתיב<sup>12</sup> אמתים וחצי ארכו  
וארבעה<sup>13</sup> לוחות היו בו שנים שלמים  
הלוחות היו כל אחד וא' ארכו ו' מפה

והלא ארון בציון היה מה עבדין ליה רבנן סבך  
שהוא <sup>[א]</sup> כקדושי שעדיין לא נבנה בית הבחירה  
משגגנו<sup>[ב]</sup> הארון <sup>[ג]</sup> נגנו עמו צנננת המן וצלוחית  
שמן המשחה ומקלו של אהרן ופרחיו ושקדיו  
וארגו שהשיבו פלשתים אל ישראל לאלהי ישראל מי  
גנו יאשיהו גנו כיון שראה שכתוב יו"ל ה' אותך  
ואת מלכך אשר תקים עליך אל גוי אשר לא ידעת  
אתה ואבותיך עמו וגנוו הדא הוא דכתיב <sup>[ד]</sup> ואימר  
ללויים המבינים ולכל ישראל הקדושים לה' תנו את  
ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך  
ישראל אין לכם משא בכתף אמר להם אם גולה  
הוא עמכם לבבל <sup>[ה]</sup> אין אתם מחזירין אותו עוד  
למקומו אלא עתה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו  
ישראל <sup>[ו]</sup> לפטום שמן המשחה <sup>[ז]</sup> ואתה קח לך וגו'  
וקדוהי המשמנה וגו' שהן אלקה ורמש מאות מינים  
שמן זית הין שנים<sup>[ח]</sup> עשר לוג שבו שולקין את  
העיקרין <sup>[ט]</sup> ודברי ר"מ רבי יהודה אומר <sup>[י]</sup> שולקין  
היה בימים ונותן שמן עד גביהן משהיה קולט את  
הריח היה מעבירן כדרך שהפסמטין עושין הדא  
הוא דכתיב <sup>[יא]</sup> שמן משחת קדש וגו' <sup>[יב]</sup> תני<sup>[יג]</sup> רבי  
יהודה כי רבי אילעי שמן המשחה שעשה משה  
במדבר מעשה נסים נעשה בו מתחלה ועד סוף  
שמתחלה לא היה בו אלא שנים עשר לוג שנאמר  
שמן זית הין אם סלוח בו לא העיקרין לא היה בו  
ספק על אמת כמה וכמה שהאור בולע והעצים  
בולעים והיורה בולעת וממנו נמשחו המושכן וכל  
כלי השולחן וכל כלי המנורה וכל כליה וממנו  
נמשחו אהרן כהן גדול ובניו כל שבעת ימי המלוכה  
וממנו נמשחו כהנים גדולים ומלכים מלך בתחלה  
מעון משיחה <sup>[יד]</sup> מלך בן מלך <sup>[טו]</sup> אין מעון משיחה  
מ"ט <sup>[טז]</sup> קום משחחו כי זה הוא זה מעון משיחה ואין  
בנו מעון משיחה אבל כ"ג בן כ"א אפי' עד עשרה  
דורות מעון משיחה וכולו קיים לעתיד לבא הה"ד  
<sup>[יז]</sup> שמן משחת קדש יהיה זה לי לדורותיכם אידך  
מושחין המלכים <sup>[יח]</sup> אלא <sup>[יט]</sup> המעין שגא' <sup>[כ]</sup> והרכבתם  
את שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אותו  
אל גיהון ומשח אותו שם צדוק הכהן ונתן הנביא  
למלך על ישראל אין<sup>[כא]</sup> מושחין מלך בן מלך אלא  
<sup>[כב]</sup> למלך ממלכות מפני מה נמשח שלמה מפני  
מחלוקתו של אדוניו ויאש מפני עתליהו יהואחז  
מפני יהויקים אחיו שהיה גדול ממנו ב' שנים יהוא  
מפני יורם לא בן כתיב <sup>[כג]</sup> קום משחחו כי זה הוא זה  
מלך משיחה ואין מלכי ישראל מעונין משיחה  
<sup>[כד]</sup> אלא יהואחז מפני יהויקים אחיו שהיה גדול ממנו  
שתי שנים ולא יאשיהו גנוו הדא אמרה <sup>[כה]</sup> באפרסמין  
נמשח: אין מושחין המלכים אלא מן הקרן שאול <sup>[כז]</sup>  
ויהוא נמשחו מן הכף היתה מלכותו מלכות עוברת  
דוד ושלמה נמשחו מן הקרן היתה מלכותו מלכות  
קיימת: <sup>[כח]</sup> אין מושחין כהנים מלכים אמר רבי  
(וינה אמר ר' אבי) יורה ענתונגרייא על שם <sup>[כט]</sup> ר"א  
יסור שבט מיהודה אמר ר' חייא בר אדא <sup>[ל]</sup> למען  
יארץ ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל  
מא כתיב <sup>[לא]</sup> תהיה לא יהיה לכהנים הלויים א"ר<sup>[לב]</sup> יוחנן  
הוא יוחנן הוא יהואחז אמר כתיב <sup>[לג]</sup> הבכור יוחנן  
בכור למלכות א"ר יוחנן הוא שלום הוא צדקיהו  
והכתיב <sup>[לד]</sup> צדקיהו והרביעי שלום ג' לתולדות ד'  
למלכות צדקיהו שצידק עליו מרת קדיש שלום  
שבמינו שלמה מלכות בית דוד (ריש לקיש אמר)  
לא שלום היה ואש שמייה ולא צדקיהו הוה שמייה אלא  
מגניה הוה הדא הוא דכתיב <sup>[לה]</sup> וימלך מלך בבל את  
מתניה דודו תחתיו ויסב את שמו צדקיהו: א"ר<sup>[לז]</sup>  
יוחנן <sup>[לח]</sup> באמה של ששה טפחים היה הארון עשוי  
מאן תנא באמה של ששה טפחים ר' מאיר היא  
דתנן <sup>[לח]</sup> מאיר אומר כ"ל האמות היו כל כבינונית ר'  
יהודה אמר אומר ר' יהודה הבנין ששה של כלים משחה

ועל <sup>א</sup> דעתיה דר"מ דו אמר באמה של ו' טפחים היה הארון עשוי ואורכו של ארון ט"ו וארבעה <sup>ב</sup> לוחות היו בו שנים שלמים ושנים שבורים דכתיב <sup>ג</sup> אשר שברת ושמתם בארון הלוחות היו כל אחד וא' ארכו ו' טפחים <sup>ד</sup> רחבו <sup>ה</sup> [שלושה] ששה ותן ארכן של לוחות לאו

## תורה אור השלם

[illegible]

# עשר שופרות פ"ו שקלים

## העדה

**פז.**

## מסורת הש"ס

(א) יומא נב ב, (ב) כריתות ה  
(ג) ויק"ר פ"י וירוש' הור"י  
פ"ג הל"ב וע"י כצלי הוריות יא ב,  
(ד) הוריות יב א, (ה) שס יא ב,  
(ו) מגילה יד א, (ז) הוריות יא ב,  
(ח) ירושלמי סוטה פ"ח הל"ג,  
(ט) כלים פ"יו מ"י, (י) כ"ז יד א,  
(כ) מנחות נ"ט א וע"י במד' פ"ד.

## עין משפט

נר מצוה

ד א מ״ פ״ד מביט הבחירה  
הל״א:  
ה ב מ״ פ״א מכלי המקדש  
הל״ב:  
ו ג מ״ שס הל״א ופ״א  
ממלכת הל״ו והלכה יב:  
ז ד מ״ פ״א מכלי המקדש  
הל״ו:  
ח ה מ״ שס הל״א ופ״א  
ממלכת הלכה יא:  
ט ו מ״ שס ופ״א ממלכת  
הל״ו:  
י ז מ״ פ״ב מביט הבחירה  
הל״ו ופ״א מתמדין הל״ט  
ופ״ב מביט הבחירה הל״ב:

## הגהות הגר"א

[א] שלם בקיריו גרסין:  
[ב] וְגַם פִּירוּטָם לֹא  
הִשְׁתַּחֲוֶה יְהוָה כִּי יִשְׁקֹא  
לְדַלְעִיל דְּחִשִּׁי בְּהִנְגִּנָּן גַּם שְׁמִן  
הַתַּהֲשֵׁה וְחִפֵּי שְׁמִן  
הַתַּהֲשֵׁה: [א] ה"י דְּבִיר ר'  
יִסְדֹּהר ר' יוֹסֵף לוֹמֵר וְכו' וְכו'  
בְּכִירוּתָם ש: [ד] ה"י מֶלֶךְ ג'  
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁמִין מִשְׁתַּחֲוֶה אֲנִי  
גִּדּוֹל כִּי רַבִּי אֶפְרַיִם עַד י' דְּרוֹת  
וְכו' וְלִי מִלֵּי טַעֲמָה אֲנִי  
מִשְׁתַּחֲוֶה לְךָ דְּמוֹת דְּרִיבִי קִטְוִן  
עַל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל שְׂאִי כֻלָּ  
מִשְׁתַּחֲוֶה יְהוָה כִּי בְּבָלָה ש:  
[א] מִלּוֹת מַעֲרִי מִלְּחָמָתָא יְהוָה:  
[ו] אֵלֶּה לִּיג': [ו] ה"י אֶרֶן  
הָאֵן טַפְסִיחֵי וְלִרְבִּין שְׁמִין  
רַחֵם כִּי לְחֻמּוֹת וְלִזְכָּרֵי אֶרֶן  
וְכו' וְהִיג' בִּירוּשָׁלַם פ' בְּתַר  
דְּחִתִּיחַ וְכוּבְלִי ג' (ד)  
בְּתִירוּתָא לִיג' הָאֵן וְחֻמְסֵי  
וְעוּבִין ג' וְעִין ס' בִּפְרִשִּׁי  
וְעִין ט"ז שְׁהוּ מִלְּפָנֵי  
לְפָרִישֵׁי בְּנֵי אֶלְהֻמְדִּין:

## ציון ירושלים

שאל וייראה נמשחו כן הפך.  
וע' ש"מ רמ"ע תפלתו מן הפך.  
ק"צ ש"כ ששול מ"ש ששמן  
המשהה. וכאן נראה מובחר  
המנחה מן הפך. ובק"ע מובחר  
ש' ידוע בשם המצא ארומקטן נמשך  
וע' ד"ש שול ש' כן נמשח מש"ס  
ארומקטן וכן נראה מש"ס  
כרמית ד' ו' וכן תפלתו בששול  
א' סמו' ר' פוקר ר' תשק  
העל' רמ"ע ולשקן מדרש ששול  
נמשח בשפסוקא דל"א. וע'  
פסוקי רמ"ע פ"טו ו' ש"ס  
תחת נמשח בששול מ"ש  
מובחר כן ג"כ וע' ג"ס בנזכר  
ו' א' ע"ש אל יסור שש  
מיהודה. וע' רמב"ן על הכתוב  
ששח וד' ע"פ אל יסור שש  
פסוקא ותפסוקא זוה שש  
דבר נחמד ד' ויאר תהק  
קדקדקוין ש' ששחור כ' כן תכר  
מכות ר' ויחיי ששחמ און  
מוחשין כרסין תלמדין ואם כן  
אל ש' כן תחת מכות תכר  
הכאס וכן רמזו י' ששחל אל  
אלו ראו לכאסו כ' אל מורש  
אל תהק. ששחני כ' כרס  
קושיות וע' תפסוקא ש' כ'.

## גליון הש"ס

[א] עי' ק"ע ועי' ברמ"ס  
ורמב"ן בספר המצות מזהו לר:  
[ב] עי' ק"ע ועי' ברמב"ן על  
המורה פ' יח"ל: [ג] מנח"ל י"ט  
סמן למה שפסק הרמב"ם בר"מ  
לגבי ר"י ועי' בכ"מ פ"ה  
ומתמדין שם משום דר' יוחנן  
סובר ברמ"ם: [ד] עי' תוספות  
מנחות דף קט ע"א ד"ה מלמד:

ורון השי שיצא עמם למלחמה קאלמו : סדק אסור  
במלחמה המכונה מורה עמי שאל לשמה המוט:  
[ וְלֹאִים שֶׁן מִשְׁמַחַת עֲדָרָה עֲדָרָה עֲדָרָה עֲדָרָה עֲדָרָה עֲדָרָה ]  
נתחב לשמרת: וחרגו שוויכו פלטיס אי ש' נלליס  
ישראל דכבי שמינו חלבו מנידו אלנתו יגל  
ארון או קיי וממילא שמיני דעמו נגנו: נגנו: יגל  
אי תודק וכו' ודלו שנה יגלו: ש' חל פלתי  
קדוש בניה. או הכס או קיי אלא גיחו רוא:  
אין אחיו מחויבין אלא למקומו. שאין מוטב בחייו  
יבא ויחבט בליו או ועוד שפחללו קדושת ארץ  
דכדמו לבלל: פיוס שן המשחה וכו'. מדפדק  
עלה לקמן פלטיס יגל ממיני ליה קדוה דלא  
מכרה: ש' שוא אלא וס' ממיני ליה קדוה דלא  
דכדמי: דקמן בשס וקיה בשס לא אחד לא היה  
ארן מ' ודקיה מחיניו דקמן שן ממיני  
אח' ל' דבורה הכבוד או ציאי מ' ממיני  
וחוזה ולוקח ממנו ר' מניס לשמן המשחה וכו':  
אמרינן מנחות מציה עשרין שלל וחוחי וחמרי  
ומחלל חסד: שולקו איני ממיס. שילבו המיס  
השמיים: עולם השם לא יעלו אמו העיקר דשמן  
המנוח אהרן וכו'. דכבי צעט מייס יגל: אחל  
ידם ויחמקם מיהם לרידו דכבי למשחה רב  
למלל כל יד: עטוינ דכבי. דכבי ורסון  
המשח מחיניו מבניו איני קרל ורסון שחמיני  
מבניו מאי המשח אלא הא קמ' לדפי מבניו אי  
נמחו מאי רבי' וסל וסל לא הוה רבי' רבי'  
מן משח דהי' וסל וסל לא הוה רבי' רבי'  
מן משח דהי' וסל וסל לא הוה רבי' רבי'

גניטמירא י"ב כלומר אף לדורות יהיה גניטמירא  
זו: אלף ע"ג ענין. שמשחקן מלכותו סודמא  
מלתא דאי: גיחו. שיש קטן קטן לירושלם  
לא גא גיחו הדגול היות מגן עדן: מפני  
מחלקם שרל דחויסו. דכתיב למען יאריך ימים  
וגו' בקרב ישראל בזמן ששאל בשראל המלכות  
ירושלם ולא בעי ששהיה אבן לא אירע מחלקת לא  
ירושלם ולא בעי ששהיה מלכות: ופריך לא ק  
כפיס וכו'. ואין מנע שיהא טעוין משהיה יורם  
מתי ישראלי הוה: אלף ויהא וכו'. כלומר קרי  
מכאן יהוא מפני יורם ותני יהואחז מפני יהויקים:  
פריך ולא יאשישו וכו'. לשמן תמשהך כדאמר  
לעיל יהואחז ויהויקים. וני יאשישו וכו' ופריך  
קאמר יהואחז מנשה בשמן המשהה: ומשני דהא  
אמרי. וזה אורמית שיהאושן בשמן דפריכל  
משהה ולא בשמן תמשהה אי"י כי"ק כיון דפריכל  
דבשמן מנשה אי"י אין לך הכי להגיה  
הבייחא דאף יהוא בשמן אפרספרון מנשה: אין  
מוסחין דהני מלכין. ואע"פ שאינו דא אלף שן  
תמשהה דהא דא מנחם בשמשהה אפרספרון אין  
מוסחין אורח מלכותו מכלמי שראל דאין מוסחין  
אלא מלכי בית דוד: לא יאשוט משהיה. וכל  
מלכות שאינו לירושלם יגורין לא נחשבים

המשה: וקצו צבאים לא יהיה לבנים היום.  
אחילי למך קח ממנו סב (וכי) אחינן נמשה:  
הוא יחילי יוחנן. בדבריהם היה וזני  
אחיו הכבדו יוחנן השני יהויקים השלישי דקדוה  
הרביעי שלום יוחנן הוא יחילי דקדוה  
ואקדוה שלום שגמלו לאחר יהואש השני דיהווא  
הוא יוחנן: ופירך והא סביב בכבוד יוחנן. ועלי  
אמרין יהויקים הרביעי אחילי שמו שנים: וזני  
נזור נתלמו. שחקך ראשון: רביעי נתלמו.  
שחקך יהואש ואחיו יהויקים ואחיו יענה זני  
ואחיו דקדוה: שידק עליו. ונזכרנו לא הדין  
ואמר לו יהי קדש עליו כל הדין אל מרדכי  
ולכן קרא שמו דקדוה: כל האמות. אחילי של  
כלם היו צבועים דקדוה חלמה נת שש תפסים:  
אחא אחא אחא. צבועה היה שש תפסים:  
למך צבא ושמשו צבאין. דלשר צבית מיוחד  
אחילי דלף צבועות שש צבאין כל לוח רצון  
לשם: ס"ג ורתק שש. סג הוא צבוע:

משנת אליהו

[illegible]

בו של ארון נשתייר שם שלשה מפחים  
תן

7. ויאמר המלך להם קחו עמכם את עבדי אדוניכם  
יה אשר ילו ויהורדכם אתו אל חזון מלכים א א לג  
ק מבין רגליו עד כי יבא שילו ולו יקחת עמיו:  
ו ואתיו ויהיה סור מן המצודה ומיו ושמאלו מל  
בקרבו ישראל: ובריו ז כ 10. ונני אשיחיהו הכבור  
הרביעי שלום: דברי חיים א ז 11. ומלך מלך  
שמו צדקיהו: מלכים ב דו 12. ונעשו ארון עצי שטים  
ולו ואקח ואצמי קמחו: שמוטה ז 13. וברבים על  
חלת ויהי חצי אשר שברת שמוטה בארון: ודברים ז





## מסורת הש"ס

(א) תמיד לא ב מנחות נט ב, (ב) ע"י תמיד לא ב, (ג) יומא כא א, (ד) ע"י פסחים סד ב, (ה) מנחות נח ב, (ו) שם נט א, (ז) שם נח ב, (ח) ועיין בתוס' שם ע"ב ד"ה אחד דכתבו קן בשם הקונטרס,

עין משפט  
נר מצוה

יד א מ"י פ"ה מצית הנצחיה  
הל"ד:  
זו ב מ"י שס פ"ג הלכה טו:  
זו ג מ"י שס פ"ג הלכה טז:  
זו ד מ"י שס הלכה יז:  
זח ה מ"י פרק ה מתמידין הל"ג:

## נוסחת הבבלי

(א) כסף והיו ר"א כו' לית כו':  
(ב) ר"י צר' יהודה כו' ד"ר  
(אלעזר) ר"א צר"ש כו' ודרוס מ"ד  
כו':

## הגהות הגר"א

[illegible]

## גליון הש"ס

[א] ע"י הגהות הגר"א חזל במפרש  
בממזד שס לא נראה בגירסותיו וגם  
המס' במנחות דף טז ע"ב ד"ה  
אחד היה להם הג' שלפנינו:  
[ב] ע"י במס' מנחות דף טז ע"א  
ד"ה תרי שהיה להם גירסא אחרת:

תורה אור השלם

1. מִשָּׂא גִיָּא חִיּוּן מַדָּה לָךְ אִפּוֹא  
בִּי עֲלִית בְּכֶן לַגִּזְלוֹתָ:  
יִשְׁעִיחוּ כֹכ א ב
2. וַיְהִי לִי הַכְּהֵן קֹדֶשׁ בִּי לֹא יִהְיֶה  
שֹׁמֵר בִּי אִם לֹא הִכְּהֵן  
הַמּוֹקֵדִים מִלְּפָנַי ? לֹשׁוֹן לִי  
כֹס יוֹמִים הַקְּלָרוֹת: שְׂבוּאֵל א כֹּא ז
3. וַתִּגַּתַּ לִּי הַשְּׁלֵחָן לָהֶם פְּנִים  
לְפָנַי עֲמִידָה: שְׂמוּתָה כ ל
4. וַיַּעַשׂ שְׁלֵחוֹת עֲשָׂרָה וַיָּבֹא  
בַּהֲדִיל חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַיִּחְשְׁבֶהָ  
מִשְׁמָלָה וַיַּעַשׂ מוֹקֵדִים וְהָבָה מֵאֵת:  
דְּבָרֵי הַיָּמִים ב ד ח
5. וְשִׁמְתָה אֶת הַשְּׁלֵחָן מִדָּח  
לְפָרְכָתָהּ וְאֵת הַמְּנִיעָה נֹכַח הַשְּׁלֵחָן  
עַל צֵלַע הַשְּׁלֵחָן תִּימְנָה וְהַשְּׁלֵחָן  
תַּחַת עַל צֵדָה עֲפָרוֹ:  
שְׂמוּתָה כו כ לה
6. וַיַּעַשׂ שְׁלֵמָה אֶת כָּל הַבְּרִית  
אֲשֶׁר בֵּית ? אֵת מוֹקֵבָה וְהָזִיב אֶת  
הַשְּׁלֵחָן אֲשֶׁר עָלָיו לָחֶם הַפְּנִים  
וְהָבָה: מְלִכִּים ז א מִח
7. וַיַּעַשׂ שְׁלֵמָה אֶת כָּל הַבְּרִית  
אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים וְאֵת מוֹקֵבָה  
וְהָזִיב אֶת הַשְּׁלֵחָנוֹת וְאֵת עֲלִיּוֹתָהּ  
וְהָבָה לָחֶם הַפְּנִים: דְּבָרֵי הַיָּמִים ב ד ט

י"ז: קרבן

ה'חלבה ג' ברתני' על של שיש מניחין אם האברים. אחר הגות מסדרין אותו על כסף. כל שרת מניחין בכל דוקר שלש וששעין כל שרת דמגמג' וסב ביצירותיהם של חזק מונח של שרת מניחין: ששעין בקטל מורדין. דרין דמגמג' אותן של אולם אחד היה של כסף ואחד של זהב על של כסף היו נותנין בכניסתו דלחן עניני מרמיח ומתחמם הלחם וי' לחום שמתעב: ופרין לאן כן מינו וזו אחד מן הכסף וכו'. שרת שגמר חום הלחם עד שעת סילוקו בשבת הגא' א"כ לא היה מתעבב שאלה היו מניחין אותו על שולחן של כסף: אין מורדין מעבש נסים. כלומר אין מורדין על הכסף והם ופרין שלם יתעבב בדרך הטבע: ואם היה של כסף. לקדר בשבת ובחור' היה השובע נזדמן להם לחם להיטח מלקדר עד שבת הבאה או ללחם אפי' שהוא פסול דכל שלא עברה עליו שבעה ימים על השולחן פסול הוא ליתורו לאן להם אפי' לא היה של לחם לערור' כיצום השבת מזה להיטח ההלכה על השולחן שהיה לא יתקלקל עד שבת הבאה מזה פסול הוא משום לית: לפני מחר. שיהי מחרד לפני ה' אפי' שכן פסולין: עשרה שולחנות עשה שומרה. דמכיר ופרין ששולחנות עשרה רגלי: אין מורדין חסד דידוע וכו'. ומניחין אותו מימין והפסח ומשמאל היינו משמאלו על פסח שהפסח היה באמצע ההיכל בכותל מזרחי אין מימין הימני דרום שנקרא ימין ומדרוסו נקרא ימין הצפון נקרא שמאל: אלא. של משה בצלמנו וי' מימינו ותמשה משמאלו וכו'ן בצפון ההיכל: אם השולחן. כלן יחד: עד כלס היה מחרד. פסמיס בזה ופעמיס בזה: מורד מערב היו וסגוני. שהיו רחוב ראשו בזה למורד ואחד למעורר. שהיו רחוב לאורן בזה: כולסון ראון וסגוני. ואיכא למימר על כולם היה מסדר: ומאן שולחן דידום. וה"פ שולחן ארבי ג' אמי' (ומתלה) היה ארבי ששעין ארבי על גשרה שחמרו והיכל כולו היה שלם עשרים ארבי חמשה שהיו

## משנת אליהו

[illegible][illegible][illegible]

**שלושה עשר שופרות פ"ו שקלים**

לחן עד שיעלו הכהנים ובגמרא מפרש למה לא עשו של כסף או של זהב: ועל  
 המדר: **ונוטין להם הפנים כנניסמו**. אחר שנאמר עד שיסדרוהו על השלחן: ועל של  
 זהב מעל השלחן של זהב אין מורידין אותו להניחו בשל כסף: **גבי' חני על של כסף**.  
 ומקום עשירות: **יום קאן של כסף**. לא היה באולם של כסף אלא דתתן במתני' דשל כסף

## ריבב"ז

וְהָיוּ לָהֶם חֲזוֹנוֹת וּנְפִלּוּ וּמָוָה הָיָא  
 חֲזוֹנוֹן מִה לֶךְ אַזְוֹא בִּי  
 מֵאֵלָה עָלֵי הַהוּמִיָּה וְנֹוֹ:  
 וְלַחֲנוּת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ ח' אֵישׁ  
 בְּבֵית הַמַּטְבָּחִים  
 יָיִם יוֹב<sup>א</sup> בַּמַּעֲרֵב הַכֶּבֶשׂ  
 כֹּסֶף עָלֵי שֵׁשׁ שֹׁטֵן  
 כֶּלֶף שֶׁרֶט יוֹב<sup>ב</sup> בְּאוֹלֶם  
 הַבֵּית א' שֶׁל שֵׁשׁ וְא'  
 עֵלֶן לַחֵם הַפָּנִים בְּכִנִּיסָתוֹ  
 קוֹדֶשׁ וְלֹא מוֹרִיד:  
 לְעוֹלָם לַחֵם הַפָּנִים מִמֶּנִּי:  
 וְאִי ור' מִיִּישָׁא וּמִמֶּנִּי  
 (יִצְחָק) ר' יוֹסִי בֶשֶׁם ר'  
 מִגִּנְיָה מִמֵּי בֵּה בֶשֶׁם ר'  
 מִפְּנֵי שְׁהוּא<sup>א</sup> מִזְרֵיתָה  
 הַפָּנִים שֶׁנִּעֲנְשׁוּ בְּבֵית  
 חֵין אוֹתוֹ חוֹם כֶּךְ הָיוּ  
 לְשׁוֹם לַחֵם חֵם כִּיּוֹם  
 אִי אִמֵּר אֵין<sup>א</sup> מוֹכִירִין  
 בִּי לְבֵי (לֵבִי) אִמֵּר לֹא הָיָה  
 לְבֵי הַבֹּאֵה אִמֵּר לוֹן כְּתִיב  
 לִפְנֵי תְמוֹיד לַחֵם פָּנִים  
 שְׁלַחְנוֹת עֲשֵׂה שְׁלֹמֹה  
 שֶׁרָרָה וַיִּנָּח בְּהִיבֵל חֲמִשָּׁה  
 יוֹשֵׁר חֲמִשָּׁה בְּדִירוֹם וְה'  
 שֶׁרֶט אֵלֶּא בִּצְפּוֹן שְׁנֵאמַר  
 צָפּוֹן מִה ת"ל חֲמִשָּׁה  
 חֲמִשָּׁה מִיּוֹן שְׁלַחְנוֹ  
 אֵעֶפְכֵּה<sup>א</sup> לֹא אֵלֶּהָ מִסְדֵּר  
 אִמֵּר<sup>ב</sup> כִּי יִהְיֶה אִשֶּׁר  
 בִּי רַבִּי יִהְיֶה אוֹמֵר

## תקלין חדתינ

ח"ל השמים הסמיכו: מחנ"י ענין דמיון  
 א"ל קצרים: לכוני רגליו וכן הפשוט ונמוט  
 היה שם אלא שלום משמע ויתר נקבע שהיו  
 דמיון עליו ומוטת עד הקצרה וע"י חזית  
 פ"ה דמדות (מחנ"י): על ג"ש  
 הנימוט מסדקין שם האיברים עד שעלום  
 חזית

[illegible][illegible]













קרבן מעות שנמצאו פרק שביעי שקלים חערה כ.

אחד צר נש. אדם אחד הלך לרחוץ בשר בנהר ונפל  
במקומו: חד צר נש. אדם אחד היה מהלך בשוק  
ואמר בשר נצילה הימה נושאת וזרקתו והאי שנקח  
שזו היא קשריהן שקושרין הנודות יחד ויש להן  
ריבב"ן

חלל. מהי זה? ר' יוחנן וכו' אומרים לו לאדם חסות  
שבבילי שמוכה בקרבתה אלל אמר ר' יוחנן  
מאחר שחללנו לה עד שמוסר ומימי שמי  
בדמותו לעולם ואחל לשלמי ומימי דבכל מדי  
ל"ג לנחל הפוקה: ירשמי אמר ר' יוחנן אומר  
ל"ג לנחל ואימול בקדשים אלל אר רוב זכרים  
עולות ואם רוב קבות וצמי שלמיס אר השלמיס  
לחולין ע"י מוס וחזר ועשה ארון עולות ר'  
ישירי אמר כדו תאמר מתי מתי ב"ד על  
המורטות שיקבו עולות קן אומר אמר מתי  
בית דין על האזכות שיקבו עולות אמר ר'  
יוסי לר' עבק אר וזר במתמי אר מין  
האכר מתי ב"ד לר' מרד: **הרלו לפסח**. כגון  
זכר וכן שנה יר ללפס שנה פסח הוא הנתלם  
וספסח לפסח שלמיס יוס ופסח קנול לזכר  
וספסח ועדיין איכא לפסח: נזיר ונאש  
למורט שכן צל אלל על שמיס: **משמיסין**  
**אלל מואלי**. שיביא נכסיה משלו צעל כדחו:  
**בורגן** נכרי שאלה עולמו. גרמיסין בחולין  
פ"ק אר מה מ"ל איש איש מלמד  
שנאכריס נזריס נזריס ונדבות שריאל: ע'  
כסן גדול שמש ספסא מנחם. דהיינו עשירי  
האריסע שלו: קריבס שאל צדור. אומר  
המלכת לדן ק"ר א"ר אבהו ד' מקנות הורא לאורייתא  
משל צדור כיון דחור דמיחלמחל לנכס תמיו  
לדגוב מוירשין כיון דחור דקא פשעי אר  
אחאסא ואלאורייתא: יודוס אומר משל ירשין  
אחאסא וקריבס קריבס. תומא צ"י המלכת  
שלימה שחריט ושלמיס בן העריס ובקומ לזונה  
הבא עס החריטין<sup>(א)</sup> [פליגי אמוראי הסן] ועד  
תמיני תסס הורא שמש וזל מתי כ"ג אחר תססין  
האכר חסא מנחמו קריבס מתי ירשין מ"ל ארסין  
הנשיט תססין מצני עשה אותה יכול קריבס  
חריין מ"ל אותה תסס שלמיס אר חסר דברי  
ר' יודוס ר' שמעון אומר קן עולס חסל  
עולס תסא כלומר משל צדור: **בורגן** על  
המלכו ועל תמיס שיוס כהניס ואחין כן. אמר'  
שבקומן רבס (דף קא) אר שמואל צ"י אלל לקרנ'  
אלל לאיכלה על דאסין [קרקרין] לאיכלת קרענ'  
ומאי איכלה איכלה לחולין ואע"ג דלמר מר  
שאלה אותה שאלכו ענה חסע ותרומה מר  
החטאס תלכל על השועי ויארס טס  
קדשים כצוי ואלל חול לעזריס חולין ותרומה

## תקלין חדתין

ועל העצים שיהו הכתוב  
בצברם שמעולם לא הפכו והחזירו לעצמם; משום  
שלא יהיו מועילין באברהם  
באות משל צבור ב'ר' ופסולות  
הוא מספק את הפסולות  
אמר לבא<sup>א</sup> בדמיתן  
לו לאדם צא ומעול בקדק  
הרוב אם רוב זכרים  
שלמים ואין השלמים באג  
ביד הוא עושה מוציאין

[illegible]

אָר לוי חור ורעלע לנקמו ממון הנכס הא"ל כל אסור לך בשכר וזה שכתב ח"ק ע"פ שמונע ויחטפו ממנו והשליכו בתקנוס אסור ורעלע אכלה: גיאל: נכס שמונע ויחטפו שפך נדוות על שן של פסולת ונכס פקקשים מותרים: נקוטקס: מין קנקן נמלא בצידם הכנסת של

ו' משיגה אספופתיה בגו הנרא ואיגשתה אויל חור בעי מסיבנא אמר ליה בר אסור לך דנא חור שהבא שפך הנרא <sup>[6]</sup> ואיית חורי דנבילה חתוי חד<sup>6</sup> בר נש הוה מהלך בשוקא מעין קופד אטא דייחא והמפתיה מניה ושלקתיה חור בעי מסיבנא <sup>[7]</sup> א"ל רב אסור לך דנא אמר בשכר ביאלה הוות מעינא ושלקתיה ונסבא אחרנא אמר שפך ויקן אתא עובדא קומי ר' יצחק בר"א אמר יחכמון שפייא קיטרהון נקוטקס אשתכח בנישתא דבבלי אתא עובדא קומי רבי דמיה אמר חכמון סקורי<sup>8</sup> עבדתהון גוי<sup>9</sup> צלי אשתכח אספרי גופתא והתירוהו משום דברים משום גיאה ומשום רוב מהלכי דרכים משום מציאה <sup>[10]</sup> המציל מיד הארי מיד הגיים משונת הים משונת הנחר ומאספריא גדולה ומפלמיא גדולה אלו שלו מפני שהבעלים מתייאשין מהן משום דמהלכי דרכים משום שחיתש נכרי ואישתכח דלוי גבית רבנא ערקבא אישתכח בפונקא דלוי תירוהו משום שני דברים משום מציאה <sup>[11]</sup> ומשום דמהלכי דרכים משום מציאה דתני המציל מיד הארי מיד הגולם משונת הים ומשונת הנחר ומפלמיא גדולה ומפלמיא גדולה חור אלו שלו מפני שהבעלים מתייאשין מהן משום רוב מהלכי דרכים משום גבית נכרי ואישתכח מן דר"א בר' יוסף א"ר מנא קומי ר' יוסי ואנן חמיין רבנא מבריוון ליל אין הוולא משכח לא נסבת רבנא יונה אבדך אמר כן אלא אמר הלואי כד נשכח נשכח מן פיוסא ולגוא אפילו כן אשכח לא נסיב:

לכה ג מתני' ג בהמה<sup>ד</sup> שנמצאת מירושלם

ועד מגדל עדר וכדומה לכל  
 ח זכרים עולות נקבות וזכוי שלמים רבי יהודה  
 אמר הראוי לפסחים (ב) לפסחים קודם לרגל ל' יום  
 משונה היו ממשכבין את מוצאיה עד שהוא (מביא)  
 נסכיה חזרו להיות מניחין אותה ובורחין  
 לקינוי ב"ד שיהיו נסכיה באין משל צבור אר"ש<sup>ט</sup>  
 דברים התקינו ב"ד וזה אחד מה "נכרי" שלח  
 לתו מדינת הים ושלח עמה נסכים קריבין משלו  
 לאו מדינת הים משל צבור וכן "גר שמת והניח  
 חים אם יש לו נסכים קריבין משלו ואם לאו  
 יבינן משל צבור ותנאי ב"ד הוא על כה"ג שמת  
 תמא מנחתו קריבה משל צבור רבי יהודה  
 אמר משל יורשין ושלמה היתה קריבה ועל המלח  
 העצים שיהיו הכהנים נאותין בהן "ועל הפרה  
 לא יהו מועילין באפרה ועל הקניין הפסולות שיהיו  
 אות משל צבור (ב) יוסי אומר המספק את הקניין  
 א מספק את הפסולות: (גב) [אמר] הושיעיא רבה  
 מר בריהו ברמייהו שאל רבי יוחנן אומרים  
 לאדם צא ומעול בקדשים אלא הילכו בהן אחר  
 יוב אם רוב זכרים עולות אם רוב נקבות וזכוי  
 שלמים ואין השלמים באין מן הזכרים ומן הנקבות  
 צד הוא עושה מוציאן לחולין וחזר ועושה אותן  
 עולות

צולות. וה"פ 7  
ברית שצדקו

[illegible]

משנת אליהו

[illegible]

ד להקריבו לפסחו כ

[illegible]

(ה) וישלמו ע"ז מ"ז הל"ח, (ז) ע"ז  
ב"מ ע"ז, (א) ש"ז ע"ז ב"מ ע"ז  
ועסקים הספחה ע"ז ע"ז  
(ד) קדושי נה, (ה) מנחות ע"ז  
ז ב"ז ע"ז, (ו) ע"ז קדושי נה  
(ז) דברי רמז מהמבר מעורבין  
ובכ"ז ומסעי דבכל מידר דלכא  
לספוקה ממפקין בנזן א"ס הוא  
וכן נזן שנה ו"ש לפק שנה ש"ס  
הוא וכו' ע"ז שמיזן ואכ"י  
לעל"ה וישלמו וכו' ע"ז מיוז  
ש"ס מנזן ב"ד א"ן או מוד  
ע"ז לזין ע"ז מהשנה  
ממשקין א"ז מנזלים וכו', (ח) כ"ל  
א"ס כריהם ש"ס קמ"ס או דגני  
בקומן א"ס,

עין משפט  
נר מצוה

**יב** א מ״י פקד ו מגזילה הלכה  
**ג** טושי״ע ח״מ סימן רנט  
 טק״ז:  
**יג** ב מ״י פקד ל משחט״ה  
 הלכ״י טושי״ע י״ד סימן א  
 טק״ז:  
**יד** ג מ״י פקד ו פסחמ״ק  
 הלכ״י:  
**טו** ד מ״י פקד ו ממעט״ק  
 הלכ״י ופ״ד משקל״ס  
 הלכ״י:  
**טז** ה מ״י פקד ו משקל״ס  
 הלכ״י:  
**יז** ו מ״י פקד ו מתמידין  
 הלכ״י:  
**יח** ז מ״י פקד ו ממשיל״ה  
 הלכ״י:  
**יט** ח מ״י שס פ״ב הלכה ה:  
**כ** ט מ״י פ״ב מכלי המקדש  
 הלכ״י:

## נוסחת הבבלי

(א) וחטפתה נמייה וטלקתה  
חזר אלז בעי מקצינה כ' יהוא  
תחותיה גיזי שטף כ' נקומא  
(כ) קא) אישכתה צכנישתא דכולי  
כ' דתי ר"ש צ"א כ' א"ר מונא  
קומי דר' ואנא חמוי כ':  
(ב) מציא נקיס כ':

## הגהות הנר"א

[illegible]

ציון ירושלים

ועל הקינן הפסול. עי'  
תו"ט ובמסופות שם ובמחכ"ת  
אישתמיטתיה ש"ס ערוך סוטה  
דף ה ואמרי לאתון וקיימין  
אקורבניא וכ"כ הרמב"ם

## גליון הש"ס

[נא] ע"י תוספות חולין דף לה  
ע"צ ד"ה אסקין וז"ע: [ב] ע"י  
תוס' ב"מ דף כד: ד"ה אלא  
תוס' ברכות"א בתיב"א בית ד'  
שער ב': [א] ע"י ק"ע והמנא  
מותר להקריבו לפסחו כן הוא  
לשון הרע"ב והיו שמוכרו  
לעלמא ועי' בתיב"א וז"ע ד"ה  
אין מכר אלא הולאת הדבר  
מכרות לרשות ע"י בטוי חור"מ  
ק"ס ושו"מ מהר"ש ח"א  
א"כ נא משועבד בזה. ונראה שיהיו  
ומשכיות מתעוררות ההקדש דיון:









קרבו

# כל הרוקין פרק שמיני שקלים

## העדה

**כב.**

## מסורת הש"ס

(א) ירושלמי מע"פ ח"ה ע"ה  
 פסח"י פ"ה הל"ו, (ב) סוכה נד ב,  
 (ג) בצבורות נג א, (ד) תוספתא פרק  
 ג הל"ב, (ה) ירושלמי סוכה פ"ה  
 הל"ו, (ו) סוכה נד ב, (ז) כרימות ט  
 א, (ח) יומא קא ו' ע"ה, (ט) ז"ל  
 והיינו שיש לו טהרה בצטיה קרינן  
 ציה והנפש וכו' וכו' צרפ"ש שם,

עין משפט  
נר מצוה

בר מצוה

**יב** א מיי פקח י"ט מספח'ן  
ה'לוי:  
**יג** ב מיי פקח ו' מתמדין  
ה'לוי:  
**יד** ג מיי פקח א משקלים  
ה'לוי:  
**טו** ד מיי פקח ג מבכורות  
ה'לוי:  
**טז** ה מיי פקח א מתרומות  
ה'לוי:  
**יז** ו מיי פקח ו' מבכורות  
ה'לוי:  
**יח** ז מיי שם פ"ט הלכה ב:  
**יט** ח מיי פקח ו' מתמדין  
ה'לוי:  
**כ** ט מיי שם ה'לוי:  
**כא** י מיי שם פ"ט הלכה ב:  
**כב** כ מיי פקח י"ט מאסורי  
ביאה הלכה א:

## נוסחת הבבלי

עליו ג' מאות כור ר"י בר אבין  
בשם שמואל נחמאל: (א) בגין  
דר"ע דר"ע אמר בר' בגין דר"ש  
דר"ש אמר בר' (ב) בצמורה  
מוספין בר' בצמורה וש"ר בר'  
ינחמין מתחא כרכוב בר' מלמטה  
בר': (ג) מימר מוספין ר"ח קודם  
בר' (ד) אמרין הקדש עבר בר'  
קומי רבין בר' זון הכלל בר' ישנה  
היא אכל לגבי בר' ה"ל כר"י:

## הגהות הגר"א

[א] ה"י מאלו ומשקל של  
מזרע חן מביאין לו מחמת.  
ה"י בוג דלרש' ארלונ ומחמת  
של מזרע חן מביאין לו מחמת  
ה"י בוג מנעמח חוף חף בוג  
ה"י המעמח דרננן חף בוג  
לפנס ור"ש זה לא נאמח מקונו  
והוא ר"ש נעמחי חיל  
דקס"ק דל"ס דקס"ק  
אומח ר"ש שאין זכות וגד'  
ויזלזת ונכסח לרס חס ה"י  
וה"י ומוחל כולח ח"ה ה"י  
במזרע ארלונ של נעמח  
חמו. ור' הספרי משתלח  
נעמח הוא דל"ס חף בוג  
העומח בפנס ירף בחוף  
חמו' שרע טילה חמו ומשקל  
חמו שומע ח"ה [א] לו ח"ה  
הוא עוש ור' עד דרס ח"ה  
ח"ה יאן חר לבקור ח"ה חספת  
ח"ה חספת ח"ה [א] ח"ה  
גרסי' ח"ה הוא עושח שחט  
מוסיף שח וחמו ח"ה ח"ה  
ח"ה ח"ה ח"ה ח"ה ח"ה ח"ה  
[ד] ולא מביאין ח"ה ח"ה  
ומשקל ח"ה ח"ה ח"ה ח"ה ח"ה  
ח"ה ח"ה ח"ה ח"ה ח"ה ח"ה

ציון ירושלים

דר"ש אמר מאכלו ומשקו  
של מצורע משתלחין חוץ  
לשלוש מחנות. לא ראיתי מחנה  
זאת אבל בהגהת הגאון מהר"א  
הגיה בזה ע"ש: פליק

## גליון הש"ס

[א] עי' במלמ"ל פ"ו ממעה"ק

**יִשְׂרָאֵל בְּפִנִּי:** לָכוּן דְּטִירוּר מְדֹאָרִימָא אִפִּי נְטִמָּא אֲדֹרִימָא טַמְא אִין לִבְנִינִי לְעִזּוּר הֶאֱוִיל וְלֹא הִיא אִי"ל אִין פִּלְפִּלֹן חֲכָמִים בְּדַבְרִי רַ"י דְּוֹדָא קִשִּׁי אִלָּא אִין יִשְׂרָאֵל בְּחֹךְ אֶבֶן בּוֹלֵר טַמְאָא שְׁטִיפְתּוּ בְּפִנִּי מִיּוֹן דְּמַדְבְּרִיָּהּ הִוא יִשְׂרָאֵל בְּפִנִּי שְׁטִיפְתּוּ בְּקִדְשׁ: גִּיּוֹן דְּרַ"ש וכו'. כְּשֶׁבִיל לֹא דְלִמֵּר ר' שְׁמֻעֵל דְּמַשְׁתָּחִין אִפִּי אוֹכְלִין טַמְאִין לְחֹךְ הֶלֶךְ לֹא מֵהַ שְׁטִימָא בְּחֹךְ אִין מִצְבִּיָּאן אֲרוּמֵי לְפָנִים:

החלה ד' מהנ"י מהלי הכנסה ולמטה  
במעבר הכהים אורחם כפיים  
בצדדי הממד להקטנם אל היו מעלים אורם  
כפעם אחת אלל נומים אותם על הכנסה ויחלם  
לנשמת הנוים לקרוא את שמע ואחר כך חוררין  
ומתקרבין לקרובם אל"ה המזנס הכנסה ארר"ל  
תחת ומתחיל ולמטה נומין אותם ויחלם הכנסה ט"ז  
אחיה ובתחיל של ד' ממרד היו נומים אומן: ואל  
ראש חרש על כרובים המזנס. בגמולא מפרס:  
אזנס אורח אלל כפי הממד שקלים משור ארר"ל  
קרבן יניהו וכיון שאין קרבן אין שקלים וצבורים  
דמכיר שמים צבור אדמקמן קרבן ציה ארר"ל  
בזמן שיש ציה ציבורים אין ציה ציבורים:  
אלא מעשר דגן וכו'. ויהגין כפי הדין דקדושת  
האדן אל ציה: ששקל כנסה. ריך להפריש  
העשרים: סמקדש שקלים וציבורים. בזמן הזה:  
ציבורים אין קדש. דמכיר כבו כהדילי מוסר  
א' אין שם ציבורים חל עליהם שלל כפי הדין:  
גב' י' קודש. בהקדשקן אם שמיון לפניו:  
חילוני קדש יימיו. כלומר כחול ורלחיו  
דרי"י מהל: שיו של ר"ח קודש. וסבד רי"י  
ד"ה קרבן ר"ח קודש: א"ר יוסי. שמי המס  
לכך שיר של קודש דרל לפתנס שהוא ר"ח  
אדקן קדש שנת קודש לר"ח: אל שקלים קדשי.  
מורה ר"ח אל אומן ציבורים קדש שכן קדש:  
רוב צו"ס סוס. אל"ה דליכא מקדש דרין שיפרס  
אדקן דיר לקויל דלכסנהה ביה יצא קן דבר  
לרין קרבן ובפסחוס מרובע אל מני להפריש דאין  
מנין קן פסחוס מרובע: פסחוס סמקל. כמייל היה  
אומן ואין מחמימן. דמסר אורח ק"ח דמכיר אל  
חרס קדש וגו': הכנסה טעקד. דלל ימי ציה  
לדי מקלה: ויטל מפה מחילוני. ברעש: עבר  
וקפידס. וסוס שיהיה קדש: סלל. גבי קן של  
ג' אל אומן אם עבר וקדשקן וסלל גבי

ז מקום הילוך רגלי כהנים מוספי  
שבת ומוספי ר"ח מוספי ר"ח קודמין  
ר"ח ב"שירו של ר"ח קודם א"ר ויסה  
לפרסמו ולהודיע שהוא ר"ח [בכיד  
ל"ח ברם הוא מוספי שבת ומוספי  
קודם את חבירו: <sup>[2]</sup>שקלים וביכורים  
רבי ששמעון בן אלז ובין אלז לא  
כסף אר"ש ביטלה ר' יוחנן בן זכאי  
מקדישין ולא מעריכין ולא מחתרימין  
מקדישין ולא העריך את התרים [ואו  
יה הדלת והיא מתה מאליה והמעות  
שלח רבן יוחנן בן זכאי מפני התקלה  
ר"י"א בעי קומי רבי יוסי האבא את  
אמר

בזמון והמעשר יאכלוהו בעלים: **המקדיש שקלים**  
 "ש"ש בן יהודה אומר משום ר"ש בין אלו ובין אלו  
 יש התקלה מפי מה אמרו שקלים אינם והבגדים  
 ראשיהם צבירי ארדמחן צביא בית ה' אלהיך  
 ר' עשהי' ב' בטעם מה מפי התקלה פ' הבר  
 יעם מה אבותיכם לא נכנסו לצבית אלא בגד  
 היינו דינר דרפראשית לעיל עמוד צו ביום  
 מומין אות: ושל ר"ח על כרובו המוצא. גמ' מפרש:  
 לנזק קרבן מניה ובשאלו קרבן אין שקלים: ויבדוק.  
 ה' אלהיך מומן שיש ב' בית י' כ' ביצורים כ': מעשר

[illegible]

נִטְמָא דְבַלָּא הַטּוּמְאָה אִין לְהַשְׁתּוּת עַד שֶׁמֶשֶׁק אֵלָּא יוֹאֲלָנָה מִיד שְׂרִיפְתָּהּ עַד  
אֵל. הֵיטָּן שֶׁנִּטְמָא דְבַלָּא הַטּוּמְאָה דְרִבֵּן; וְזוֹ הוּא לֹא דְבַר טוֹרֵם. כְּתִיבָהּ וַיּוֹן לֹד  
ר' יוֹסֶטֶן דְּלִי' יוֹסֶטֶן לִ"ק דְּבַלָּא הַטּוּמְאָה חֲמִירָא כְּבֹל מוֹלֵד הַטּוּמְאָה הִקְיָלוּ  
עֵינֵינוּ שֶׁל רַ"ע דְּקֹאֲרַם מִקּוֹם טוּמְאָתוֹ עַס שְׂרִיפְתּוֹ הִ"ז קֹאֲרַמִּי דִּ"ש דְּבַלָּא הַטּוּמְאָה

ר"א אומר שנטמא באב הטומאה בין בפנים בין בחוץ שרף בחוץ שנטמא בולד הטומאה בין בחוץ בין בפנים ישרף כפנים ר"א אומר מקום טומאתו שם שריפתו: (גמ' ברא) קפרא אמר אב הטומאה דבר תורה ולד הטומאה מדבריהם ר' יוחנן אמר בין זה בין זה דבר תורה וקשיא דר' יוחנן על דבית שמאי דבית שמאי אומרים הכל ישרף בפנים חוץ משנטמא באב הטומאה בחוץ מה בין אב הטומאה בחוץ מה בין אב הטומאה בחוץ זה לא דבר תורה הוא ואפילו על דבית הלל לא מקשייא דב"ה אמר הכל ישרף בחוץ חוץ מה שנטמא בולד הטומאה בפנים מה בין ולד הטומאה בפנים מה בין אב הטומאה בפנים זה וזה לא דבר תורה הוא לא חוץ בה רבנן אלא על דבר קפרא וקשיא דבר קפרא על דבית שמאי דבית שמאי אומרים הכל ישרף בפנים חוץ משנטמא באב הטומאה בחוץ מה בין אב הטומאה בין בחוץ בין בפנים זה וזה לא ד"ה הוא (א) בגין דר"ע אמר מקום טומאתו שם תהא שריפתו ואפילו על דבית הלל לא מקשייא דב"ה אמר הכל ישרף בחוץ חוץ משנטמא בולד הטומאה בפנים מה בין ולד הטומאה בין בפנים בין בחוץ זה וזה לא מדבריהם הוא בגין דר"ש אמר (א) מאכלו ומשקו של מצורע משתלחין חוץ לשלש מחנות: הלכה ד מתני' א"יבירי תמיד ניתני מחצית כבש ולחמה (ג) (במזרח)

במערב של מוספין ניתנין מחצי כבש ולמטה  
(במערב) במזרח של ראשי חדשים ניתנין על כרכוב  
המזבח (למטה) מלמעלה<sup>2</sup> השקלים י' וביכורים אינן  
נוהגין אלא בפני הבית אבל<sup>3</sup> מעשר דגן ומועשר  
בתהם י' וביכורות נותנין בן בפני הבית ובין שלא  
בפני הבית המקדש שקלים וביכורים הרי זה קודש  
ר"ש אומר האומר ביכורים קודש אינן קודש;  
גמ'<sup>4</sup> איהו<sup>5</sup> כרכוב המזבח אמה בין קרן לל  
שבת מוספי ר"ח מן קודם ר' ירמיה שבת (2) מוס  
חיליה דר' ירמיה מן הדא שירוי<sup>6</sup> של שבת ושירוי ש  
שנייא איהו תמן דאמר ר' חייא בשם רבי יוחנן כדר  
היה עושה שוחט מוספי שבת ואומר עליהן שירוי ע  
ר"ח 'מוספי שבת קודמין על שם כל התדיר מחביר  
וכו'; הא שקלים קדשו רבי שמעון בן יהודה מש  
קדשו טני'<sup>7</sup> גר בזמן הזה צריך להביא קינו רביעיו  
מפני התקלה מהו מפני התקלה כהרה דתני'<sup>8</sup>  
ולא מגביהין תרומות ומעשרות בזמן הזה ואם  
הגביה הכסות תשרף בהמה תיעקר כיצד נועל בכ  
יכלו לים המלח: עבר והקדיש מן מה דאמר ר"ש נ  
הדא אמרה עבר והקדיש קדשו רבי יודה ענר

## תקלין חדתינ

[illegible]

דאזיט זיך תרמי טומאמו צפנים וקילא טומאמו אצל  
 בחור יש לקיים בו שריפתו בקדש: גמ' וזר הטומא  
 פסולו בקדוש: לא הוה רבנן. לא פפלו חכמים בדבר  
 דדברי בר קפרא דקדקו: ומשני בגין דר"ע. בשביל ט

**רייב"ן**

והטאו ציוס השביעי כל היכא דקרינא זי  
והטאו דלראו לחטיו (מי שגאלו לחטיו דראו)  
לנצילנא דקרינא זיה והנפש הנוגעת בו תטמא  
וכל הלא דלע קרינא זיה והטאו לא קרינא  
זיה והנפש הנוגעת יטמא לאפוקי כלי חרס  
ואוכלין ומשקין והאלו ואין להם כשרה במהרה  
זאג נעשין אל הטומאה כפיש"ר בסוף עירובין:  
ישרף פנימ. במקום שזריפין פסל פסולי יר  
מנא בפסחוס פ"ב דף דך [דף דך] ר"ש אומר בקדש  
באט תשרף יומד עד חטאת ששריפה בקדש  
זאג ו' לא ח' כלל דלגד פסולי ק"ק ואימורי  
קדשים קלים מניין מ"ל כל בקדש באט שרף  
ואימוריין פכר טבול ויס מ"ר ג' בית הדשנין  
הן א' קדשים קלים וכו' : הוה שריפנא פסל קדש הטומאה  
בחוץ. שלא ישרפוס בפנים דהואיל ויאל יאל : ב"ה  
אומרי ישרף בכל בחוץ. ואל דמנא לעיל פסולי  
קדשי קדשים שריפין בפנים בשרא פסוליין כגון  
הן הויאל והשחטן כן. לומנא ומוחן לקומנא  
ויבואל צו אלל פסול טומאה לא וצירושלמי  
מקשה פ' ב"ש צ"ן צ"ן ארי וידי' לא דבר  
טומאה הוא פ"י בן שנטמא באט הטומאה זיה  
שנטמא בזה הטומאה טומאה לא דלוריאה  
ואמאי מחלקין בין נטמא באט הטומאה לנטמא  
בזה הטומאה : בתנא' ר' אליעזר אומר באט  
הטומאה. דחמירא טומאהו כשרא בחוץ בולל  
הטומאה קדילא טומאהו כשרא בפנים ושורפה  
ור' עקיבא סבר מקום טומאהו שם מהא שריפתו  
בין שנטמא באט הטומאה בין שנטמא בזה  
הטומאה ישרף בפנים : בתנא' ארי טמיד  
נפנין מחאי כבש ולמטא במצרב כשולקין  
אזריס מציה המצבאיים מניחין האזריס כבש  
דמתן כפ"ר דימאע הפייס ששני מי שחטן מי ורוק  
זי מעלה אזריס לבשנא וזאג כפייס הפייס  
הדיעבי מי מעלה אזריס זון כבש לנצוט  
מוספין נימנן מחאי כבש ולמטא במצורה  
היכריבא בעלמא וכל ראשי שריפין ומנין עד כרכוב  
השחטא ופוסק במסכת סוכה דף ק"ה א"ר יוחנן  
לרע דהוצנע דר"ה חומנו : פקילוס והבדוריס  
אין טוגין אלל פניי פייס. לפי שהשקלין נעשין  
לנורח ממדיין ומוספין ובדורין שזן הנה לפי  
המוצנע דכרביי והניחו וזאג מוצה ר' ועכשי  
אין מוצנע ממנא דן דהיטוי מעשר שזן וטוגין  
אפילו בזמן הזה וארין להעלות לירושלים כדאיסא  
בבבילא פ"ק במעשה פ"ר אליעזר שהיה [זן] כרס  
רבעו והפקירו לעניים מער שלא היה יכול לשלם  
הוא ומונא לעניים זון שילויכורו שם וכו' רבעו  
ומעשר שזן דין שזן דילפין קודש קודש ממעשר  
ומנוח' לר' ארי שריפאל דמנא במצורה כפ"ר ר'  
מחא אומר ויכל נכסא דמנא שזן שזן חזיוהי

לירושלים ודן הוא בכור טעון הפלח מקום זה  
ונצורים היו זו קודם. בכורים ירקבו ואקלים יגמור  
לא קדשו. מניח בתוספתא צ"פ בתרא קינו של  
אלה פנים בית פנים של אין תורמין מן הישנה  
ל זמן שיש כל בית איך בבורין אין בית אין צ  
שתמיר בזמן בית היה נרץ להביא קרבן דוקר  
וטצילה והנאלח דמים כל הם לא יכנסו לל

צה"ט אין להסות הטומאה בפנים עד ששקף א  
פנים. דכין דטבור מדאורייתא אפי' נטמא בנחוי י  
תורמ ד"ה אף הטומאה לא נדרגמין מצינטי. ג  
הטומאה אכלל הטומאה היינו בדרגמין נדרגמין  
ומתאכלל על שאין אורל נעשה אף הטומאה ורגנ  
משקש וזכר שכן אף הטומאה נחוי וקרוי ומי  
דרגמין זו ומדאורייתא לא היא אפילו אף הטומאה  
אף הטומאה לרעמית איהי דכל אף הטומאה  
דרגמין בזמן מעט נעט נעטרה ודן הפס ודן  
היטו שנגע הפסר בכל נעט משקש וזכר שזאח  
שכלל שזאח רשעון לטומאה אף נגע צדכל שזאח  
אין וכל הטומאה איהי היא וטמא לבי' הפס  
כלל מן קדש: לא אוו צד ברג. לא ו  
אמר דבר קשה: לא מן אלה אין כל בורין. ו  
קושטא דקדמא פסחא צד פסח' כ' קושין אכל י  
וטעמיה ודן הטומאה משום דהו' טבור  
יפך פנים מקום קושטא: לא וד"ה צ"ה וד"ה  
מציין לא מחטם. וקדמין ונעטמא בנחוי אף בולג  
ור"ה אף לא מציין מחטם. ונעטמא בנחוי אף  
אמר כסא שאין וזות וזות וזות נעטמא בנחוי  
אין וזות בנדרמא קושין וטעמיה לא נעטמא מחט  
כ' אף דנין טומאה פנים שכן בנחוי איהי וזות  
מציין מחטם ונעטמא בנחוי אף בולג  
מציין מחטם ונעטמא בנחוי אף בולג  
מציין מחטם ונעטמא בנחוי אף בולג

## כל הרוקין פרק שמיני שקלים

(א) אגל

### עין משפט

### נר מצוה

בג א מיי' פרק ח מערבין הל"ח ט:
בד ב מיי' טס פ"ו הלכה טז:

### הגהות הגר"א

[א] ה"ג א"ל תמן אין מקדש וינית עד שיבנה בה"מ שמה יבנה הבית בראשון ותמרט תרומת הלש"כ מן הסדש בומה גא' בניסן והכא מחי' אית לך רב המנונא ורב אדא בר אבהה בשם רב הלכה כר' שמעון כל"ל והשאר שניתי' נמחק וה"פ תמן אין מקדש ולהכי בשקלים

לא קדשי דעיקר טעם דאין להקדיש שקלים בזמן הזה משום שאין מקדש ולא חל שם הקדש עליה כלל דלף אם יבנה בית המקדש חיישינן שלא יבואו להקדש וחוה דקדמאר וינית עד כו' שמה יבנה הבית בראשון ויניו כמחלתה כמ"ס ויהי בחדש הראשון כו' הוקם המשכן ותמרט תרומת הלשכה מן החדש ולא יהיה ראווי שקליו שהקדיש כלל דהוי' לה ישנה ולא משום תקלה דלף אם יבנה בית המקדש כה"ג לא יקדש ולכן לא חל וסבי' איתא בתוספתא פרק בתרלא דמחילתין טעמא דאין שקלים נוהגים בזמן הזה משום תרומה ישנה משא"כ הכא בריבועית כסף דגר' דהקדש חל עליה דכשיבנה בית המקדש ראווי רובע דייגר' שול' לקרבן כח דנעולה רבי' ויחמן בן זכאי מפני תקלה להקדישו לבתמלה ולא אחי טעמא דתקלה ומפקיע' לשם הקדש ממנו. וזכרסת הספרים משונושים והקדשות אחרים מאל' דכר' שמייבו הכא: **פלגה כרבי שמעון**. דמנתי' דניסורים לא קדשי ושקלים קדשי וכן קיטו של גר' קדשו:

שקלים את אמר לא קדשו ולר"ש בן יהודה דלעיל פריך: א"ל סמן. גבי שקלים אין מקדישין לבתמלה דה"ל מתרומה ישנה שמה יעבור השנה ומתקנת חכמים דלפ"י בדיעבד לא קדשי: ה"ג אחי ישנה היא לגבי הקדשות אחרים וקיטו של גר' א"ל שיהיה מן הסדש. הלכך אם הקדיש קדוש בדיעבד: ופריך וינית עד שיבנה בה"מ. גם בשקלים ינית עד בנין בהמ"ק ותהיה חדשה ומשני שמה יבנה הבית כבדראשונה. בניסן ותמרט התרומה או ומה שגדר ככר ה"ל ישנה: וסנא. גבי קיטו של גר' מה אית' לך למיחש הלכך קדוש:

הדרן עלך פרק כל הרוקין
וסליקא לה מסכת שקלים

אמר קדשו והכא את אמר לא קדשו א"ל ואיתמן לכך אין "מקדישין לבתמלה לפי שמצוה להקריב מתרומה חדשה והיאך ה"ל ישנה והכא מאי אית לך למימר האי ישנה היא <sup>א</sup>לגבי הקדשות אחרים וקיטו של גר' אינו צריך חדשה ואם הקדיש קדוש יבנה שמה יבנה הבית כבדראשונה ותתרט תרומת הלשכה

מן החדשה בזמנה באחד בניסן והכא מאי אית לך רב המנונא ורב אדא בר אבהה בשם רב יהלכה כר"ש (רב אדא ורב המנונא רב אדא בר אחוה בשם רב הלכה כר"ש):

### הדרן עלך פרק כל הרוקין וסליקא לה מסכת שקלים

קדשי דעיקר טעם דאין להקדיש שקלים בזמן הזה משום שאין מקדש ולא חל שם הקדש עליה כלל דלף אם יבנה בית המקדש חיישינן שלא יבואו להקדש וחוה דקדמאר וינית עד כו' שמה יבנה הבית בראשון ויניו כמחלתה כמ"ס ויהי בחדש הראשון כו' הוקם המשכן ותמרט תרומת הלשכה מן החדש ולא יהיה ראווי שקליו שהקדיש כלל דהוי' לה ישנה ולא משום תקלה דלף אם יבנה בית המקדש כה"ג לא יקדש ולכן לא חל וסבי' איתא בתוספתא פרק בתרלא דמחילתין טעמא דאין שקלים נוהגים בזמן הזה משום תרומה ישנה משא"כ הכא בריבועית כסף דגר' דהקדש חל עליה דכשיבנה בית המקדש ראווי רובע דייגר' שול' לקרבן כח דנעולה רבי' ויחמן בן זכאי מפני תקלה להקדישו לבתמלה ולא אחי טעמא דתקלה ומפקיע' לשם הקדש ממנו. וזכרסת הספרים משונושים והקדשות אחרים מאל' דכר' שמייבו הכא: **פלגה כרבי שמעון**. דמנתי' דניסורים לא קדשי ושקלים קדשי וכן קיטו של גר' קדשו:

פליק לה מסכת שקלים בעור המרהם על אוכליהם:

לא קדשי דעיקר טעם דאין להקדיש שקלים בזמן הזה משום שאין מקדש ולא חל שם הקדש עליה כלל דלף אם יבנה בהמ"ק חיישינן שלא יבואו להקדש וחוה דקדמאר וינית עד וכו' שמה יבנה הבית בראשון ויניו כחדש ניסן בתמלתה כמ"ס ויהי בחדש הראשון וכו' הוקם המשכן ותמרט תרומת הלשכה מן החדש ולא יהיה ראווי שקליו שהקדיש כלל דהוי' לה ישנה ולא משום תקלה דמחילתין טעמא דאין שקלים נוהגים בזמן הזה משום תרומה ישנה משא"כ הכא בריבועית כסף דתקלה ומפקיע' לשם הקדש ממנו. וזכרסת הספרים משונושים והקדשות אחרים מאל' דכר' שמייבו הכא: **פליק** לה מסכת שקלים בעור המרהם על אוכליהם:

### אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

הִדְרִין עַלְךָ מִסֻּכַּת שְׁקָלִים וְהִדְרִירְךָ עֲלֶיךָ. דַּעְתֶּךָן עַלְךָ מִסֻּכַּת שְׁקָלִים וְדַעְתֶּךָן עֲלֶיךָ. לֹא נִתְנָשִׁי מִיֵּנְךָ מִסֻּכַּת שְׁקָלִים וְלֹא נִתְנָשִׁי מִיֵּינֶן לֹא בַּעֲלָמָא הִדִּין וְלֹא בַּעֲלָמָא דְאַתִּי:

יאמר בן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא תוֹרָתְךָ אֲמֻנוֹתֵנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּתְהֵא עֲמֻנוּ לְעוֹלָם הַבָּא. חֲנִינָא בְּרַ פָּפֵא רָמִי בְּרַ פָּפֵא נַחְמֵן בְּרַ פָּפֵא אַחֲאִי בְּרַ פָּפֵא אַבָּא מָרִי בְּרַ פָּפֵא רַפְרָם בְּרַ פָּפֵא רָכִישׁ בְּרַ פָּפֵא סוֹרַחֵב בְּרַ פָּפֵא אֲדָא בְּרַ פָּפֵא דָּרוּ בְּרַ פָּפֵא:

הַעֲרַב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפּוּיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנַהֲיֶה בָּלָנוּ אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ: מֵאוֹיְבֵי תַּחְבֻּמֵּנִי מִצּוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: יְהִי לְבִי תָמִים בַּחֲקִיךָ לִמְעַן לֹא אֲבוּשׁ: לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיֵּיתֵנִי: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ לְמַדְנִי חֲקִיךָ: אָמֵן אָמֵן אָמֵן סֵלָה וְעַד:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁשְׁמָתָ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְבָּר שֶׁלֹּא שְׁמָתָ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שְׁאֲנוּ מְשֻׁכִּימִים וְהֵם מְשֻׁכִּימִים. אָנוּ מְשֻׁכִּימִים לְדַבְּרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשֻׁכִּימִים לְדַבְּרִים בְּטָלִים. אָנוּ עֹמְלִים וְהֵם עֹמְלִים. אָנוּ עֹמְלִים וּמִקְבָּלִים שָׂכָר וְהֵם עֹמְלִים וְאֵינָן מִקְבָּלִים שָׂכָר. אָנוּ רָצִים וְהֵם רָצִים. אָנוּ רָצִים לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא וְהֵם רָצִים לְבָאָר שַׁחַת. שְׁנֵאֲמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תוֹרִידֶם לְבָאָר שַׁחַת אֲנֹשִׁי דְמִים וּמִרְמָה לֹא יַחֲצוּ יְמִידֵהֶם וְאֵנִי אֲבֹטַח בָּךְ:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי כָשֶׁם שֶׁעֲזַרְתָּנִי לְסִים מִסֻּכַּת שְׁקָלִים בֶּן תַּעֲזֹרְנִי לְהַתְּחִיל מִסֻּכְּתוֹת וּסְפָרִים אַחֲרִים וּלְסִימָם לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקִים אֶת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וְזִכּוֹת כָּל הַתְּנָאִים וְאִמּוּרָאִים וְתַלְמִידֵי חֻכְמִים יַעֲמּוּד לִי וּלְזֹרְעֵי שְׁלֹא תִּמּוּשׁ הַתּוֹרָה מִפִּי וּמִפִּי זֹרְעִי וְזֹרְעִי עַד עוֹלָם. וְתַתְּקִים בִּי בְּהַתְּהַלֵּכְךָ תִּנְחָה אוֹתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ וְהִקְיִצוֹת הִיא תִּשְׁחִיחֶךָ. כִּי בִי יָרְבוּ יְמִיךָ וְיֻסִּיפוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים: אוֹרְךָ יָמִים בִּימִינָה בְּשִׁמְאֻלָּה עֶשֶׂר וּכְבוֹד: יְיָ עֹז לַעֲמּוֹ יִתֵּן יְיָ יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בִּשְׁלוֹם:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בַּעֲלָמָא דְהוּא עֲתִיד לְאַתְּחַדְתָּא, וְלֹאֲחֲזִיא מִתֵּיא, וְלֹאֲסָקָא לַחַיִּי עֲלָמָא, וּלְמַבְנָא קִרְתָּא דִּירוּשָׁלַם, וּלְשִׁכְלָל הִיכְלִיָּה בְּגוּזָה, וּלְמַעְקָר פּוֹלְחָנָא נוֹכְרָאָה מֵאַרְעָא, וּלְאַתְבָּא פּוֹלְחָנָא דְשִׁמְיָא לְאַתְרֵיהּ, וְיִמְלִיךָ קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתֵיהּ וְיִקְרִיָּה, וְיִצְמַח פְּרָקְנָה וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחֵיכּוֹן וּבִיּוֹמִיכוֹן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלָם וּלְעֻלְמֵי עֲלָמֵיא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשָּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלָּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא דְאַמִּירָן בַּעֲלָמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן: עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מֵאן דַּעֲסָקִין בְּאוּרִיתָא, דִּי בְּאַתְרָא (קְדִישָׁא) הָדִין וְדִי בְכָל אַתְר וְאַתְר, יְהֵא לַהוֹן וּלְכוּן שְׁלָמָא רַבָּא חֲנָא וְחֻסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיִּי אֲרִיכִי וּמִזּוּנֵי רוּיְחִי וּפְרָקְנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל: וְאִמְרוּ אָמֵן:

(\* פ"י הגון על זה תמצא בספר החיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכיתא ח"א פ"ג, \*\*) בסיומא וסוף תשובת הרמ"א ז"ל וכן בסוף יש"ש בב"ק כתוב רמזים על הזכרת שמות הללו.